

Sakskart til møte 1/2011 i fakultetsstyret

Torsdag 17. februar, kl 1215-15, Kollegieværelset 1. etg. Ubrygnigen/DA

Lunsj fra kl 1200.

Vedtakssaker

Sak 1 Protokoll fra styremøtet 9.12.2010

Vedlegg:

Protokollen fra styremøtet 9.12.2010

Vedtaksforslag:

Protokollen fra styremøtet godkjennes.

Sak 2 Regnskap 31.12.2010

Vedlegg:

1. Regnskapsrapport basis
2. Regnskapsrapport efp
3. Ledelseskommentar

Vedtaksforslag:

Styret godkjenner det fremlagte regnskapet.

Orienteringssaker

Sak 3 ERC-prosjekt ved Institutt for kriminologi og retts sosiologi

Prosjektleder, professor Katja Franco Aas, holder presentasjon for fakultetsstyret.

Sak 4 Orienteringssaker

- a) Budsjett 2011. Vedlegg.
- b) Budsjett 2012 – innspill fra Det juridiske fakultet. Vedlegg.

- c) Jusstudiet i endring – brev fra studiedekanen til fakultetets lærere. Vedlegg.
- d) Sidegjøremål. Vedlegg.
- e) Internt handlingsrom. Vedlegg.
- f) Utredning vedrørende behov for jurister. Vedlegg.
- g) Fordeling av studieplasser. Muntlig orientering.
- h) Årshjul for fakultetsstyret. Vedlegg.
- i) Et krafttak for juridisk forskning - prosjektkatalog. Deles ut i møtet.
- j) Årsplan for Det juridiske fakultet 2011. Deles ut i møtet.

Sak 5 Tilsettingssaker

Innstillings- og tilsetningsutvalget (ITU) vedtok i møtet 7. desember at:

- a) Emily Weitzenboek og Tobias Mahler tilsettes som postdoktorer ved IFP/SERI for 3 år med 10 % undervisningsplikt.
- b) Isabel Mota Borges, Joanna Nicholson, Irina Eidsvold Tøien og Olav Haugen Moen tilsettes som stipendiater SKO 1017 ved Det juridiske fakultet. Dekanen gis fullmakt til å avgjøre om tilsettingene skal være for 4 år, hvilket forutsetter 75% forskning og inntil 25% undervisningsplikt, eller for 3 år uten undervisningsplikt. Hvis en av disse fire takker nei, skal søkeren som er rangert som nr fem vurderes nærmere.
- c) Monika Lindbekk og Kjersti Lohne tilsettes som stipendiater SKO 1017 ved Det juridiske fakultet. Dekanen gis fullmakt til å avgjøre om tilsettingene skal være for 4 år, hvilket forutsetter 75% forskning og inntil 25% undervisningsplikt, eller for 3 år uten undervisningsplikt. Hvis en av disse to takker nei, skal søkeren som er rangert som nr tre vurderes nærmere.
- d) Sigmund Book Mohn tilsettes som eksterntfinansiert stipendiat SKO 1017 ved Det juridiske fakultet, Institutt for kriminologi og retts sosiologi for en periode på fire år med 25% undervisningsplikt. Dersom han takker nei til stillingen går tilbudet videre til de neste innstilte i den rekkefølgen de er innstilt.
- e) Nicolai B. Johansen tilsettes i eksterntfinansiert stilling som postdoktor ved Det juridiske fakultet, Institutt for kriminologi og retts sosiologi, for en periode på tre år.
- f) Thomas Ugelvik tilsettes som eksterntfinansiert postdoktor ved Det juridiske fakultet, Institutt for kriminologi og retts sosiologi, for en periode på tre år. Dersom han takker nei til stillingen går tilbudet videre til Lisa Westfelt.
- g) Koen Wellens tilbys engasjement som forsker i 100 % stilling (SKO1109) for å utføre forskning knyttet til Kinaprogrammet ved SMR. Wellens har vært ansatt sammenhengende mer enn 4 år og får tilbud om kontrakt uten slutt dato.

Innstillings- og tilsetningsutvalget (ITU) vedtok i møtet 20. januar at:

- a) Maryke Nuth tilsettes i toårig eksterntfinansiert stilling som postdoktor SKO 1352 ved Det juridiske fakultet, Senter for rettsinformatikk.
- b) Bedømmelsen for opprykk godkjennes. Ragnhild Sollund gis opprykk til professor innen fagområdet kriminologi med virkning fra 15. september 2010.'

- c) Morten Bergsmo tilbys forlenget engasjement i 20 % i midlertidig forskerstilling (SKO 1108) i perioden 01.01.11-31.12.11 for å utføre forskning og rådgivning til Legal Tools programmet.

Sak 6 Eventuelt

Det juridiske fakultet, 10. februar 2011

Benedicte Rustad,
Fakultetsdirektør

Eirik Haakstad,
Seksjonssjef

Protokoll fra møte 5/2010 i fakultetsstyret

Torsdag 9. desember, kl 12-18, Lysebu

Til stede: Hans Petter Graver, Marit Halvorsen, Tone Sverdrup, Frederik Zimmer, Alf Petter Høgberg, Bjørg Ven, Bente Lindberg Kraabøl, Liv Inger Gabrielsen, Kristin Feed og Charlotte Nordbakken

Observatører: Inger-Johanne Sand og Irina Fodchenko

Fra administrasjonen: Benedicte Rustad, Elisabeth Pedersen Lange, Trond Skjeie, Randi Rørlien og Eirik Haakstad (referent)

Forfall: Liv Finstad, Hans Henrik Klouman, Roy-Andrè Sørheim og Synnøve Ugelvik

Vedtaksaker

Sak 1 Protokoll fra styremøtet 25.10.2010

Vedtak:

Protokollen fra styremøtet godkjennes.

(Enstemmig vedtatt)

Sak 2 Budsjett 2011 og langtidsbudsjett 2011-2015

Vedtak:

Styret vedtar årsbudsjett for 2011. Dekanen får fullmakt til å gjøre mindre endringer. Langtidsbudsjettet for 2011-2015 tas til etterretning.

(Enstemmig vedtatt)

Sak 3 Møtetider 2011

Vedtak:

Følgende møtetider vedtas:

- torsdag 17. februar, kl 12-15
- torsdag 14. april, kl 12-15
- onsdag 8. juni, kl 12-15

- torsdag 27. oktober, kl 12-15
- torsdag 8. desember, kl 12-15

(Enstemmig vedtatt)

Sak 4 Valgkomité for Det juridiske fakultet

Vedtak:

Det juridiske fakultet foreslår følgende valgkomité:

- Professor Knut Kaasen
- Professor Kristian Andenæs
- Professor Marit Halvorsen
- Student Roy-Andrè Sørheim
- Rådgiver Randi Saunes

Med unntak av studentrepresentanten, er valgkomiteens funksjonstid 01.01.11-31.12.14.
Funksjonstiden for studentrepresentanten er 01.01.11-31.12.11.

Saken oversendes Universitetsstyrets tilsettingsutvalg.

(Enstemmig vedtatt)

Sak 5 Orienteringssaker

- a) Jusstudiet i endring. Marit Halvorsen orienterte om status i arbeidet med ny studieordning.
- b) Revidert årsplan 2011-2013. Hans Petter Graver orienterte om endringene i årsplanen etter forrige styremøte.
- c) Økonomien i studieprogrammene. Trond Skjeie orienterte om økonomien i fakultetets studieprogrammer.
- d) Privatister i jusstudiet. Hans Petter Graver orienterte om innspill fra "de største advokatfirmaene" vedrørende privatistordningen.
- e) Internt handlingsrom. Benedicte Rustad orienterte om status i UiOs prosess Internt handlingsrom.
- f) Oppfølging av Arbeidstilsynets rapport. Elisabeth Pedersen Lange orienterte om UiOs oppfølging av tilsynsrapport fra Arbeidstilsynet. Rapporten vedlegges protokollen til fakultetsstyrets medlemmer.
- g) Fakultetets arealbehov. Hans Petter Graver orienterte om status i spørsmålet om nye lokaler til fakultetet.

Sak 6 Tilsettingssaker

Innstillings- og tilsetningsutvalget (ITU) vedtok i møtet 26. oktober at:

- a) Mads Andenæs gis opprykk til professor innen fagområde rettsvitenskap på bakgrunn av foreliggende kompetanseerklæring. Opprykket har virkning fra 15. september 2010.
- b) Bedømmelsen for opprykk godkjennes. Knut Papendorf gis opprykk til professor innen fagområdet retts sosiologi med virkning fra 15. september 2009.
- c) Heidi Mork Lomell tilsettes i 100 % stilling som eksternfinansiert forsker SKO 1109 fra og med 01.12.2010 til og med 31.05.2011. Stillingen forlenges i tillegg i perioden 01.06.11-31.10.11 på grunnlag av utført undervisning. ITU ber dekanen ta opp Lomells stilling med instituttet for vurdering av videre tilsetningsforhold.

Sak 7 Fullmaktssaker

Dekanen fattet 18. oktober følgende vedtak:

- a) Erik Boe blir gjenoppnevnt som representant for Programrådet for forvaltningsinformatiske studier (PFIN) for perioden 2011-2013. Kristian Andenæs blir gjenvalgt som gjenoppnevnt som vararepresentant for Programrådet for forvaltningsinformatiske studier (PFIN) for perioden 2011-2013.
- b) Kirsti Strøm Bull oppnevnes som styremedlem i "Andres Jahres fond for vitenskapens fremme" for perioden 01.01.2011- 31.12.2014. Ulf Stridbek oppnevnes som varastyremedlem i "Andres Jahres fond for vitenskapens fremme" for perioden 01.01.2011- 31.12.2014.

Sak 8 Eventuelt

Hans Petter Graver takket Kristin Feed og Charlotte Nordbakken, som begge deltok på sitt siste styremøte, for innsatsen i fakultetsstyret.

Styreseminar (kl 15-17)

Sak 9 Styreevaluering

Eirik Haakstad presenterte resultatene fra spørsmålene som var sendt ut til styremedlemmene før møtet. I styrets diskusjon kom det opp tre konkrete oppfølgingspunkter for fakultetet:

1. Ikke å avlyse styremøter selv om det få større saker
2. Lage klarere vedtaksforslag, samt konkludere og oppsummere tydeligere i møtene
3. Opplæring av nye styremedlemmer i universitetsregnskap

Sak 10 Evaluering av forskergruppene

Hans Petter Graver presenterte rapporten om fakultetets forskergrupper og hvordan styret skal involveres i den videre prosessen. Særlig to spørsmål synes relevante for styrebehandling i juni 2011:

1. Hvordan bør forskningen på fakultetet organiseres fremover?
2. Hva slags type tiltak bør iverksettes for å stimulere forskningen på fakultetet?

Det juridiske fakultet, 15. desember 2010

Hans Petter Graver,
Dekan

Benedicte Rustad,
Fakultetsdirektør

DET JURIDISKE FAKULTET

Til: Fakultetsstyret

Fra: Fakultetsdirektøren

Saksnr: 2/2010

J.nr.:

Møtenr: 1/2011

Møtedato: 17.02.2010

Notatdato: 02.02.2010

Saksbehandler: Lars Botten

Sakstittel: Regnskap 31.12.2010

Tidligere styrebehandling:

Fakultetsstyremøtet 10. juni 2010 regnskap 1. tertial 2010 og 25. oktober 2010 regnskap 2. tertial 2010.

Regnskap pr 31.12.2010

Regnskapet for 2010 legges med dette frem for styret. Saken består av tallrapport med tilhørende kommentarer for basisregnskapet, og tilsvarende for fakultetets eksternt finansierte prosjekter (EFP). Ledelsesrapporten utarbeidet for UiO inngår også som del av saken.

Hovedpunktene i regnskapet

Basisregnskapet for 2010 viser et overskudd på 4,719 millioner kroner for året isolert. Fra tidligere år har fakultetet med seg et overskudd på 2,353 millioner kroner. Samlet overskudd pr 31.12.2010 utgjør dermed 7,072 millioner kroner. Fakultetets basisregnskap vurderes som tilfredsstillende.

Likviditeten i fakultetets eksternt finansierte prosjekter er stabilt god. Summen av avsluttede prosjekter i 2010 utgjorde et overskudd på 1,895 millioner kroner, og er overført basisregnskapet. Gjennomgangen av fakultetets 137 EFP'er viser reell underskuddsfare for ett prosjekt. Dette blir avsluttet i 1. tertial 2011 med et sannsynlig underskudd på 0,603 millioner. Fakultetets samlede portefølje av eksternt finansierte prosjekter vurderes å innholde moderat til lav økonomisk risiko.

Forslag til vedtak

Styret godkjenner det fremlagte regnskap.

Vedlegg

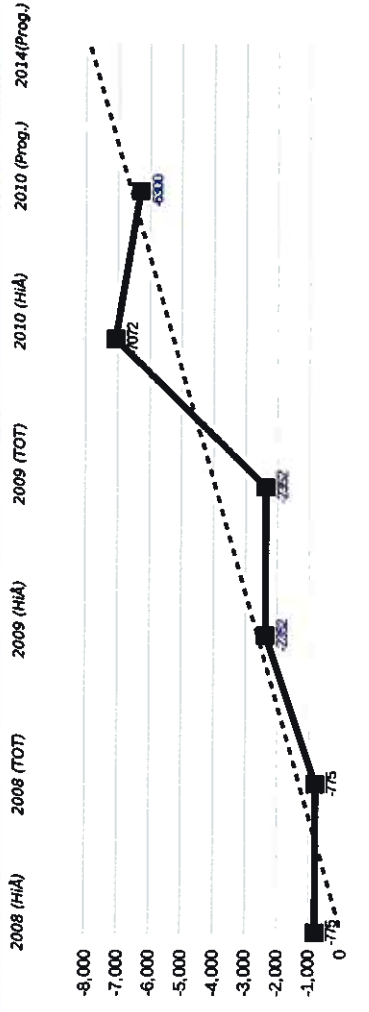
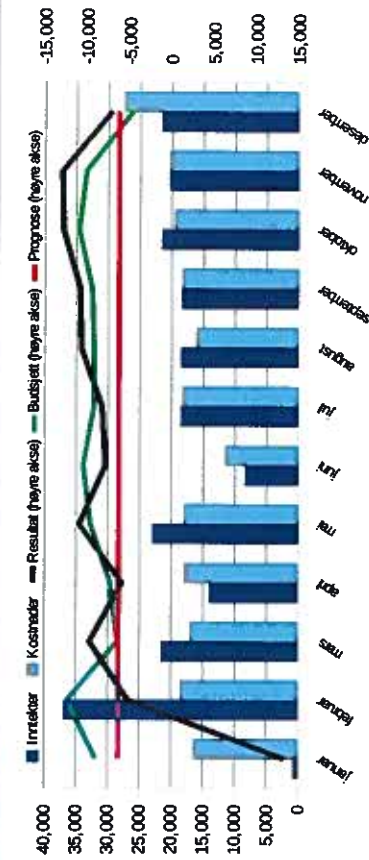
1. Regnskapsrapport basis
2. Regnskapsrapport EFP
3. Ledelseskommentar

**ØKONOMIRAPPORT (Basis)
Tertialsrapport for T3 2010**

12 JUR
og underliggende enheter

12 JUR per desember 2010

	2008 (HiA)	2009 (HiA)	2010 (HiA)	2010 (Prog.)	2014 (Prog.)
Overført fra i fjor Totalt	1 439	-745	-2 352	0	-2 352
30-32 Salgsinntekter	-5 452	-7 225	-6 743	1 525	-5 217
34 Tilskudd og refusjoner	-1 254	-237	-3 825	-715	-3 825
3497/3911 Investeringer i anleggsmidler	NA	NA	4 687	-477	4 210
390/341 Inntekt fra bevilgning	-190 055	-193 213	-201 504	1 220	-200 284
3960/3290 Overheadinntekter	-15 439	-17 821	-19 891	-36	-19 891
3971/3499 UiOs egenandel	NA	7 418	8 710	-479	8 710
3 Øvrige inntekter	-403	-582	-5 931	5 336	-595
Inntekter Totalt	-212 603	-211 659	-223 266	6 374	-216 997
4 Investeringer	2 242	4 050	NA	NA	NA
43 Varer for videresalg	NA	NA	NA	NA	NA
Invest. og videresalg Totalt	2 242	4 050	NA	NA	NA
5 Feriepenger, AGA og pensjon	43 656	46 617	51 360	-3 519	47 841
50 Fast lønn	92 837	94 130	100 405	-101	100 304
5051/5080 Overtid	246	124	436	-238	198
511 Variabel lønn	18 876	21 098	22 743	-227	22 516
581 Offentlige refusjoner	-6 027	-3 618	-4 568	-382	-4 950
5891/5893 Refusjon frikjøp	-1 939	-6 816	-7 826	1 416	-6 360
5892/5894 Kostnad frikjøp	551	70	19	-19	0
5 Øvrige personalkostnader	159	506	1 330	1 150	2 480
Personalkostnader Totalt	148 358	152 113	163 898	-1 919	161 979
60 Av- og nedskrivning	NA	NA	4 893	-4 893	0
63 Kostnader vedrikkaler	41 294	38 213	41 768	-2 226	39 541
67 Kjøp av tjenester	2 587	2 316	1 643	-88	1 555
65/66 Data/bøker/materiell/service	3 672	1 811	1 241	124	1 365
68 Kurs, konferanse, etc.	6 223	4 381	3 769	1 206	4 975
70-71 Transport/reise	3 820	3 378	3 059	970	4 029
7198/7211 Overheadkostnader	325	373	0	220	220
73 Representasjon/markedsføring	944	869	920	-444	475
74 Tilskudd/kontingenter	280	296	473	-217	256
8/9 Avsluttede prosjekter	-645	846	-1 895	0	1 895
6-9 Øvrige driftskostnader	1 291	1 407	1 221	1 406	185
Driftskostnader Totalt	59 790	53 890	54 649	-2 048	52 601
Resultat	-775	-2 352	-7 072	2 407	-4 665

Økonomisk vurdering
Lars Christian Bøtten den 01. feb. 2011

Det juridiske fakultet hadde en positiv økonomiske utvikling gjennom 2010. Resultatet ble noe høyere enn opprinnelig budsjett, men noe lavere enn forutsatt i fakultetets budsjett for 2011.

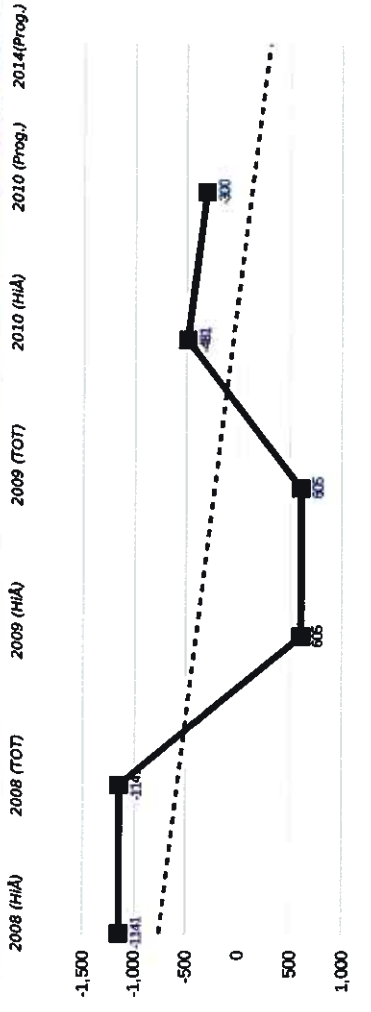
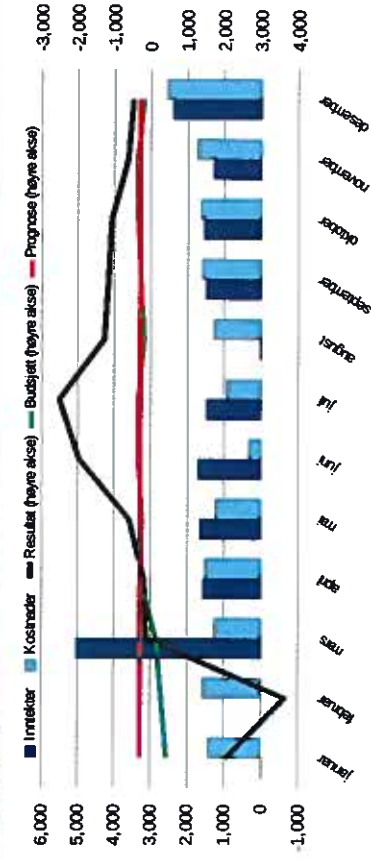
De største avvikene mellom budsjett og regnskap er knyttet til av- og nedskrivninger, det økte antall privatister og misforståelsen med UiO sentral om husleien for 2010.

Avslutning av eksternt finansierte prosjekter (EFP) ga en netto inntekt på 1,8 millioner kroner. Vi vurderer den samlede EFP portefølje som økonomisk forutsigbar, og forventer ingen store negative overraskelser inn i basisregnskapet for 2011.

Samlet vurderer vi fakultetets basisøkonomi som tilfredsstillende og forutsigbar.

	2008 (HiA)	2009 (HiA)	2010 (HiA)	2010 (Prog.)	2014 (Prog.)
Resultat (isolert)	-2 213	-1 607	-4 719	2 407	-2 313

Institutt for kriminologi og rettsossologi per desember 2010

	2007	2008	2009	2010
Regnskap (HiA)	9%	7%	-4%	3%
Regnskap (HiA)	81%	79%	82%	90%
Regnskap (HiA)	12%	13%	11%	11%

Økonomisk vurdering
Lars Christian Botten den 01. feb. 2011

Korrigert for manglende internt husleie i desember, har instituttet et akkumulert overskudd på 279.000 kroner. IKRS sin drift i 2010 isolert viser et overskudd på 14.000 kroner.

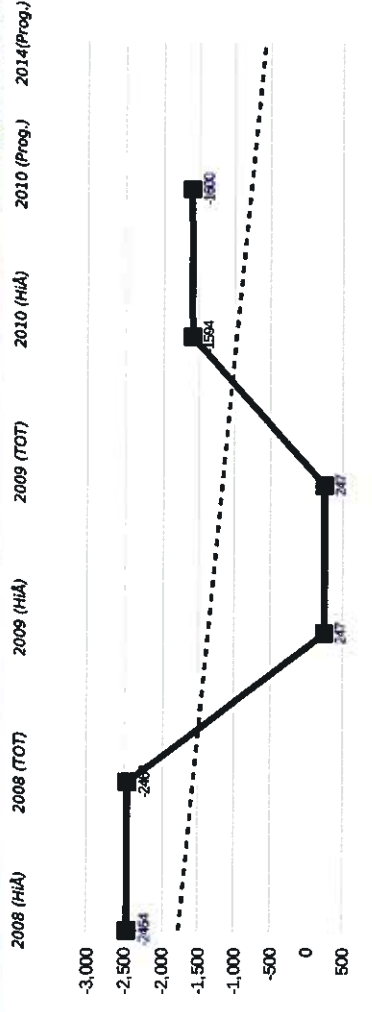
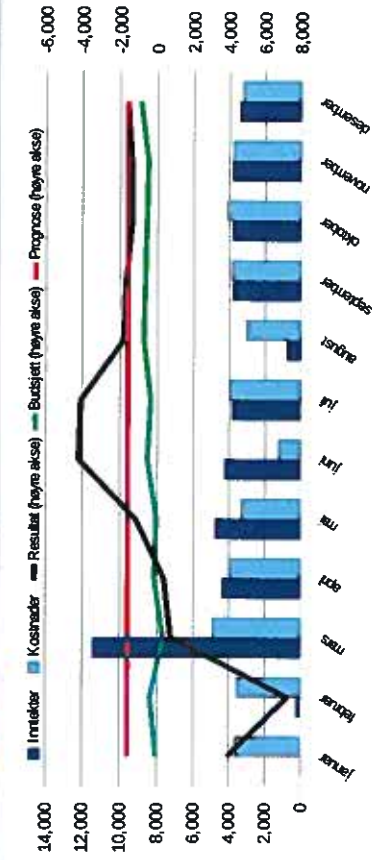
Vi er ikke kjent med andre negative økonomiske forhold i 2010 regnskapet, og mener at basisregnsket gjenspeiler en sunn økonomi ved utgangen av året.

Imidlertid avsluttes prosjekt 460819 Legal cultures in Transition med et underskudd på 0,6 millioner kroner i 1. tertial 2011. Underskuddet overføres basisregnskapet, og vil således påvirke driften.

	2008 (HiA)	2009 (TOT)	2010 (HiA)	2010 (Prog.)	2014 (Prog.)
Regnskap (HiA)	-1 586	-1 141	605	0	605
Budsjet (HiA)	-729	-505	-100	-32	-100
Regnskap (HiA)	NA	NA	-247	-460	-707
Regnskap (HiA)	-15 195	-14 953	-17 066	1 239	-17 066
Regnskap (HiA)	-626	-1 122	-977	296	-681
Regnskap (HiA)	NA	886	937	-255	937
Regnskap (HiA)	-10	-101	0	23	0
Regnskap (HiA)	-16 570	-15 795	-17 617	608	-17 617
Regnskap (HiA)	98	87	NA	NA	NA
Regnskap (HiA)	NA	NA	NA	NA	NA
Regnskap (HiA)	98	87	NA	NA	NA
Regnskap (HiA)	4 265	4 612	4 979	-830	4 149
Regnskap (HiA)	10 045	10 161	10 579	-423	10 156
Regnskap (HiA)	2	NA	NA	NA	NA
Regnskap (HiA)	233	359	437	-234	203
Regnskap (HiA)	-1 134	-438	-392	392	0
Regnskap (HiA)	18	0	-258	-189	-447
Regnskap (HiA)	-0	14	0	0	0
Regnskap (HiA)	13 430	14 464	15 368	-1 307	14 061
Regnskap (HiA)	NA	NA	5	-5	0
Regnskap (HiA)	2 297	1 944	1 902	173	2 075
Regnskap (HiA)	162	15	0	10	10
Regnskap (HiA)	327	174	31	9	40
Regnskap (HiA)	378	394	354	40	354
Regnskap (HiA)	320	412	255	-71	255
Regnskap (HiA)	0	0	0	0	0
Regnskap (HiA)	23	58	15	-35	15
Regnskap (HiA)	0	1	0	18	2
Regnskap (HiA)	-21	-12	-885	885	0
Regnskap (HiA)	1	6	11	-6	5
Regnskap (HiA)	3 487	2 991	2 755	984	2 755
Regnskap (HiA)	-1 141	605	-481	285	-196

Resultat (isolert) 445 1 746 -1 086 -801 285 -801

Institutt for privatrett per desember 2010

	2008 (TOT)	2009 (TOT)	2010 (HiA)	2010 (Prog.)	2014 (Prog.)
Overført fra I for Totalt					
30-32 Salgsinntekter	-2,500	-2,500	-2,500	-2,500	-2,500
34 Tilskudd og refusjoner	-2,164	-2,164	-2,164	-2,164	-2,164
3497/3911 Investeringer i anleggsmidler	-2,200	-2,200	-2,200	-2,200	-2,200
390/341 Inntekt fra bevilgning	-1,534	-1,534	-1,534	-1,534	-1,534
3960/3290 Overheadinntekter	0	0	0	0	0
3971/3499 UfOs egenandel	0	0	0	0	0
3 Øvrige inntekter	0	0	0	0	0
Inntekter Totalt	-4,414	-38 789	-4,414	-42 341	-42 341
4 Investeringer	NA	NA	NA	NA	NA
43 Varer for videresalg	NA	NA	NA	NA	NA
Invest. og videresalg Totalt	NA	NA	NA	NA	NA
5 Feriepenger, AGA og pensjon	10 351	11 569	12 411	10 841	10 841
50 Fast lønn	25 083	26 386	27 695	25 417	25 417
5051/5080 Overtid	8	5	12	0	0
511 Variabel lønn	106	140	94	225	225
581 Offentlige refusjoner	-1 141	-789	-1 511	1 511	0
5891/5893 Refusjon frikjøp	NA	-2 108	-1 952	-36	-1 988
5892/5894 Kostnad frikjøp	0	0	0	0	0
5 Øvrige personalkostnader	12	25	8	0	0
Personalkostnader Totalt	34 418	35 230	36 759	-2 264	34 495
60 Av- og nedskrivning	NA	NA	14	0	0
63 Kostnader vedr. lokaler	6 222	5 268	5 222	5 697	5 697
67 Kjøp av tjenester	246	42	14	0	0
65/66 Data/bøker/materiell/service	866	155	96	-14	0
68 Kurs, konferanse, etc.	663	364	378	96	0
70-71 Transport/reise	381	333	273	195	615
7198/7211 Overheadkostnader	0	0	0	-78	195
73 Representasjon/markedsføring	69	51	42	0	0
74 Tilskudd/kontingenter	10	25	5	-42	0
89 Avsluttede prosjekter	-48	-36	-39	-5	0
6-9 Øvrige driftskostnader	50	15	170	172	170
Driftskostnader Totalt	8 459	6 238	6 004	6 677	6 677
Resultat	-2 464	247	-1 594	672	-922

	2007	2008	2009	2010
Regnskap (HiA)	5%	6%	1%	4%
Regnskap (HiA)	84%	80%	85%	86%
Regnskap (HiA)	10%	5%	2%	2%
Regnskap (HiA)	10%	15%	13%	12%

Resultatgrad (res./inntekt)
 Personalkostnadsgrad
 Driftskostnadsgrad (ekskl. husleie)
 Husleie kostnadsgrad

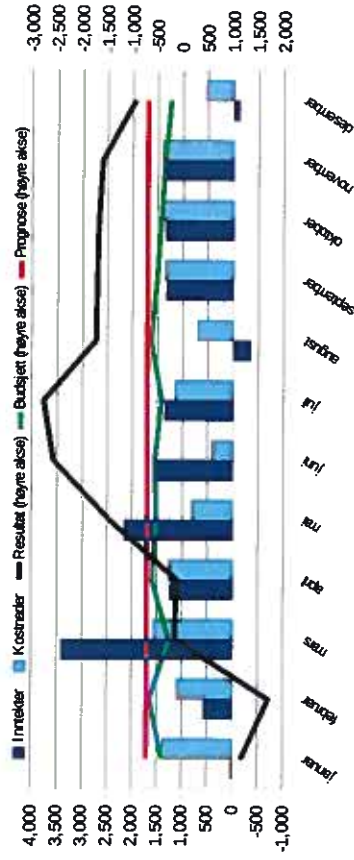
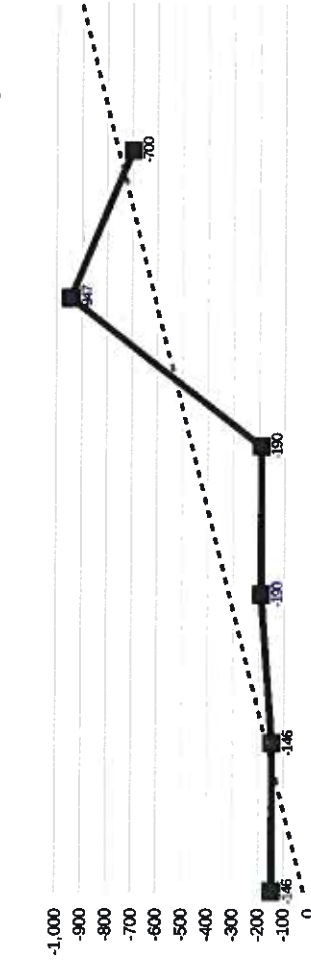
Økonomisk vurdering
 Lars Christian Botten den 01. feb. 2011
 Korrigeret for manglende internhusleie i desember, har instituttet et akkumulert overskudd på 1.119.000 kroner. IFP sin drift i 2010 isolert viser et overskudd på 235.000 kroner.

Vi er ikke kjønt med andre negative forhold av økonomisk karakter, og mener at basisregnskapet gjenspeiler en sunn instituttøkonomi.

	2008 (TOT)	2009 (TOT)	2010 (HiA)	2010 (Prog.)	2014 (Prog.)
Resultat (isolert)	-1 436	2 679	-1 841	672	-1 169

Nordisk institutt for sjørett per desember 2010

2008 (HiA) 2008 (TOT) 2009 (HiA) 2009 (TOT) 2010 (HiA) 2010 (Prog.) 2014 (Prog.)

	2008 (HiA)	2009 (HiA)	2010 (HiA)	2010 (Prog.)	2014 (Prog.)
Overført fra I før Totalt					
30-32 Salgsinntekter	825	-146	-190	0	-190
34 Tilskudd og refusjoner	-1 435	-237	-4	-166	-166
3497/3911 Investeringer i anleggsmidler	NA	NA	44	0	0
390/341 Inntekt fra bevilgning	-14 943	-11 766	-14 070	-711	-14 070
3960/3290 Overheadinntekter	-1 268	-2 130	-2 289	-331	-2 289
3971/3499 UfOs egenandel	NA	1 446	1 821	293	1 821
3 Øvrige inntekter	0	-15	9	9	0
Inntekter Totalt	-16 821	-12 868	-14 708	-943	-14 708
4 Investeringer	NA	73	NA	NA	NA
43 Varer for videresalg	NA	NA	NA	NA	NA
Invest. og videresalg Totalt	NA	73	NA	NA	NA
5 Feriepenger, AGA og pensjon	3 524	2 956	3 666	-19	3 647
50 Fast lønn	8 672	6 915	8 296	94	8 390
5051/5080 Overtid	14	NA	30	-30	0
511 Variabel lønn	162	138	181	23	204
581 Offentlige refusjoner	-476	-186	-342	342	0
5891/5893 Refusjon frikjøp	-118	-1 188	-1 474	14	-1 474
5892/5894 Kostnad frikjøp	48	0	0	0	0
5 Øvrige personalkostnader	3	10	45	-45	0
Personalkostnader Totalt	11 829	8 647	10 388	379	10 767
60 Av- og nedskrivning	NA	NA	7	-7	0
63 Kostnader vedr. lokaler	2 705	2 289	2 254	225	2 479
67 Kjøp av tjenester	-157	29	22	-22	0
65/66 Data/bøker/materiell/service	309	138	35	95	130
68 Kurs, konferanse, etc.	430	268	292	-0	292
70-71 Transport/reise	247	295	309	340	649
7198/7211 Overheadkostnader	325	341	0	220	220
73 Representasjon/markedsføring	75	108	57	73	130
74 Tilskudd/kontingenter	16	4	5	-5	0
8/9 Avsluttede prosjekter	-99	629	-372	372	0
6-9 Øvrige driftskostnader	670	3	12	-12	0
Driftskostnader Totalt	4 522	4 104	2 620	1 279	3 899
Resultat	-146	-190	-947	716	-232

Resultatgrad (res./inntekt) -2%

Personalkostnadsgrad 73%

Driftskostnadsgrad (eksl. husleie) 12%

Husleie kostnadsgrad 15%

Økonomisk vurdering

Lars Christien Botten den 01. feb. 2011

Korrigert for manglende internt husleie i desember, har

instituttet et akkumulert overskudd på 742.000 kroner.

NIFS sin drift i 2010 isolert viser et underskudd på

235.000 kroner.

Vi er ikke kjent med andre negative økonomiske forhold i

2010 regnskapet. Imidlertid er det viktig at instituttet tar

grep, og ikke fortsetter med et underliggende

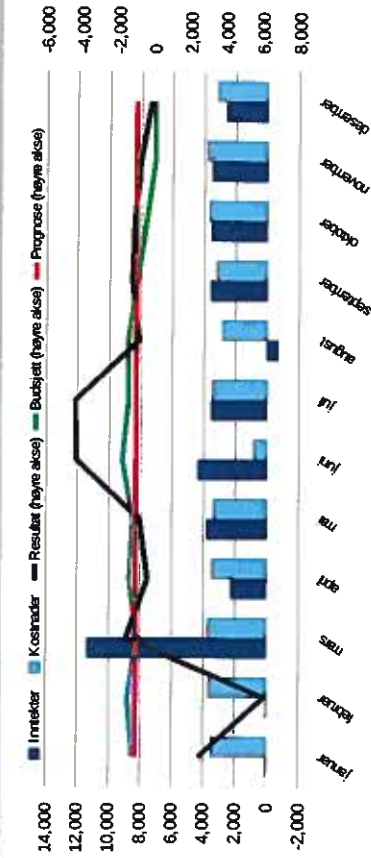
driftsunderskudd i for lang tid fremover.

Tidligere års overskudd gjør at NIFS samlet sett foreløpig

har et godt økonomisk handlingsrom.

Resultat (isolert) -470 -44 -757 -42 716 -42

Institutt for offentlig rett per desember 2010

	2008 (HiA)	2009 (TOT)	2010 (HiA)	2010 (Prog.)	2014 (Prog.)
Overført fra I før Totalt	-2 690	-2 985	-907	0	-907
30-32 Salgsinntekter	-513	-605	-241	41	-200
34 Tilskudd og refusjoner	98	0	-150	-250	-400
3497/3911 Investeringer i anleggsmidler	NA	NA	454	30	30
390/341 Inntekt fra bevilgning	-40 623	-37 408	-37 879	-2 001	-39 880
3960/3290 Overheadinntekter	-1 259	-1 936	-1 766	-862	-2 628
3971/3499 UfOs egenandel	NA	1 177	1 899	457	2 356
3 Øvrige inntekter	244	-33	-186	186	0
Inntekter Totalt	-42 053	-38 806	-40 722	-2 854	-40 722
4 Investeringer	146	93	NA	NA	NA
43 Varer for videresalg	NA	NA	NA	NA	NA
Invest. og videresalg Totalt	146	93	NA	NA	NA
5 Feriepenger, AGA og pensjon	10 640	11 204	11 287	-397	10 890
50 Fast lønn	25 574	25 448	24 846	720	25 565
5051/5080 Overtid	NA	3	3	-3	0
511 Variabel lønn	164	189	47	6	53
581 Offentlige refusjoner	-1 616	-499	-1 867	1 117	-750
5891/5893 Refusjon frikjøp	-1 510	-2 041	-2 331	480	-1 851
5892/5894 Kostnad frikjøp	0	0	0	0	0
5 Øvrige personalkostnader	9	106	2	-2	0
Personalkostnader Totalt	33 261	34 409	31 988	1 919	33 907
60 Av- og nedskrivning	NA	NA	53	-53	0
63 Kostnader vedr. lokaler	4 717	3 998	3 968	350	4 318
67 Kjøp av tjenester	382	14	158	200	200
65/66 Data/bøker/materiell/service	1 033	476	136	334	470
68 Kurs, konferanse, etc.	952	554	1 338	443	1 581
70-71 Transport/reise	1 104	1 155	899	164	1 064
7198/7211 Overheadkostnader	0	32	0	0	0
73 Representasjon/markedsføring	139	48	261	-171	90
74 Tilskudd/kontingenter	7	0	12	4	15
8/9 Avsluttede prosjekter	-130	194	16	-16	0
6-9 Øvrige driftskostnader	226	-89	-60	63	3
Driftskostnader Totalt	8 430	6 382	6 581	1 159	7 741
Resultat	-2 906	-907	-206	224	18

	2007	2008	2009	2010
Regnskap (HiA)	7%	7%	2%	1%
Regnskap (HiA)	81%	80%	84%	83%
Regnskap (HiA)	10%	11%	10%	10%

Resultatgrad (res./inntekt)
 Personalkostnadsgrad
 Driftskostnadsgrad (eksl. husleie)
 Husleie kostnadsgrad

Økonomisk vurdering
 Lars Christian Botten den 01. feb. 2011

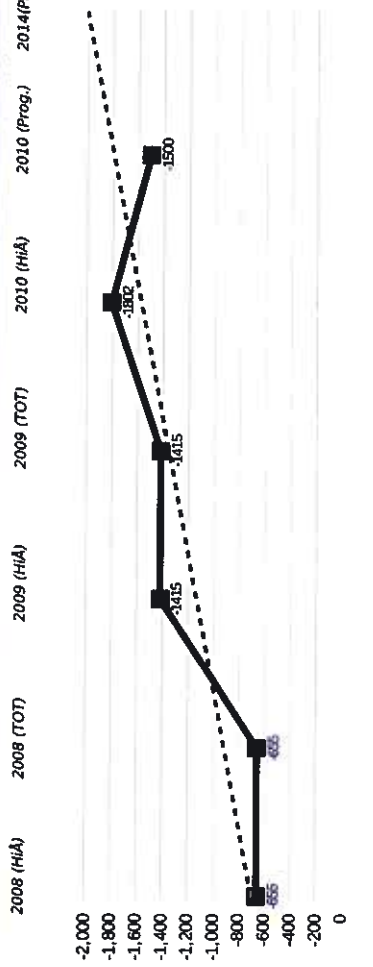
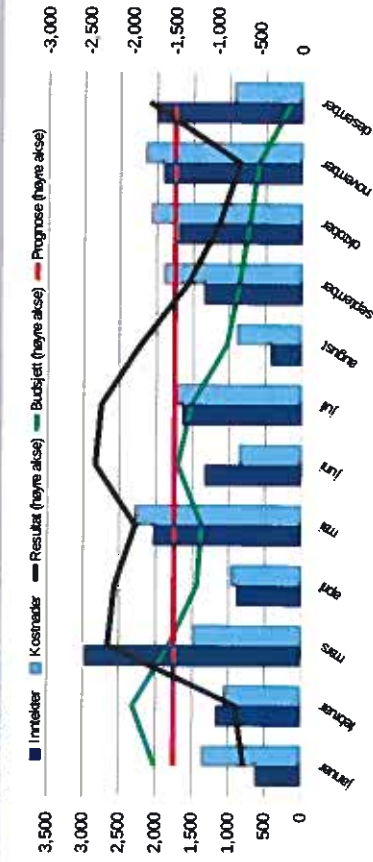
Korrigert for manglende internhusleie i desember, har instituttet et akkumulert underskudd på 153.000 kroner. IOR sin drift i 2010 isolert viser et underskudd på 1.518.000 kroner.

I følge IOR var 2010 et økonomisk unntaksår, med store personalutskiftninger, flere langvarige sykemeldinger og høy aktivitet. Instituttet har bevisst valgt å bruke av sine økonomiske reserver for å opprettholde et godt administrativt servicenivå. Instituttet viser også til positive resultatelementer på 468.000 kroner som nå skal effektueres.

Økonomikonsulenten på IOR og fakultetets controller skal sammen gå gjennom regnskapet mer detaljert, men det er allerede nå klart at instituttet må legge om pengebruken slik at driftsresultatet bedres fra 2010.

	2008 (HiA)	2009 (TOT)	2010 (HiA)	2010 (Prog.)	2014 (Prog.)
Resultat (isolert)	-216	2 078	701	224	926

Norsk senter for menneskerettigheter per desember 2010

	2008 (HiA)	2009 (HiA)	2010 (HiA)	2010 (TOT)	2010 (HiA)	2010 (Prog.)	2014 (Prog.)
Overført fra i fjor Totalt	-1 103	-578	-1 415	0	-1 415	-1 415	
30-32 Salgsinntekter	-169	-827	-50	5	-50	-50	
34 Tilskudd og refusjoner	94	0	-680	-213	-680	-680	
3497/3911 Investeringer i anleggsmidler	NA	NA	275	-44	275	275	
390/341 Inntekt fra bevilgning	-9 155	-8 103	-8 724	734	-8 724	-8 724	
3960/3290 Overheadinntekter	-10 160	-11 205	-10 945	808	-10 137	-10 137	
3971/3499 Ufo's egenandel	NA	1 440	2 400	-726	2 400	2 400	
3 Øvrige inntekter	-300	-105	-255	322	-255	-255	
Inntekter Totalt	-19 689	-18 799	-17 171	886	-17 171	-17 171	
4 Investeringer	1 205	539	NA	NA	NA	NA	
43 Varer for videresalg	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
Invest. og videresalg Totalt	1 205	539	NA	NA	NA	NA	
5 Feriepenger, AGA og pensjon	3 730	3 898	3 861	-514	3 861	3 861	
50 Fast lønn	8 623	8 755	9 016	-594	9 016	9 016	
5051/5080 Overtid	69	0	44	-44	0	0	
511 Variabel lønn	467	432	138	-315	138	138	
581 Offentlige refusjoner	-407	-434	-277	277	0	0	
5891/5893 Refusjon frikjøp	-202	-805	-650	986	-600	-600	
5892/5894 Kostnad frikjøp	429	172	0	0	0	0	
5 Øvrige personalkostnader	94	172	95	-126	95	95	
Personalkostnader Totalt	12 803	11 964	12 789	-329	12 460	12 460	
60 Av- og medskrivning	NA	NA	51	-51	0	0	
63 Kostnader vedr. lokaler	3 125	2 697	3 266	287	3 554	3 554	
67 Kjøp av tjenester	368	607	399	196	595	595	
65/66 Data/bøker/materiell/service	685	429	505	-151	355	355	
68 Kurs, konferanse, etc.	1 083	917	468	191	660	660	
70-71 Transport/reise	811	511	540	412	953	953	
7198/7211 Overheadkostnader	0	0	0	0	0	0	
73 Representasjon/markedsføring	246	158	104	71	175	175	
74 Tilskudd/kontingenter	5	28	127	-126	1	1	
8/9 Avsluttede prosjekter	-197	71	-568	568	0	0	
6-9 Øvrige driftskostnader	3	40	-13	-280	-293	-293	
Driftskostnader Totalt	6 130	5 458	4 881	1 117	5 998	5 998	
Resultat	-655	-1 415	-1 802	1 674	-128	1 674	-128

Resultatgrad (res./inntekt) 3% 8% 10%
 Personalkostnadsgrad 64% 67% 72%
 Driftskostnadsgrad (eksl. husleie) 16% 15% 9%
 Husleie kostnadsgrad 15% 15% 18%

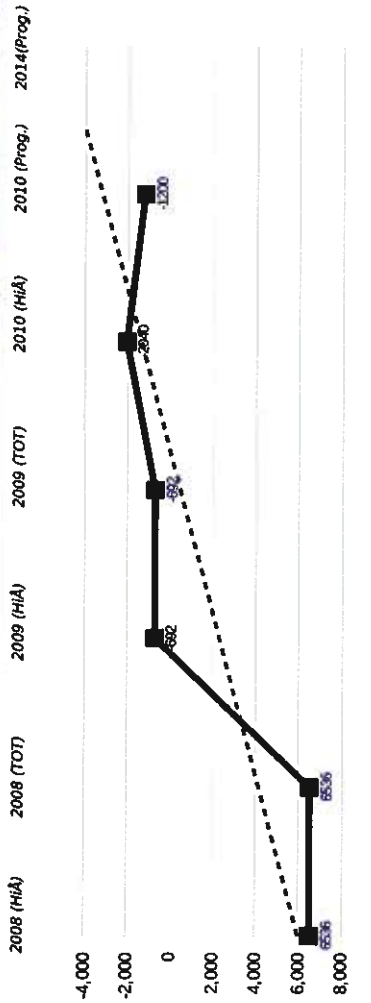
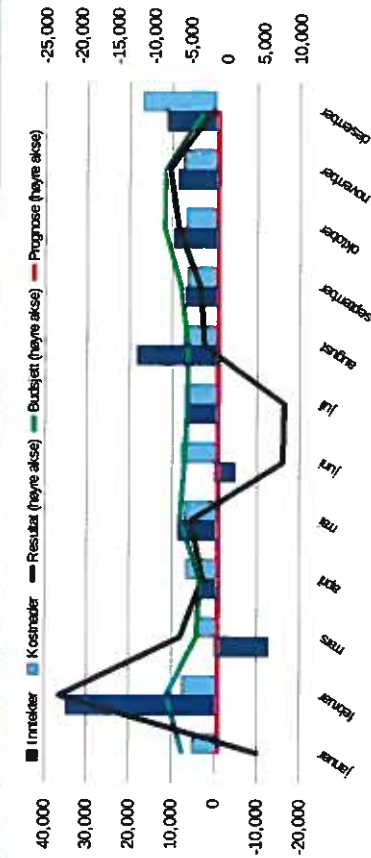
Økonomisk vurdering
 Lars Christian Botten den 01. feb. 2011
 Korrigeret for manglende internt husleie i desember, har senteret et akkumulert overskudd på 1.507.000 kroner. SMR sin drift i 2010 isolert viser et overskudd på 92.000 kroner.

Vi er ikke kjent med andre negative økonomiske forhold i 2010 regnskapet, og mener at basisregnskapet gjenspeiler en sunn økonomi ved senteret.

Den økonomiske risikoen ved UD-avtalen i 2011 er nå løst, og vi forventer heller ikke en økonomisk belastning fra dette prosjektet over i basisregnskapet for innværende år.

Resultat (isolert) 448 -837 -387 1 287 1 674 1 287

Det juridiske fakultet felles per desember 2010

	2008 (HiA)	2009 (TOT)	2010 (HiA)	2010 (Prog.)	2014 (Prog.)	2007 Regnskap (HiA)	2008 Regnskap (HiA)	2009 Regnskap (HiA)	2010 Regnskap (HiA)	2007 Regnskap (HiA)	2008 Regnskap (HiA)	2009 Regnskap (HiA)	2010 Regnskap (HiA)
Overført fra i fjor Totalt													
30-32 Salgsinntekter	7 520	6 536	-692	0	-692				-692				-692
34 Tilskudd og refusjoner	-4 687	-5 036	-6 375	1 674	-4 701				-4 701				-4 701
3 Øvrige inntekter	0	0	-2 200	200	-2 000				-2 000				-2 000
3497/3911 Investeringer i anleggsmidler	NA	NA	3 592	313	3 905				3 905				3 905
390/341 Inntekt fra bevilgning	-68 133	-82 283	-78 622	-337	-78 960				-78 960				-78 960
3960/3290 Overheadinntekter	NA	NA	-2 304	27	-2 277				-2 277				-2 277
3971/3499 UIOs egenandel	NA	972	258	-258	0				0				0
3 Øvrige inntekter	-336	-255	-5 096	4 796	-300				-300				-300
Inntekter Totalt	-73 156	-86 602	-90 747	6 414	-84 333				-84 333				-84 333
4 Investeringer	792	3 258	NA	NA	NA				NA				NA
43 Varer for vidersalg	NA	NA	NA	NA	NA				NA				NA
Invest. og vidersalg Totalt	792	3 258	NA	NA	NA				NA				NA
5 Feriepenger, AGA og pensjon	11 146	12 376	14 642	-189	14 453				14 453				14 453
50 Fast lønn	14 840	16 466	19 380	2 381	21 761				21 761				21 761
5051/5080 Overtid	152	116	346	-148	198				198				198
511 Variabel lønn	17 744	19 839	21 532	161	21 693				21 693				21 693
581 Offentlige refusjoner	-1 252	-1 272	-180	-4 020	-4 200				-4 200				-4 200
5891/5893 Refusjon frikjøp	-110	-430	-161	161	0				0				0
5 Øvrige personalkostnader	55	125	19	-19	0				0				0
41	41	178	1 030	1 355	2 385				2 385				2 385
Personalkostnader Totalt	42 617	47 399	56 607	-318	56 289				56 289				56 289
60 Av- og nedskrivning	NA	NA	4 764	-4 764	0				0				0
63 Kostnader vedr. lokaler	22 228	22 016	25 155	-3 736	21 419				21 419				21 419
67 Kjøp av tjenester	1 585	1 609	1 050	-300	750				750				750
65/66 Data/bøker/materiell/service	452	439	437	-67	370				370				370
68 Kurs, konferanse, etc.	2 718	1 865	1 179	295	1 474				1 474				1 474
70-71 Transport/reise	957	673	711	203	914				914				914
7196/7211 Overheadkostnader	NA	NA	0	0	0				0				0
73 Representasjon/markedsføring	391	446	406	-341	65				65				65
74 Tilskudd/kontingenter	242	237	306	-68	238				238				238
8/9 Avsluttede prosjekter	-150	NA	-47	47	0				0				0
6-9 Øvrige driftskostnader	341	1 432	-1 170	1 470	300				300				300
Driftskostnader Totalt	28 763	28 717	32 791	-7 261	25 530				25 530				25 530
Resultat	6 536	-692	-2 040	-1 165	-3 205				-3 205				-3 205

Økonomisk vurdering
Lars Christian Botten den 01. feb. 2011

Korrigert for manglende internhusleie i desember, har fak.adm et akkumulert overskudd på 3.547.000 kroner.

De bokførte merinntektene skyldes i hovedsak privatistgebyr (1,7 mill) og overføring til av- og nedskrivning (4,8 mill). Økningen i personalkostnader skyldes i hovedsak økte personalkostnader i forbindelse med et større antall privatister (1,8 mill). Korrigert for inntekt til av- og nedskrivning samt manglende internhusleie (inntekt for fak.adm), viser driftskostnadene et underforbruk.

Vi er ikke kjent med andre negative forhold rundt fak.adm. sin basisøkonomi, og vurderer den derfor som tilfredsstillende.

Resultat (isolert) -984 -7 228 -1 349 -2 513 -1 165 -2 513

Det Juridiske fakultet EFP

Regnskapsoppfølging av Eksternt Finansierte Prosjekter, Desember 2010

"Overskudd" fra 2009 på 30.349.000 kroner er holdt utenfor

NB: Husk at inntektene løses etter kontantprinsippet, og er ikke periodisert i forhold til prosjektets fremdrift

Juridisk fakultet	Intekter (T-NOK)			Personalkostnader (T-NOK)			Andre kostnader (T-NOK)			Prosjektavslutninger			Totalregnskap (T-NOK)			UB (29 426)	
	Budsjett	Faktisk	Avvik	Budsjett	Faktisk	Avvik	Budsjett	Faktisk	Avvik	Status	Faktisk	Avvik	Status	Budsjett	Faktisk		Avvik
	(30 349)	(112 929)	1 865	(112 929)	58 553	(1 326)	58 553	68 214	14 270	68 214	1 895	Overskudd overført Basis	13 838	924	12 914	Sum JF	
			-1,7 %	101,7 %	102,3 %	-2,3 %	102,3 %	20,9 %	20,9 %	76,1 %						93,3 %	Minireforbruk, underskudd
Fak.adm	(347)	(359)	716	(359)	-	(110)	-	225	(225)	46	46	Overskudd overført Basis	(359)	(694)	335	Fak.adm	
			-199,4 %	299,4 %		#DIV/0!	#DIV/0!								-93,3 %	Minireforbruk, overskudd	
IKRS	(4 092)	(10 523)	(8 203)	10 823	7 354	609	7 354	3 362	2 453	3 362	885	Overskudd overført Basis	193	1 880	(1 687)	IKRS	
			22,0 %	-76,0 %	91,7 %	8,3 %	91,7 %	27,0 %	27,0 %	73,0 %	885	Overskudd overført Basis	1 880	(1 155)	3 035	Merforbruk, underskudd	
IFP	(5 827)	(15 273)	44	(15 273)	7 837	1 047	7 837	9 316	7 333	9 316	39	Overskudd overført Basis	(463)	(139)	(324)	IFP	
			-0,3 %	100,3 %	86,6 %	13,4 %	86,6 %	21,3 %	21,3 %	78,7 %	372	Overskudd overført Basis	(463)	(139)	(324)	Merforbruk, overskudd	
NIFS	(6 059)	(21 068)	(15 451)	(21 068)	12 919	2 480	12 919	7 686	4 501	7 686	372	Overskudd overført Basis	3 344	3 731	(387)	NIFS	
			26,7 %	-73,3 %	80,8 %	19,2 %	80,8 %	41,4 %	41,4 %	59,6 %	(15)	Overskudd belastet Basis	9 245	(2 700)	11 945	Merforbruk, underskudd	
IOR	(4 414)	(18 157)	(15 767)	(18 157)	8 362	9 839	8 362	13 139	9 674	13 139	(15)	Overskudd belastet Basis	9 245	(2 700)	11 945	Merforbruk, overskudd	
			13,2 %	-86,8 %	117,7 %	-17,7 %	117,7 %	26,4 %	26,4 %	73,6 %	567	Overskudd overført Basis	9 245	(2 700)	11 945	Minireforbruk, overskudd	
SMR	(9 813)	(47 543)	(58 975)	(47 543)	22 079	25 953	22 079	34 709	29 755	34 583	34 583	Overskudd overført Basis	9 245	(2 700)	11 945	Minireforbruk, overskudd	
			-24,0 %	124,0 %	-17,5 %	-17,5 %	117,5 %	14,3 %	14,3 %	86,0 %	567	Overskudd overført Basis	9 245	(2 700)	11 945	Minireforbruk, overskudd	
																Sum UB	

Avviksfokuserede kommentarer i den hensikt å avdekke risiko:

Juridisk fakultet totalt: Den EFP-finansierte virksomhet hadde en inntekt på 114,7 millioner kroner, eller 1,8 millioner kroner mer enn budsjettert. Personalkostnadene blep seg til 59,8 millioner, noe som er 1,3 millioner kroner mer enn budsjettert. Andre kostnader var på 68,2 millioner, tilsvarende 14,2 millioner kroner lavere enn budsjettert. Avsluttede prosjekter ble gjort opp med et overskudd på 1,8 millioner, og ble overført til basisvirksomheten. Totalt viser jus sin eksternt finansierte virksomhet et "underskudd" på 0,9 millioner for perioden, tilsvarende 12,9 millioner kroner høyere enn budsjettert. Medregnet tidligere års resultat, viser EFP et "overskudd" på 29,4 millioner kroner.

Av fakultetets 137 eksternt finansierte prosjekter, viste 21 underskudd ved periodens slutt. Av disse var det 13 som hadde et underskudd over vesentlighetsgrensen på 100.000 kroner. Vår gjennomgang fokuserer i hovedsak på prosjektene med vesentlig underskudd. Dette for å avdekke fremtidig økonomisk risiko for basisregnskapet.

Fakultetsadministrasjonen har ingen prosjekter med underskudd på mer enn 100.000 kroner.

IKRS: Det er nå konstatert at prosjekt 460819 Legal cultures in transition avsluttes uten at det er oppnådd enighet med Chr. Mikkelses Institutt om underskuddsdekning. Prosjektet avsluttes i 1. tertial 2011, og underskuddet på 603.000 kroner overføres til instituttets basisvirksomhet. Konsekvensen av dette blir at IKRS ikke ansetter ny vit.sass med mindre det oppnås annen finansiering.

IFP har 2 prosjekter vesentlig underskudd (121122 Legal regulations og 142302 Anglo-American...). Dette er et NFR prosjekt som avsluttes til sommeren, og hvor restbetalingen da vil dekke underskuddet. Vi vurderer prosjektene som uten økonomisk risiko.

NIFS har ett prosjekt med vesentlig underskudd (460923 EuroRett). Instituttet nedskalere prosjektet dersom det er underskuddstare på avslutningsstadiet, alternativt økes egenandelsforingen fra basis. Den økonomiske usikkerheten vurderes som lav til middels for dette prosjektet.

IOR har fire prosjekter med vesentlig underskudd. Alle fire skyldes sene innbetalinger fra NFR, og anses som lite risikable. Prosjekt 205217 Skolerett, som det var økonomisk usikkerhet knyttet til ved forrige rapportering, er nå avsluttet med et lite underskudd. Dette er overført basis, og inngår i den delen av regnskapet.

SMR har fem prosjekter med underskudd over 100.000 kroner. Tre av disse er NFR prosjekter hvor utbetalingene er forsinket grunnnet taglig rapport. UD-avtalen har SMR nå funnet en løsning på for 2011 (to færre ansatte i prosjektet) og prosjekt 204656 Nodem administrasjon må sees i sammenheng med andre Nodem prosjekt med overskudd. Samlet vurderer vi den økonomiske risikoen på SMR som moderat.

Konklusjon: Prosjekt 460819 på IKRS avsluttes med et tap på 603.000 kroner i 2011. For den øvrige portefølje av eksternt finansierte prosjekter, vurderer vi risikoen fremdeles som lav til middels. Også i 2011 forventer vi at prosjekter blir avsluttet med positivt økonomisk resultat, og således er med på å styrke basisregnskapet.

M/Regnskapsrapporter Jua/Tertialavslutning 31.12.2010/Regnskapsoppfølging av EFP Desember 2010

Rapporterende enhet:
Det Juridiske fakultet

Rapportert av:
Lars Botten, Sak
2011/328

Periode:
31.12.2010

Ledelseskommmentar T3 2010

1. Innledning

Året vi har lagt bak oss har vært preget av høy aktivitet på undervisning, forskning og omlegging av masterstudiet i rettsvitenskap.

Økonomien ved fakultetet har vært tilfredsstillende og forutsigbar.

2. Vurdering av aktivitet og resultater i et langtidsperspektiv

a. Status for den økonomiske situasjonen

For regnskapsåret 2010 ble basis gjort opp med et overskudd på 7,072 millioner kroner, hvorav 2,352 millioner var overskudd fra tidligere år. Fakultet hadde således et overskudd på 4,72 millioner kroner i 2010 isolert.

Likviditeten i de eksternt finansierte prosjektene (EFP) er god. Gjennom året er det gjort opp prosjekter med et samlet overskudd på 1,895 millioner kroner. Dette er overført til basisregnskapet. Av fakultetets 137 eksternt finansierte prosjekter, viser 21 prosjekter underskudd. For fem av disse vurderes en økt egenandelsføring. Juridisk fakultet har ett prosjekt som vil bli gjort opp med 0,6 millioner kroner i underskudd i 1. tertial 2011.

Vi vurderer Det juridiske fakultet sin økonomi som tilfredsstillende. Dette gjelder så vel basis som prosjektporteføljen.

b. Status for gjennomført aktivitet

Arbeidet med ny studieordning for rettstudiet, som trår i kraft høsten 2011, har stått i fokus gjennom hele 2010. Arbeidet går etter planen, og hovedtrekkene ved den nye modellen begynner nå å komme på plass. Programutvalget har bl a vedtatt forslag om obligatoriske arbeidskrav og nye vurderingsformer, og arbeid med læringsmål og øvrig arbeid med kvalifikasjonsrammeverket er igangsatt.

I løpet av høsten 2010 ble det igangsatt 17 basisgrupper totalt på 1. avdeling (1. og 2. semester), og 12 basisgrupper på 3. avdeling. Antallet er en tilbakegang fra våren 2010. Grunnen til dette er at det er vanskelig å få nok lærere til å undervise disse gruppene, og fakultetet har derfor sett seg nødt til å øke antall studenter i hver av gruppene. Tilbakemeldingen fra studentene er at de fortsatt er svært godt fornøyd med basisgruppene; de fører til mer direkte læring, studentene føler seg sett og ivaretatt, og det er lettere å stille spørsmål til læreren i mindre grupper. Studentene peker videre på at basisgruppene skaper en følelse av tilhørighet.

Studentene påpeker at antall studenter i hver basisgruppe ikke må bli for stor.

Fakultetet har høsten 2010 fortsatt prosessen med å videreutvikle det engelskspråklige studietilbudet, inkludert innretningen av de internasjonale mastergradene. Høsten 2010 ble det utarbeidet en ressursanalyse for alle programmene ved fakultetet.

I løpet av vår og høst 2010 har fakultetet gjennomført evalueringer av flere emner, blant annet på 1. og 2. avdeling. 1. avdeling ble evaluert høsten 2010. Tallene vil ikke foreligge før i januar 2011, så det er for tidlig å si noe om status. 2. avdeling ble evaluert våren 2010, med en svarprosent på 16,9 %. De ansvarlige faglærere arbeider med tiltak i oppfølgingen av evalueringen. Fakultetet ønsket en evaluering av disse to avdelingene selv om rettsstudiet skal reformeres høsten 2011, fordi det her kan foreligge nyttige tilbakemeldinger fra studentene som kan brukes videre i den nye ordningen. I tillegg har en del valgemner blitt evaluert på 5. avdeling i løpet av våren og høsten 2010.

Videre har fakultetet i løpet av høsten 2010 hatt fokus på gjennomgang av utdanningsplaner slik at de i størst mulig grad blir riktige for at arbeidet med gradsfangst og vitnemål kan gjennomføres på en god måte. For å tilpasse seg den nye studiemodellen og oppnå større fleksibilitet, har det også vært fokus på organiseringen av det studieadministrative arbeidet. Dette arbeidet fortsetter i 2011.

Det har blitt arbeidet mer med utvikling av nye læringsformer og IKT. All kursundervisning administreres nå i Fronter, både av administrasjon og lærere, noe som ser ut til å fungere godt.

Fakultetet jobber fortsatt med å finne nye og mer hensiktsmessige lokaler i sentrum, noe som er viktig for å bedre studiekvaliteten og for økt forskningsaktivitet..

Fakultetet har en basisbevilgning for 40 stipendiat- og 5 postdoktorstillinger. I henhold til DBH-tall pr. 1.10.2010 utnytter fakultetet 34,5 årsverk av stipendiatstillingene og 3 av postdoktorstillingene. Etter omdisponering av en stipendiatstilling til postdoktor skal fakultetet i 2011 ha 39 stipendiater og 6 postdoktor (sak 2009/13285 i ePhorte).

For stipendiatstillingene vil utnyttelsesgraden variere noe gjennom året avhengig når den måles, og også DBH-tallene gir et øyeblikksbilde. Fakultetet lyser ut basisfinansierte stipendiatstillinger to ganger årlig, og i desember ble det tilsatt seks nye stipendiater som tiltrer tidlig i 2011. Samtidig arrangerer vi disputaser gjennom hele året. Fakultetet har laget en utlysingsplan for stipendiatstillinger for i gjennomsnitt å ligge så nærme som mulig måltallet på 39 stillinger.

Med hensyn til postdoktorstillingene har fakultetet en som er under tilsetting, og vi regner med at denne er ferdigbehandlet til 1. mars. I tillegg lyser fakultetet våren 2011 ut post.doc stillinger. Fakultetet anser det som gunstig at tilsettinger av postdoktorer gjøres med intervaller framfor å tilsette alle på samme tid. Samtidig ser fakultetet at vi trenger noe bedre kontroll med postdoktorstillingene og jobber med en plan for å bedre utnyttelsesgraden.

c. Vurdering av vesentlige usikkerhetsfaktorer

Fakultetet har erfart at det er vanskelig å skaffe nok lærere til basisgruppene, og det vil fortsatt være en utfordring å få tilstrekkelig med lærere til disse. Fakultetet har høsten 2010 vedtatt å

bedre godskrivningsreglene for undervisning i basisgruppene som et ledd i rekruttering av basisgruppelærere. Det er vedtatt i fakultetets strategi for 2010 at forholdstallet mellom vitenskapelig ansatt og studenter skal økes. Blant annet undersøker fakultetet om det er mulig å ansette 1-2 flere førsteamanuenser allerede i høst, og også om det er mulig med en ekstra stilling neste år.

Som risikofaktor må særlig mangel av kvalifiserte søkere nevnes, men fakultetet mener at denne risikoen bare er moderat. Vi får for tiden mange søkere til de åpne stipendiatstillingene, og flere av disse er også godt kvalifisert. Samtidig har vi de siste årene totalt sett hatt flere disputaser enn hva måtallene tilsier, og mange av de ferdige kandidatene oppfatter postdoktorstillingene som attraktive.

Svar på tilleggsbestillingen i virksomhetsrapporteringen sendes separat til e-Phortesak 2011/328.

Oslo, 1. februar 2011

Hans Petter Graver
Dekan

Benedicte Rustad
Fakultetsdirektør

Til:
Fakultetsstyret

Dato: 02.02.2011
Saksnr.: 2010/14520TRONSK

Budsjett 2011 - styresak 17/2-2011

Sakstittel: Budsjett 2011

Tidligere vedtak/behandling:

Fakultetsstyret 16.02.2010 ”Langtidsbudsjett 2010-2014”

Fakultetsstyret 25.10.2010 ”Fordeling og hovedprioriteringer for Budsjett 2011 og Langtidsbudsjett 2011-2015”

Fakultetsstyret 09.12.2010 ”Budsjett 2011 og langtidsbudsjett 2011-2015”

BUDSJETT 2011

Fakultetsstyret behandlet ”Budsjett 2011 og langtidsbudsjett 2011-2015” i møtet 9. desember.

Fakultetet leverte 15. desember en oppdatert versjon av budsjettet, justert med mindre endringer i etterkant av styrets behandling (bl.a. noe økt egenandelstilførsel til prosjekter og manglende kostnader i undervisningsbudsjettet) Budsjettet viste et overskudd på ca 1,5 mill i 2011.

Regnskapet for 2010 er nå avsluttet. Resultatet for basisvirksomheten ble et overskudd på 7,1 mill kr, mot 7,8 mill kr i budsjettet som ble levert 15. desember.

I etterkant av styrets behandling er det også avklart fordeling av studieplassene som var ufordelt i statsbudsjettet. Det er nå klart at fakultetet ikke får flere studieplasser utover de 30 som allerede er tildelt. Det betyr at inntektsanslaget for 2011 reduseres med ca 200 000 kr og variable kostnader reduseres med ca 100 000 kr. I langtidsperioden 2011-2015 blir inntektsreduksjonen på ca 6 mill og reduksjonen i variable kostnader på ca 1,5 mill kr. Konsekvensbehandling av denne endringen i langtidsbudsjettet vil bli lagt frem for styret i løpet av første tertial.

Vedlegg 1 viser årsbudsjett 2011 for basisvirksomheten ved fakultetet, oppdatert med endringene som er omtalt ovenfor og sammenholdt med 2010. Vedlegg 2 viser årsbudsjett 2011 fordelt på kostnadsart.

Med hilsen

Benedicte Rustad
Fakultetsdirektør

Trond Skjeie
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk produsert og godkjent ved UiO i tråd med UiOs reglement for elektronisk godkjenning.

Saksbehandler:
Trond Skjeie
22859304, trond.skjeie@jus.uio.no

STYRET 170211
VEDLEGG 1
ÅRSBUDSJETT 2011 OG REGNSKAP 2010

	Budsjett 2010	Regnskap 2010	Budsjett 2011 styret 9/12	Budsjett 2011 styret 17/2
Overført fra i fjor	-2 352 374	-2 352 374	-7 840 000	-7 072 000
Inntekter	-216 892 487	-223 266 458	-226 400 000	-226 533 399
Personalkostnader	161 979 165	163 898 292	174 944 000	175 573 995
Driftskostnader	52 600 677	54 649 000	56 700 000	57 443 764
Totalt	-4 665 019	-7 071 539	-2 596 000	-587 640

STYRET 170211
VEDLEGG 2
ÅRSBUDSJETT 2011 JURIDISK FAKULTET

Artsklasse	Art	2011
Inntekter	3006 Diverse inntekter varer - avgiftspliktig	-519 999
	3040 Inntekter seminar/konferanser - avgiftspliktig	-50 000
	3095 Andre leieinntekter (avgiftspliktig)	-
	3112 Salg av kopier - avgiftsfritt	-300 000
	3250 Inntekter undervisning/kurs	-66 500
	3251 Privatistinntekter	-6 160 000
	3459 Andre driftsinntekter	-236 000
	3600 Leieinntekter fast eiendom (unntatt mva)	-292 000
	3901 Inntekter fra KD - ordinær bevilgning - utenom avgiftsomr	-206 716 281
	3911 Investeringer i anleggsmidler (MK:2151)	3 642 500
	3960 Refusjon av indirekte kostnader, overhead	-25 558 252
	3961 Internt salg av varer/tjenester	-555 000
	3971 UiOs egenandel basis - bidragsprosjekter	10 278 133
	Totalt Inntekter	
Personalkostnader	5001 Fast lønn	106 430 925
	5112 Bilagslønn	25 587 715
	5180 Feriepenger	15 545 474
	5421 Pensjon og AGA	35 866 672
	5812 Refusjon av foreldrespenger lønn	-427 000
	5891 Refusjon frikjøp	-5 586 347
	5891 Refusjon ved eksternt finansiert frikjøp til prosjekt	-2 168 794
	5892 Kostnad frikjøp	322 350
	5901 Gaver til ansatte	3 000
	Totalt Personalkostnader	
Driftskostnader	6100 Frakt og transportkostnader	4 000
	6301 Kortidsleie av lokaler	35 000
	6302 Leieutgifter - boliger	24 000
	6309 Intern Husleie	44 228 513
	6422 Programvare/dataprogrammer (lisenser)	6 000
	6524 Mobiltelefoner, telefonutstyr og annet mindre teknisk uts	444 000
	6539 Teknisk/vitenskapelig utstyr - driftskjøp	-
	6541 Inventar/utstyr - driftskjøp	220 000
	6557 Driftsmateriale	-
	6561 Driftsrekvisita	24 000
	6573 Tidsskrift til UB's samlinger - driftskjøp	55 000
	6581 Bøker til UB's samlinger - driftskjøp	200 000
	6623 Serviceavtaler utstyr/rekvisita	188 000
	6624 Vedlikehold utstyr/rekvisita	95 000
	6712 Kontortjenester (innleid arb.kraft)	750 000
	6722 Konsulentttjenester	685 000
	6797 Tjenester kjøpt fra utlandet - belastes mva	-
	6799 Andre fremmedtjenester	25 000
	6800 Kontorrekvisita	1 540 000
	6821 Trykkingskostnader	582 000
	6832 Kopieringskostnader	340 000
	6846 Aviser, tidsskrifter, bøker og lignende - ikke bibliotek	652 002
	6855 Databaser - norsk leverandør	120 000
	6863 Kurs og konferanser	1 732 745
	6900 Telefonabonnement	-
	6901 Mobiltelefonabonnement	183 000
	6903 Linjeleie datakommunikasjon	52 000
	7110 Nattillegg og kostgodtgjørelse innland/utland OP	318 000
	7121 Kostgodtgjørelse trekkpliktig OP/AP	5 000
	7190 Kostnad og godtgj. For reise, diett, bil og lignende	100 000
	7190 Ref. utlegg reisekostnader	2 122 003
	7191 Billetter til fly,tog,båt,taxi etc.	726 000
	7192 Oppholdsutgifter	315 000
	7198 Overheadkostnader	-143 000
	7321 Annonsering/kunngjøringer/informasjon	50 000
	7351 Representasjon og bevertning på møter	475 001
	7440 Tilskudd til studentarrangement og organisasjoner	240 000
	7491 Tilskudd til prosjekter, innland, utenfor UiO	-
	7493 Andre tilskudd	15 000
	7799 Diverse kostnader	1 035 500
Totalt Driftskostnader		57 443 764
Overført fra i fjor	3991 IB KD basis grunnbevilgning	-7 072 000
Totalt Overført fra i fjor		-7 072 000
Totalt		-587 640

Til: Økonomi- og planavdelingen, UiO

Det juridiske fakultets sekretariat
Juridisk fakultet, Økonomiseksjonen
Postboks 6706 St. Olavs plass
0130 OSLO

Dato: 2. februar 2011
Saksnr.: 2010/7970
Saksbehandler: Lars Botten

Telefon: 22 85 50 50
Telefaks: 22 85 98 40
E-post: postmottak@jus.uio.no
Nettadresse: www.jus.uio.no

Budsjett 2012 - innspill fra Det juridiske fakultet

Dette notat inneholder Det juridiske fakultets innspill til budsjettet for 2012, jfr forespørsel i Disponeringsskriv 2011 punkt 1.7.

Siden Universitetet ønsker at vi begrenser oss til å beskrive nye tiltak, av vesentlig økonomisk omfang, omtaler vi kun våre behov knyttet til en bedre arealløsning for fakultetet.

Formålet med tiltakene nedenfor er å bedre arbeidsvilkårene for ansatte og studenter. Vår situasjon i dag er at vi er spredd på mange bygg, til dels med stor gangavstand. Videre oppleves mange av undervisningsrommene og kontorlokalene som lite hensiktsmessige og fleksible.

I budsjettinnspillet for 2010 og 2011 ba vi om 8,9 mill kroner til planlegging og ombygging med tanke på en mer hensiktsmessig bruk av våre nåværende lokaler. Dette innspillet er fortsatt aktuelt, men kun dersom det viser seg at løsningen som beskrives nedenfor ikke lar seg realisere.

Som universitetsledelsen er kjent med ba fakultetet høsten 2009 Universitetet om å arbeide for en samlokalisering av fakultetets leide lokaler i sentrum, så nær som mulig til våre egne bygg. Det er fortsatt vårt ønske at Universitetet følger opp dette dels ved at Teknisk avdeling viderefører den påbegynte dialog med aktuelle eiendomsselskaper, og dels ved at Økonomi- og planavdelingen kartlegger og vurderer økonomiske forutsetninger.

Universitetet har store leiekostnader knyttet til de lokaler vi nå disponerer og det er derfor ikke gitt at en ny, samlet løsning vil bli vesentlig dyrere. Imidlertid er det viktig at både langsiktig leiekostnad og eventuelle engangskostnader blir grundig vurdert.

Teknisk avdeling har igangsatt en utredning for å beregne vårt arealbehov. Resultatet av utredningen vil foreligge primo 2011.

Med vennlig hilsen

Hans Petter Graver
Dekan

Benedicte Rustad
Fakultetsdirektør

27. januar 2011

Kjære Kolleger,

det er på tide å sende ut en liten bulletin om arbeidet med studiereformen. Det går bra! for å ta konklusjonen først – tatt i betraktning av alt som skal gjøres. Det er som dere har forstått ikke bare å bytte rekkefølge på noen fag og dele studieåret i to.

Det har tatt lang tid for meg å forstå hvorfor vi må innrette studiet vårt etter et mønster som mange av oss egentlig godt kunne ha vært foruten. Men det skyldes altså den etter hvert ganske gamle Kvalitetsreformen, som kom som følge av Mjøs-utvalgets innstilling. Mange av oss her på Juridisk fakultet ved UiO fulgte nok ikke godt nok med i timen i 2001 – 2002 da premissene ble lagt for den videre utvikling av universitetets undervisningstilbud. Jeg våknet for eksempel selv opp en dag og hørte at cand. jur.-graden var byttet ut med det språklige misfoster ”Master i rettsvitenskap” uten å forstå hvordan det kunne skje. Hvem hadde agitert for det? Hvorfor kunne medisinene stadig bli cand.med., hva har de som ikke vi har? Først mye senere lærte jeg at det handlet om at den gamle candidatus/candidata- tittelen bare kan brukes i tilknytning til profesjonsstudier med innslag av praksis. Hadde vi innført litt praksis for alle, kunne vi fortsatt å bruke vår tradisjonelle grad. Men så langt tenkte vi ikke, eller oppfattet vi ikke. Jeg forstod den gangen heller ikke hvor viktig det hadde vært å gå langt tyngre inn i debatten og begrunne våre behov for egne ordninger. Da hadde vi kanskje påvirket de strukturer som ble skapt (for eksempel FS [felles studentsystem]) i større grad, og hatt større frihet til å utforme studiet nå.

Men, venner, det er ingen grunn til å gråte over spilt melk, man må, som Mummimamma sier (med kraft) når melken er sur, i stedet drikke saft! Vi forholder oss til Kvalitetsreformens forutsetninger og vilkår nå, og gjennomfører de justeringer og nyordninger som er nødvendige. Samtidig benytter vi anledningen til å gjøre ting som også er åpenbart fornuftige, for eksempel å bevisstgjøre oss omkring hvilke ferdigheter en nybakt jurist bør ha i tillegg til å kunne anvende rettskildene for å løse rettsspørsmål.

Som dere vet, skal vi skrive om alle fagplaner. Dette er ikke så mye en følge av justeringer i studieordningen som av det såkalte Kvalifikasjonsrammeverket (se http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/tema/hoyere_utdanning/nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk.html?id=564809 for mer om det). I overensstemmelse med en felleseuropeisk utvikling, skal vi nå tenke fagplan i en bestemt terminologi og logikk. For eksempel heter det ikke fagplan, men emnebeskrivelse, og læringsmålene må angi kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. I stor grad handler dette om omskriving, men det er også noen forventinger om reelle forandringer, som vi må tenke over, og som er nyttige.

Vedlegget gjengir det som hittil er bestemt om studiets utforming og eksamen, slik det fremgår av dekanvedtak og PMRs tilrådinger. Forkunnskapskravene blir utformet slik at de tre første studieårene må tas i fastsatt rekkefølge, mens det (som i dag) er opp til studentene å velge rekkefølge på de to siste årene. Likeledes er det valgfri rekkefølge på semestrene innenfor hvert studieår, men det kommer til å fremgå meget klart av emnebeskrivelsen og forkunnskapskravbeskrivelsen at fakultetet anbefaler en bestemt rekkefølge og bygger på den når det gjelder utforming av og innhold i eksamen. Grunnen til at vi har anbefalte og ikke absolutte forkunnskapskrav mellom semestrene,

er at det skal være mulig å gå opp til begge eksamener i samme semester, enten for å forsere studiet eller ”ta igjen” seg selv etter forsinkelser.

Det er også sendt ut en ”bestilling” som gjelder valgfagene <https://www.jus.uio.no/om/strategi/jus-i-endring/dokumentdistribusjon/>. Vi tilbyr i dag svært mange valgfag, med og uten undervisning, og med innhold som kan overlappes. Vi må sanere valgfagsporteføljen av flere grunner. Dels er det et ressurs spørsmål hvor mange valgfag vi kan tilby, dels må vi oppdatere porteføljen så nye og aktuelle rettsområder kan komme med – dette gir oss også en mulighet til å oppfylle kravet om forskningsbasert undervisning – og dels må vi ta hensyn til at en omlegging fra 15 til 10 sp og dermed tre valgfag til femte studieår skaper logistikkproblemer når det gjelder eksamensgjennomføringen. Det er ønskelig å komme ned i et håndterlig antall valgfag, for eksempel 20-25 hvert semester til fjerde og femte studieår (til sammen 50 fag å velge i, er da bra?) og et mindre antall til tredje studieår (12? 15?).

Av hensyn til den interfakultære bachelor-graden og eksterne og innreisende studenter på bachelornivå, må vi tilby et visst antall fag i tredje studieår som egner seg for disse formålene. Forslag mottas med takk! Av hensyn til kravet om progresjon i studiet, bør valgfagene på fjerde og femte studieår ha andre forkunnskapskrav og generelt være mer krevende. De skal også egne seg som emner for etter- og videreutdanning.

Det er vedtatt at vi skal utvikle såkalte valgfagprofiler, det vil si grupper av fag som passer sammen. Jeg skulle ønske at faglærerne ser dette som en mulighet til å omkalfatre og revidere og lage nye, spennende opplegg, gjerne med utgangspunkt i forskergruppene eller andre forskningsmiljøers faglige virksomhet. Vi håper å få satt sammen tre til fem valgfagsprofiler i første omgang. Jeg ser på fornyelsen av valgfagsporteføljen som en langsiktig prosess, som kan ta så lang tid som er nødvendig. Mitt mål for valgfagsporteføljen er at den skal være dynamisk og forskningsnær, og at det skal være enkelt å både nedlegge, endre og opprette valgfag. Gjennom de obligatoriske fagene skal vi tilby den grunnleggende jus som skaper et felles kunnskapsområde; gjennom valgfagene skal vi tilby muligheter for fordypning, spesialisering, kunnskapsutvidelse og moro.

Et siste punkt jeg vil ta opp i denne omgang, gjelder undervisningsformene. Jeg er ikke så sikker på at vi som lærerkollegium har en omforent oppfatning av hva de forskjellige undervisningsformene våre – forelesninger, kurs, PBL, basisgrupper, kollokvier – er, eller bør være. Dette må vi diskutere. Vi vet litt lite om virkningen av undervisningen vi tilbyr, dette bør undersøkes. Vi har et begrenset antall undervisningstimer å rutte med, og vi må planlegge bruken av dem slik at de gir mest mulig utbytte for studentene.

Studiekvalitet er et satsningsområde i UiOs (og vår) strategiske plan. Et av virkemidlene for å bedre studiekvaliteten hos oss, er innføring av basisgrupper. Det har så vidt jeg har kunnet bringe på det rene, stort sett vært en suksess. Det er imidlertid en veldig dyr undervisningsform fordi gruppene skal være ganske små, og fordi den kommer i tillegg til og ikke i stedet for annen undervisning. Hvis basisgruppene skal videreføres i studieordningen av 2011, må vi tenke grundig på hvordan det skal gjøres.

Vi har ikke råd til å tilby basisgrupper i det omfang som hittil har vært gjort, med mindre annen undervisning skjæres ned eller gjøres om til billigere former (forelesninger). Formålet med basisgruppene er tettere studentoppfølging gjennom ”nær læreren-opplevelse”. Dette taler for å la samme lærer følge en gruppe over lengre tid. Det taler også for at de fast ansatte prioriteres som basisgruppelærere. Det spørres om ikke det bør være regel heller enn unntak at fast ansatte har minst en basisgruppe. I det hele tatt er det mye som tilsier at de mest erfarne lærerne bør brukes til den mest studentnære undervisningen. Dessuten bør alle faste lærere trekkes inn i undervisning i de obligatoriske fagene. Går det an å ha en retningslinje som sier at ca ¼ av undervisningstiden skal kunne styres til smågrupper og obligatoriske fag?

Studiereformer er møysommelige prosesser som innebærer bruk av tid og krefter vi egentlig ikke har. Jeg er derfor veldig glad for det engasjementet som jeg ser, og det gode humør som stort sett utvises oppi det hele! Det er også oppløftende at studentene omtaler det som skjer, i positive ordelag. Perfekt blir det aldri, men alt – studenttilstrømming, evalueringer, profesjonens respons, forskningsresultatene – tyder på at vi har greie på det vi driver med og at vi er ganske gode.

Beste hilsen

Marit Halvorsen

Vedlegg

Studieordningen

Første studieår:

1. semester: (*Examen Philosophicum* – 10 sp) *Privatrett I* – 20 sp
innføring (6 sp), kjøps- og avtalerett (10 sp), menneskerettigheter (4 sp)

2. semester: *Privatrett II* – 30 sp

familie- og arverett (12 sp), fast eiendoms rettsforhold (9 sp), erstatningsrett (9 sp)

Annet studieår:

1. semester: *Examen facultatum* – 10 sp *Statsforfatningsrett og internasjonal rett* - 20 sp

statsforfatningsrett (10 sp), EØS-rett (5 sp), folkerett (5 sp)

2. semester: *Forvaltningsrett* – 30 sp

alminnelig forvaltningsrett (15 sp), velferdsrett (8 sp), miljørett (7 sp)

Tredje studieår:

1. semester: *Formuerett I* – 30 sp

obligasjonsrett (18 sp), tredjemannskonflikter (12 sp)

2. semester: *Formuerett II* – 20 sp og *Valgfag* – 10 sp

obligasjonsrett (6 sp), selskapsrett (6 sp), rettshistorie (8 sp)

Fjerde studieår:

1. semester: *Metode og etikk* – 10 sp – *Valgfag* – 10 sp og *Perspektivfag* – 10 sp

2. semester: *Prosess og strafferett* – 30 sp

sivilprosess (10 sp), strafferett (10 sp), straffeprosess (10 sp)

Femte studieår:

Masteroppgave 30 sp og 3 valgfag à 10 sp eller Masteroppgave 60 sp

Obligatoriske elementer som må være gjennomført og godkjent før eksamen:

Første studieår: Ingen

Annet studieår:

1. semester: Kildesøkekurs i internasjonale rettskildebaser (i samarbeid med biblioteket), basert på praktiske oppgaver knyttet til materiellrettslige spørsmål som skal løses i løpet av kurset.

2. semester: Deltakelse i kurs i praktisk forvaltningsrett basert på forvaltningslovens saksbehandlingsregler, som avsluttes med prøve. Faktum kan hentes fra både det generelle og det spesielle forvaltningsrettpensum.

Tredje studieår:

1. semester: Oppgavekurs (kan inneholde elementer både fra obligasjonsrett og fra tredjepersonskonflikter) med innebygget kildesøkekurs (i samarbeid med biblioteket) som munner ut i et skriftlig gruppearbeid. (Studentene setter selv sammen gruppene så langt det går.)

Fjerde studieår:

1. semester: Åtte timer dialogbasert seminar i yrkesetikk

Femte studieår:

Veiledning til masteroppgaven

Valgfagene: Faglærer anbefaler eventuelle obligatoriske elementer

Eksamen:

Første studieår:

1. semester: 6 timer skoleeksamen (samt egen eksamen i ex.fil.)
2. semester: 6 timer skoleeksamen som forutsetter kunnskaper fra 1. semester

Annet studieår:

1. semester: 6 timer skoleeksamen (samt egen eksamen i ex.fac.)
2. semester: 6 timer skoleeksamen som forutsetter kunnskaper fra 1. semester

Tredje studieår:

1. semester: Individuell muntlig eksaminasjon der tema er gruppebesvarelsen og øvrige læringsmål og forkunnskapskrav for emnet. Spørsmål om karakterform (A-F eller B/Ib) utsettes til emnebeskrivelsene vedtas.
2. semester: Privatrett II: 6 timer skoleeksamen som forutsetter kunnskaper fra 1. semester. Valgfag: Faglærer anbefaler eksamensform

Fjerde studieår:

1. semester: Etikk og metode: Eksamensform ikke endelig avgjort. Perspektivfag: Eksamensform ikke endelig avgjort. Valgfag: Faglærere anbefaler eksamensform
2. semester: 6 timer skoleeksamen.

Femte studieår:

Valgfagene: Faglærere anbefaler eksamensform

Fyller bingen med Jon Bing

JUS

Først kapret lilleputt-firmaet Hodneland en av Wiersholms fremste advokater. Nå blir også jusprofessorene Jon Bing (68) og Olav Torvund (55) nye partnere.

LINE DUGSTAD
OSLO

Advokatfirmaet Hodneland saumfarer advokatbransjen for de beste hodene innen Ikt, opphavsrett og medierett. Jon Bing og Olav Torvund, som begge er ansatt ved Senter for rettsinformatikk ved Universitetet i Oslo, er regnet som landets fremste på fagfeltet.

Ved siden av universitetsjobben har de drevet konsultantselskapet Bing & Co hvor de tar private utrednings- og rådgivningsoppdrag. Ved nyttår ble konsultantselskapet fusjonert inn i firmaet Hodneland. Bing og Torvund, samt kollega Camilla Sivesind Tokvam, går inn som nye partnere i advokatfirmaet, som skifter navn til Bing Hodneland.

- Vi skal fremdeles beholde

BING HODNELAND ADVOKATSELSKAP DA

- Advokatfirmaet Hodneland & Co og Bing & Co advokat og konsultantselskap har fusjonert. Nytt navn fra 1. januar er Bing og Hodneland.
- Satses særlig på juridisk rådgivning innen informasjons- og kommunikasjonsteknologi (ikt), immaterielle rettigheter og medierett.
- Konsultantselskapet Bing & Co besto av eierne Jon Bing, Olav Torvund og Camilla Sivesind Tokvam. Hodneland & Co hadde frem til nyttår 11 partnere. Med John S. Gulbrandsen som kommer fra Wiersholm, samt Bing, Torvund og Sivesind Tokvam, blir antallet økt til 15.

stillingen ved universitetet. Men nå får vi ytterligere formalisert den jobben vi gjør utenfor vårt akademiske embedsverk. Dessuten får vi større miljø og infrastruktur å spille på, sier Bing.

Prosedyreadvokat i rettsapparatet tar han ikke sikte på å bli.

Jobber to steder

- Jeg kommer ikke til å stå opp som en talsmann for en sterk part i markedet. Det får det bli opp til andre å gjøre, sier Bing.

Hvor mye er det tillatt å jobbe privat, utenfor stillingen ved universitetet?

- Vi kan i prinsippet jobbe så mye vi vil, bare det ikke går ut over våre forpliktelser som veiledning, undervisning og forskning, sier han.

- Men vi fusjonerer ikke fordi vi ønsker å jobbe mer. Vi gjør det fordi det innebærer nye muligheter for samarbeid og gjør oss til del av en mer proff organisasjon. Dessuten skaper vi et klarere skille mellom den jobben vi gjør ved universitetet, og annet arbeid, sier Torvund, som sier at de hadde en dialog med universitetsledelsen om blarbeid da de for drøyt ti år siden etablerte konsulentvirksomheten.

En av grunnene til at Bing og Torvund lot seg lokke til advokatbransjen skal være John S. Gulbrandsen, som i midten av desember kunngjorde at han sluttet som partner i Wiersholm, hvor han hadde vært i 20 år, for å begynne hos konkurrenten Hodneland. Til DN fortalte Gulbrandsen at han nettopp var blitt far, og at han ønsket mer kontroll over egen arbeidsmengde slik at han kunne prioritere tid til familien og barna.

Da var partnerskap i et mindre firma mer velegnet, ifølge Gulbrandsen.

Var Bings assistenter

Også for Gulbrandsen var det avgjørende for jobbyttet at Hodneland ønsket å prioritere fagfeltet. Han er selv rangert som en av landets beste innen immateriell rett; altså opphavsrett, patent, varemerke og design. Helt siden han gikk ut fra jusstudiet har han hatt kontakt med Bing, som i sin tid var hans veileder.

Også partnerne Magnus Ødegaard og Ole Tokvam i Hodneland har under studiene vært vitenskapelige assistenter og blitt veiledet av Bing og Torvund. Tokvam har også arbeidet en periode som forsker sammen med de to. Det er dermed en gjeng gamle bekjente som nå samles under ny logo.

- Hodneland samarbeidet allerede med Bing & Co om flere prosjekter, og da var det naturlig å gå i dialog med dem når vi ønsket å etablere et enda sterkere faglig miljø. For oss var dette en genial løsning, det er ikke mange som kan skilte med den samme kompetansen, sier Tokvam.

SpareBank 1 Oslo og Akershus er en foreningsbank bestående av 17 lokalbanker fra Åres i nord, til Skj i sør og Asker i vest. Samlet forvaltningskapital er på ca. 26 mrd. Vi er i stadig vekst, og visjonen vår er å være Den Foretrukne Banken. Vi er eier av og har et tett samarbeid med ElendomsMegler 1 Oslo og Akershus.

SpareBank 1 Oslo Akershus er eiet av øvrige SpareBank 1-banker og LO.

SENIOR RÅDGIVER BEDRIFTSMARKED ROMERIKE

Er du en ambisiøs rådgiver som liker utfordringer?

SpareBank 1 vil øke sin satsing på bedriftsmarkedet på Romerike gjennom å etablere et nytt rådgivningskontor i vår lokalbank på Lillesstrøm.

For å kunne ta godt vare på, utvikle eksisterende kunder og for å øke kundegrunnet gjennom nysalg og etablering av nye kundeforhold, ønsker banken å knytte til seg en senior bedriftsrådgiver som kjenner godt til det lokale markedet og som har et etablert nettverk på Romerike.

Spørsmål om stillingen kan rettes til Ellefsen & Co ved Kjetil Karisnes på telefon 67 11 84 04 / 951 71 959. Send oss i første omgang CV og søknad. Alle henvendelser behandles konfidensielt, om ønskelig også overfor vår oppdragsgiver.

For fullstendig utlysningstekst se www.ellefsen-co.no eller www.oslo.sparebank1.no

SpareBank 1
OSLO-ÅKERSHUS

Konsulentselskapet ILPI samler kompetanse på internasjonal jus:

“Advokatkontor” for krig og fred og sånn

De færreste jusstudenter svarer “folkerett” når de blir spurt om hva de vil jobbe med etter studiene. Men det finnes unntak. Nå har en uvanlig boklærd troika slått seg sammen for å selge sin kompetanse om menneskerettigheter, krig og konflikter.

Det er langt fra et typisk “advokatfirma” som så dagens lys i Oslo i begynnelsen av 2009. For mens hovedstadens advokatpartnere gjerne troner med mange millioner i inntekt på ligningen, er tingene litt annerledes hos International Law and Policy Institute (ILPI). De tre gründerne på toppen har alle jobbet lenge i det offentlige og i academia. De har en bråte vekttall, men færre dyre dresser og drakter i skapet. De bevilger seg en moderat, fast lønn – uavhengig av hvor mye penger hver og en drar inn.

– Bare følg politibilene! Vi holder til ved siden av den israelske ambassaden i Parkveien.

Slik lyder veiforklaringen til dr. juris og medgründer Gro Nystuen. Den omstridte naboen, som stadig anklages for brudd på folkeretten, har på ironisk vis ført ILPI til en diger, ærverdigg villa i et nabolag man neppe ville tatt seg råd til – om det ikke var for at utleier slet med å finne noen som ville være nabo med de strengt bevoktede diplomatene – og således kuttet leieprisen til det halve.

Fulgte drømmen

– Vi hadde en drøm om å skape et eget fagmiljø – for å kunne jobbe med det vi synes er aller morsomst. Dette er jo

fortsatt et eksperiment, men vi har stor tro på at det er et marked for oss, sier Nystuen. Hun har blant annet 12 års erfaring fra utenriktjenesten, mange av dem i lederstillinger og som juridisk rådgiver for fredsmeglerne Thorvald Stoltenberg og Carl Bildt i Jugoslavia. Nystuen og medgründerne advokat Njål Høstmælingen og professor Kjetil Tronvoll hadde lenge drevet med konsulentvirksomhet ved siden av sine faste jobber, men våget ikke å slippe tryggheten og prøve lykken på egen hånd. Til slutt ble fristelsen for stor.

– Vi ville se om en pluss en pluss en ble mer enn tre, forklarer Nystuen.

Dessuten fant de ut at mens statsvitere dominerer i FAFO, PRIO og NUPI, manglet et konsulentselskap med internasjonal jus som bunnplanke.

– Slik sett er vi unike og uten konkurrenter i Norge. I USA derimot, finnes flere slike firmaer, gjerne dannet av tidligere Washington-folk, forteller Nystuen. Ett eksempel er Albright Stonebridge Group i Washington, som ILPI har kontakt med.

Rammeavtale med UD

Mentalt sett var det et stort sprang for troikaen å danne et eget selskap, men så langt ser det lovende ut. Oppdra-

gene tikker inn, og ILPI har omsatt for rundt åtte millioner kroner pr. år siden oppstarten. Av dette utgjør en rammeavtale med Utenriksdepartementet fire til seks millioner. I tillegg står Verdensbanken, Norad, frivillige organisasjoner, norske ambassader og bedrifter på kundelisten.

Det langvarige oppdraget for UD går i hovedsak ut på å støtte departementets arbeid med såkalt humanitær nedrustning og andre humanitære spørsmål. Som ledd i dette var Nystuen nylig i Laos på en konferanse om klabomber. Laos’ befolkning omtales som glemte ofre for Vietnam-krigen. I løpet av ni år droppet amerikanerne to millioner tonn bomber i det lille landet. Mye ligger fortsatt udetonert på bakken, hvilket medfører store lidelser – 30 år etter. I løpet av den uken Nystuen var i Laos, ble to unge jenter sprengt til døde. På årsbasis skjer rundt 300 sprengningsulykker. Av andre langvarige oppdrag kan nevnes at to av selskapets totalt åtte ansatte jobber på Zanzibar med å analysere politisk forsoning og konstitusjonelle spørsmål i Tanzania.

Bedriftenes samfunnsansvar

I tillegg til å bidra på alle nivåer i langvarige prosesser leverer ILPI politiske

SATSER BAK SLOTTET: Fra fasjonabel adresse i Oslo selger Njål Høstmælingen, Gro Nystuen og Kjetil Tronvoll sin kompetanse om de store spørsmål gjennom konsultentselskapet International Law and Policy Institute (ILPI).

FOTOS: KAPITAL

Kjetil Tronvoll er professor i menneskerettigheter og er funnet professor-kvalifisert i fred og konfliktstudier. Han har en Ph.D. i antropologi fra LSE og er mag. art. i sosialantropologi ved UiO. Har langvarig feltarbeid fra Eritrea, Etiopia og Zanzibar, samt kortere forskningsopphold i Djibouti, Mosambik, Zambia, Tanzania, Botswana, Sør-Afrika og Komorene. Har ledet norske valgobservasjonsteam til en rekke afrikanske land og de palestinske områder. Tronvoll har vært gjesteforsker ved og vært tilknyttet en rekke universiteter i Afrika, USA og England. Han har forsket på politisk-antropologiske problemstillinger innen menneskerettigheter/politisk utvikling; krig/konflikt; identitetsproblematikk (etnisitet/nasjonalisme); valg/demokratisering; minoritetsrettigheter/autonomiregimer; transitional justice og fred/forsningsprosesser.

Njål Høstmælingen er cand. jur. fra UiO. Hans spesialområder er internasjonal rett, menneskerettigheter, inkludert internasjonale kontrollmekanismer, nasjonal gjennomføring og næringslivets samfunnsansvar, inkludert CSR-management. Høstmælingen har vært forsker, kontorsjef og avdelingsleder ved Norsk senter for menneskerettigheter, ekstern konsulent innen menneskerettigheter for departementer og organisasjoner og partner i advokatfirmaet Bull & Co. Han har bidratt med en rekke publikasjoner og innlegg knyttet til internasjonal rett, internasjonale menneskerettigheter og næringslivets samfunnsansvar.

Gro Nystuen er dr. juris med folkerett som sitt spesialområde. Nystuen har kompetanse innen alminnelig folkerett, internasjonal humanitær rett/krigens folkerett og menneskerettigheter inklusive bl.a. internasjonale regler om arbeidstageres rettigheter. Nystuen har 12 års erfaring fra utenriktjenesten, bl.a. fra UD's rettsavdeling og FN-delegasjonen i Genève. Nystuen ledet Petroleumsfondets folkerettsråd til dette ble lagt ned i november 2004, og hun var medlem av Graverutvalget som la frem forslag til etiske retningslinjer for Petroleumsfondet. Hun har vært leder for Etikkrådet siden opprettelsen i 2004. Nystuen har permisjon fra stillingen som 1. amanuensis ved Senter for Menneskerettigheter ved UiO. Hun underviser også ved Forsvarets Stabsskole.

analyser, juridiske utredninger og råd innen folkerett, menneskerettigheter, konflikter, demokratisering og bedriftenes samfunnsansvar – også kalt CSR (*corporate social responsibility*). Sistnevnte er et felt i eksplosiv utvikling, der mye er knyttet til store internasjonale prosesser i FN, OECD og den internasjonale standardiseringsorganisasjon ISO, samt til amerikansk

kontraktsrett og lovgivning.

– *Hva er aktuelle problemstillinger for norske bedrifter knyttet til næringslivets samfunnsansvar?*

– Vi kjenner alle historiene om korrupsjonsanklager mot Statoil, arbeidsforholdene til Telenors underleverandører i Bangladesh, ukontrollert opphugging av skip i India og arbeidsulykker ved SN Powers anlegg, sier

Njål Høstmælingen.

– *Hvilke typer norske bedrifter er interessert i disse tjenestene?*

– Til nå har dette temaet vært forbeholdt de største internasjonale bedriftene, som Statoil, Hydro og norske rederier. Men dette har spredt seg videre nedover til underleverandører og mindre firmaer. Det er bare de største selskapene som har ressurser til

selv å forvalte dette, mens de mindre setter ut sin CSR-forvaltning, sier Høstmælingen.

Vil formidle de gode historiene

ILPI ser også en økende interesse innen feltet fra myndighetene, for eksempel fra kommuner som kjøper belegningsstein fra India eller trekledning fra Indonesia.

- Mange har sett på CSR som en ren utgiftspost. Vår tilnærming er at dette er noe som skal bidra til langsiktig inntjening. CSR er en konkurransefordel. Samtidig er det helt avgjørende for oss - og for kunden - at dette arbeidet er inspirerende og givende, sier Høstmælingen.

Han peker på at bedriftenes samsynsansvar også handler om å skape og formidle de gode historiene om selskapets ekstrainsatser, verdier, fortrinn og prioriteringer. De negative historiene finner gjerne veien til mediene helt av seg selv.

- Det kan være norske kraftselskaper som bidrar til elektrifisering av landsbyer i Afrika. Det kan også være tiltak som opprinnelig har vært ment å styrke det norske næringslivet, men

som også har svært positive ringvirkninger - for eksempel rederinæringens opplæringstiltak på Filippinene, forteller Høstmælingen.

Han mener at for mye av CSR-arbeidet som gjøres, er negativt fokusert. Det handler om hvordan man hindrer at bedriften får rettslig eller moralsk ansvar for en uheldig situasjon.

- ILPI jobber mer med den positive tilretteleggingen:

Hvordan kan selskapet etablere gode relasjoner til myndighetene og interessegrupper, hvordan kan det innføres medbestemmelse på arbeidsplassen i land som har forbud mot fagforeninger, hvordan sikre engasjement blant ansatte ved hovedkontoret, hvordan formidle det positive budskapet til medier og investorer.

- Hvordan markedsfører dere disse tjenestene overfor potensielle kunder?

- Vi har ikke hatt behov for markedsføring ennå: Vi har godt med interessante oppdrag, nok til de personene som er ansatt i dag. Men vi ser at det

er stor etterspørsmål i dette markedet, og har nå bestemt oss for å satse ytterligere. Vi ønsker fremover å være en foretrukken samarbeidspartner for norske bedrifter ut fra kundeorienterte, effektive og praktiske

- Mange har sett på CSR som en ren utgiftspost. Vår tilnærming er at dette er noe som skal bidra til langsiktig inntjening. CSR er en konkurransefordel.

Njal Høstmælingen

løsninger. Generelt skjer mye av markedsføringen her gjennom kontakter og jungeltelegraf, og det krever tålmodig tilstedeværelse på seminarer, konferanser og kundemøter, sier Høstmælingen.

Jan Christian Grandre
jcg@kapital.no

En gave som mottakeren virkelig blir fornøyd med

Universal Presentkort som julehilsen til ansatte og forretningsforbindelser.

Det kan brukes i over 4000 forretninger over hele landet - og i de fleste bransjer. Du kan derfor være trygg på at gaven blir vellykket.

Les mer om gavekortet og regelverket som gjelder, samt bestilling på vår hjemmeside www.presentkort.no

UNIVERSAL
Presentkort
SIDEN 1924

Lille Grensen 7, 0159 Oslo
Telefon 22 91 00 10, mail@presentkort.no
www.presentkort.no

10 regler for sidegjøremål for ansatte ved Universitetet i Bergen

1. Definisjon/ formål

Med sidegjøremål forstås arbeid som utføres og verv som innehas i tillegg til den ordinære universitetsstillingen, uansett om arbeidet eller vervet er lønnet eller ikke. Også arbeid som utføres gjennom et foretak eller selskap som helt eller delvis eies av den ansatte, anses som sidegjøremål.

Formålet med reglene for sidegjøremål er å klargjøre grensene for adgang til å inneha sidegjøremål samt verne om universitetets omdømme og de tilsattes tillit og integritet, ved at det legges opp til åpenhet om mulige interessekonflikter og håndtering av slike.

2. Hovedprinsipp

Sidegjøremål er positivt så lenge det ikke

- Hemmer eller sinker det ordinære arbeid
- Vil kunne skade universitetets anseelse
- Medfører sammenblanding av egne/oppdragsgivers og universitetets ressurser

Ansatte skal som hovedregel av eget initiativ melde fra til arbeidsgiver om sidegjøremål som arbeidsgiver kan ha interesse av å vite om.

3. Sidegjøremål uten meldeplikt

Eksempel på sidegjøremål uten meldeplikt:

- medlemskap i eksterne bedømmelseskomiteer
- ekstern sensorvirksomhet
- referee for fagfagtidsskrifter
- enkeltstående mindre ressurskrevende undervisningsoppdrag (forelesninger eller lignende ved annen institusjon)
- enkeltstående, faglige foredrag som ledd i universitetets formidlingsplikt i forhold til samfunnet
- opplysningsvirksomhet som fagekspert gjennom deltakelse i fjernsynsprogrammer eller lignende
- ubetalte verv av mindre omfang og sporadisk innsats for allmenntilgitt institusjoner

4. Sidegjøremål som bør meldes

Eksempel på sidegjøremål som bør meldes:

- medlem av offentlige utvalg
- medlem av internasjonale utvalg og komiteer
- offentlig utredningsarbeid
- fast engasjement som sakkyndig innen rettsodontologi, rettsmedisin osv
- styremedlem i institusjoner og virksomheter når det bidrar til en kunnskapsutveksling mellom fagmiljø og institusjonen/ virksomheten
- medlem av styringsorganer i Norges forskningsråd
- arbeid ved sykehus eller institusjon (som ikke gjennomføres i form av sidegjøremål)
- oppgaver for randsonen av begrenset omfang og ikke varig karakter
- undervisningsoppdrag innen etter- og videreutdanning av begrenset omfang og ikke varig karakter

5. Sidegjøremål som skal meldes/ krever godkjenning

Følgende sidegjøremål skal meldes/ krever godkjenning

- sidegjøremål som kan komme i konkurranseforhold til universitetets virksomhet
- sidegjøremål som er av spesielt langvarig eller omfattende karakter
- sidegjøremål som er egnet til å skape tvil om den ansattes vilje eller evne til å utføre sitt arbeid ved universitetet på den måten stillingens og universitetets formål tilsier
- sidegjøremål som innebærer bruk av universitetets ressurser/ øvrige infrastruktur

Slikt sidegjøremål skal bare kunne utføres etter skriftlig avtale med universitetet. Dersom et foretak benytter seg av universitetets personell, utstyr og/ eller annen infrastruktur skal avtalen også regulere vilkårene for bruken av ressursene, herunder betaling.

Det er ikke anledning til å levere varer eller tjenester til universitetet i regi av eget foretak.

6. Meldeplikt ved anmodning fra arbeidsgiver

Arbeidsgiveren kan pålegge en ansatt å gi opplysninger om sidegjøremål hvor det kan være spørsmål om et sidegjøremål eller det samlede omfang av vedkommendes sidegjøremål kan komme i strid med den ansattes plikter overfor universitetet.

Ved prosjektetablering med eksterne aktører, skal deltakere fra universitetet alltid vurdere om eventuelle sidegjøremål er av en slik karakter at de bør meldes fra om til arbeidsgiver.

7. Sidegjøremål innenfor ordinær arbeidstid

Avtale om sidegjøremål innenfor ordinær arbeidstid skal godkjennes skriftlig av arbeidsgiver. Sidegjøremålet skal sammen med hovedstillingen ikke overstige 120 %. I så fall må hovedstillingen reduseres tilsvarende.

8. Saksbehandling

Sidegjøremål som skal meldes/ godkjennes skal gå tjenestevei til instituttleder/ avdelingsleder. Opplysninger om sidegjøremål oppbevares ved den ansattes grunnenhet. Opplysningene skal bare være tilgjengelig for grunnenhetens ledelse, fakultetsledelsen, universitetsledelsen og andre ved universitetet som har saklig interesse i å kjenne dem.

9. Nektelse av/ begrensning i mulighet til å påta seg sidegjøremål

Nektelse av mulighet til å påta seg eller fortsette med et sidegjøremål – herunder nektelse av å inngå avtale som nevnt i nr 5 skal gis en kort begrunnelse hvor den det gjelder anmoder om det. Slik nektelse kan påklages.

10. Sanksjoner ved brudd på regler om sidegjøremål

Unnlatt innmelding, brudd på forutsetninger, eller avvik fra reglene om sidegjøremål kan medføre sanksjoner i henhold til tjenestemannsloven.

10 etiske regler for Universitetet i Bergen

1. Faglig frihet og ansvar

Kreativitet er en viktig forutsetning for vitenskapelige fremskritt. Dette forutsetter at den vitenskapelig ansatte har stor frihet til selv å utforme stillingens arbeidsoppgaver. Denne friheten er likevel ikke absolutt, og det er først og fremst den vitenskapelig ansattes ansvar at dette skjer på en måte som tjener fagets, institusjonens og samfunnets interesser. Vitenskapelig ansatte har således frihet til selv å velge forskningsemner, hypoteser, kilder og metodikk. De har frihet til - og ansvar for - å formidle resultatene av sin faglige virksomhet, ved publisering etter eget valg, i undervisning eller på annen måte.

2. Kompetanse

Vitenskapelig kompetanse og faglig renommé må brukes til formål som er forenlig med forskersamfunnets normer for god forskningsskikk. Kvalitet og kvalitetssikring av forskningsresultater og undervisning er ikke bare i den ansattes egen interesse, men danner også grunnlaget for institusjonens renommé. Institusjonens navn skal ikke brukes på en måte som kan skade eller svekke faglig tillit til virksomheten – eller reise begrunnet tvil om faglige ansvarsforhold.

Forskere må være oppmerksomme på, og – når det er nødvendig – redegjøre for begrensninger i egen kompetanse og faglige perspektiv.

3. Integritet og etterrettelighet

Vitenskapelig arbeid følger og respekterer forskersamfunnets normer for god forskningsskikk, slik de er utformet av De nasjonale forskningsetiske komiteene. Blant disse normene står spørsmål om uavhengighet, faglig redelighet og etterprøvnbarhet sentralt. Ansatte bør innrette sin virksomhet og sitt arbeid på en måte som sikrer at faglig integritet ivaretas og som - når det er nødvendig - muliggjør dokumentasjon utad for at dette også er iaktatt.

Erkjennelsen av at virkeligheten er kompleks, at de enkelte fag har begrensninger, og at også vitenskapelig kunnskap er usikker, bør stå sentralt i all formidling.

4. Faglig veiledningsansvar

Faglig veiledning av yngre forskere bør skje sjenerøst og uten overdrevent vern for egne faglige interesser, likevel slik at eierskap til ideer og resultater respekteres.

5. Åpenhet

Allmennhetens tillit til universitetet er et felles gode. Ansatte ved universitetet skal praktisere åpenhet så vel utad som innad i egen virksomhet der dette er nødvendig for å sikre institusjonens, fagmiljøets og den enkeltes anseelse og renommé. Åpenhet betyr også villighet til å redegjøre for sidegjøremål eller andre eksterne kontakter som det kan stilles rimelige spørsmål ved. For å klargjøre mulige interessekonflikter bør det i alle publikasjoner som utgår fra universitetet opplyses om finansieringskilder og eventuelt eierskap.

6. God forskningsskikk i prosjekter som vedrører flere

Det er et mål for universitetet at det drives tverrfaglig samarbeid for å utvikle institusjonen. Forskningssamarbeid tilstreber lojalitet og åpenhet i forhold til kolleger og styringsorganer. Den enkelte bør nøye overveie om beslutninger og tiltak i egen interesse er forenlig med forutsetninger for samarbeidet med andre. Den enkelte må også overveie hensyn som vedrører konfidensialitet i samarbeidets felles interesse, likevel slik at det bør sies klart fra dersom et prosjekt eller en forskningsvirksomhet synes å komme i strid med relevante forskningsetiske retningslinjer. Det ligger videre i vitenskapens egenart å fremme en samarbeidskultur der faglig uenighet fritt kan komme til uttrykk uten at dette oppfattes som illojalt.

7. Flere forfattere til vitenskapelige publikasjoner

Vancouver-reglene iakttas ved medforfatterskap innen sitt område. Disse tilsier at bare aktiv medvirkning i publikasjoner som nevnt i reglene berettiger til medforfatterstatus. Fagfelle-vurderinger i forlag eller tidsskriftredaksjon fritar ikke den enkelte fra å påse at forfatterskapet etter disse reglene er reelt. På områder der Vancouverreglene ikke praktiseres, sørger man for rimelig tydeliggjøring av forfatterstatus.

8. Interessekonflikter og upartiskhet

Ansatte bør unngå eller avvikle situasjoner hvor det kan reises rimelig tvil om vedkommendes upartiskhet, faglige integritet, eller hvor det er reell fare for at egne personlige eller økonomiske interesser er eller kan påregnes å komme i konflikt med institusjonens interesser.

9. Interessekonflikter og sidegjøremål

En universitetsansatt kan ikke delta i konkurrerende virksomhet eller inneha sidegjøremål som er uforenlige med universitetets interesser, eller som er egnet til å svekke tilliten til universitetet, selv om vedkommende ellers skjøtter sine faglige oppgaver tilfredsstillende. Med sidegjøremål forstås her arbeid som utføres og verv som innehas i tillegg til den ordinære universitetsstillingen, uansett om arbeidet eller vervet er lønnet eller ikke. Også arbeid som utføres gjennom et foretak eller selskap som helt eller delvis eies av den ansatte, anses som sidegjøremål.

10. Konflikthåndtering

Institusjonen har ansvar for å tilrettelegge ordninger som gjør det mulig å bilegge forskningsetiske interessekonflikter ved nemndsbehandling. Ansatte bør lojalt benytte seg av – og normalt akseptere utfallet av - slike ordninger fremfor å opprettholde eller øke konfliktnivå innen sitt fagmiljø.

15.10.08

Til alle ansatte ved
Det juridiske fakultet

OVERSIKT OVER SIDEGJØREMÅL FOR ALLE ANSATTE VED DET JURIDISKE FAKULTET.

Universitetsstyret ved UiB vedtok 26.10.06 nye etiske regler og regler for sidegjøremål for alle ansatte ved UiB. Fakultetet ønsker med dette skrivet å minne om dette, og iverksette en mer systematisk oppfølging.

Hovedprinsippet er at sidegjøremål er positivt så lenge det ikke hemmer eller sinker det ordinære arbeid, vil kunne skade universitetets anseelse eller medføre sammenblanding av egne/oppdragsgivers og universitetets ressurser. Som hovedregel skal ansatte av eget initiativ melde fra til arbeidsgiver om sidegjøremål som arbeidsgiver kan ha interesse av å vite om.

Fakultetet mangler i dag en helhetlig oversikt over rapporteringspliktige sidegjøremål som vi er pålagt å ha. Vi har derfor utarbeidet et enkelt registreringsskjema for formålet.

Reglene skiller mellom sidegjøremål *uten* meldeplikt, sidegjøremål som *bør* meldes og sidegjøremål som *skal* meldes/krever godkjenning. Selv om det ikke er *meldeplikt* for alle typer sidegjøremål oppfordrer vi alle til å gi opplysninger også i de andre kategoriene.

Vedlagt er UiBs ti regler for sidegjøremål for ansatte ved UiB og skjema for registrering av sidegjøremål.

Skjemaet fylles ut og signeres av alle ansatte, og bes levert/sendt Det juridiske fakultet v/ personalkonsulent Kristin Mathiesen innen 3. november 2008.

Signert skjema vil fungere som fakultetets bekreftelse på at den enkelte har mottatt og lest det vedlagte regelverket, og vi ber derfor om at også de som ikke har noe å melde returnerer skjemaet. Vedlagt følger også rutiner for registrering av sidegjøremål ved fakultetet ut over denne registreringen.

Ved seinere registrering av sidegjøremål som etter reglene skal meldes/krever godkjenning (jfr. pkt. 5), sendes inn søknad om godkjenning på vanlig brevark.

Ved eventuelle spørsmål kan du ta kontakt med personalkonsulent Kristin Mathiesen eller ass. fakultetsdirektør Henning Simonsen.

Til orientering følger også 10 etiske regler for Universitetet i Bergen.

Ernst Nordtveit
Dekanus

Eivind Buanes
Fakultetsdirektør

Vedlegg:

- 10 regler for sidegjøremål for ansatte ved Universitetet i Bergen
- Skjema for melding av sidegjøremål
- Rutiner for registrering av sidegjøremål
- 10 etiske regler for Universitetet i Bergen

Skjema for melding av sidegjøremål Det juridisk fakultet

Skjemaet skal signeres og leveres selv om en ikke har noe å melde

Navn:	
Stilling/andel	

Sidegjøremål som skal meldes / krever godkjenning (se pkt 5)			
Arbeid/verv	Institusjon/organisasjon	Periode	Godkjent*

Sett inn flere tabellrader om nødvendig

* Hvis nei, må det sendes søknad om godkjenning vedlagt dokumentasjon til fakultetet.

Sidegjøremål som bør meldes (se pkt 4)		
Arbeid/verv	Institusjon/organisasjon	Periode

Sett inn flere tabellrader om nødvendig

Sidegjøremål som kan meldes (se pkt 3)		
Arbeid/verv	Institusjon/organisasjon	Periode

Sett inn flere tabellrader om nødvendig

Jeg har lest vedlagte 10 regler for sidegjøremål for ansatte ved UiB, og rapporterer i samsvar med disse.

Dato:

Underskrift:

God adfærd i det offentlige

Juni 2007

7. BIBESKÆFTIGELSE

Offentligt ansatte har ret til at have bibeskæftigelse

Offentligt ansatte har ret til at have beskæftigelse ved siden af hovedjobbet.

Bibeskæftigelse kan komme både den ansatte og hovedarbejdspladsen til gavn, fordi den ansatte får en bredere viden og en større kontaktflade til offentligheden. Samtidig kan offentligt ansattes synlighed i det omkringliggende samfund være med til at styrke borgernes kendskab og tillid til den offentlige sektor.

Bibeskæftigelse kan både være lønnet og ulønnet og kan for eksempel være undervisning, en bestyrelsespost, socialt arbejde eller anden frivillig beskæftigelse.

Det vil i langt de fleste tilfælde være helt uproblematisk, at den ansatte har bibeskæftigelse ved siden af sit almindelige job.

Bibeskæftigelse skal dog udøves inden for visse rammer.

Rammerne for bibeskæftigelse

Bibeskæftigelse skal være ”forenelig med tjenesten”. Det er for tjenestemænd fastslået i tjenestemandslovens § 17, men princippet gælder for alle offentligt ansatte.

Tjenestemandslovens § 17:

”En tjenestemand kan kun have beskæftigelse ved siden af sin tjenestemandsstilling, for så vidt og i det omfang det er foreneligt med den samvittighedsfulde udøvelse af de til tjenestemandsstillingen knyttede pligter og med den for stillingen nødvendige agtelse og tillid.”

Tilsvarende regler findes i de *regionale og kommunale* tjenestemand-regulativer.

Det betyder, at bibeskæftigelsen

- ikke må indebære risiko for interessekonflikter i forhold til hovedbeskæftigelsen,
- ikke må lægge for stort beslag på den ansattes arbejdskraft og
- ikke må stride imod det såkaldte ”værdighedskrav” (se afsnit 8).

Som hovedregel har ansatte, der har bibeskæftigelse, ikke pligt til at meddele det til ansættelsesmyndigheden. Ansættelsesmyndigheden kan heller ikke generelt forbyde ansatte at have bibeskæftigelse uden særlig tilladelse.

Der kan dog inden for bestemte områder være særlige regler for bibeskæftigelse.

Det kan for eksempel være regler om,

- *at visse personalegrupper i almindelighed ikke kan have en bestemt type bibeskæftigelse,*
- *på hvilke vilkår eventuel bibeskæftigelse kan udøves, eller*
- *at de ansatte skal orientere ansættelsesmyndigheden om påtænkt bibeskæftigelse.¹*

Herudover skal den ansatte give oplysninger om bibeskæftigelse, hvis ansættelsesmyndigheden beder om det, og anmodningen er sagligt begrundet.

I øvrigt kan den ansatte altid tage en drøftelse med ledelsen, hvis han eller hun er i tvivl om, hvorvidt en påtænkt eller aktuel bibeskæftigelse er acceptabel.

Det er som udgangspunkt ikke afgørende, om bibeskæftigelsen finder sted inden for eller uden for den offentlige sektor. Bibeskæftigelse, der udøves i den private sektor, kan dog i visse tilfælde være mere problematisk end bibeskæftigelse inden for den offentlige sektor, bl.a. fordi den kan indebære en risiko for interessekonflikter.

Risiko for interessekonflikter kan for eksempel opstå, hvis en ansat har bibeskæftigelse i en privat virksomhed, som skal indbente godkendelser mv. hos den myndighed, hvor pågældende er ansat.

Ledende medarbejderes bestyrelsesposter i private selskaber kan også indebære risiko for interessekonflikter.

Hvis ansættelsesmyndigheden efter en konkret vurdering af hoved- og bibeskæftigelses art og indhold finder, at bibeskæftigelsen på grund af de omtalte rammer er uac-

¹ Inden for statens område er der ved cirkulære nr. 74 af 30. august 2005 fastsat en anmeldelsespligt for visse former for bibeskæftigelse. Anmeldelsespligten vedrører visse ledende embedsmænd i lønramme 38 og derover, der påtænker at påtage sig hverv som medlem af bestyrelsen for et erhvervsdrivende aktieselskab, anpartsselskab o.l.

ceptabel, kan myndigheden pålægge den ansatte ikke at udøve den påtænkte eller aktuelle bibeskæftigelse.

- Den ansatte har ret til at have bibeskæftigelse, både i den offentlige og i den private sektor, ved siden af sit almindelige job.
- Bibeskæftigelsen skal dog være "forenelig med tjenesten" og må for eksempel ikke indebære risiko for interessekonflikter.
- Der kan inden for bestemte områder være særlige regler for bibeskæftigelse, herunder regler om at visse former for bibeskæftigelse skal anmeldes til ansættelsesmyndigheden.

Retningslinjer for bibeskæftigelse

1. Baggrund og formål

Københavns Universitet nyder stor tillid som uvildig forskningsinstitution i offentligheden. Dette omdømme sikres blandt andet via åbenhed omkring universitetets virksomhed. Universitetet lægger stor vægt på medarbejdernes dialog med det omgivende samfund og understøtter, at medarbejderne aktivt deltager i overførsel af viden til gavn for samfundet, og at de drager nytte af de erfaringer, der opnås gennem kontakt med det øvrige samfund.

KU vil med indberetning af bibeskæftigelse sikre, at der ikke kan sættes spørgsmålstegn ved den enkelte medarbejders habilitet og agtelse i dennes stilling på universitetet. Derudover ønsker KU at beskytte medarbejdernes omdømme i forhold til omverdenen og præcisere deres retsstilling i relation til bibeskæftigelse.

Retningslinjerne har ikke til formål at begrænse adgangen til bibeskæftigelse unødigt, men KU finder, at det er en fordel for såvel KU som medarbejderne, at der er åbenhed omkring medarbejdernes bibeskæftigelse. Dette sikres gennem en ensartet indberetning af bibeskæftigelse.

2. Hvem er omfattet af retningslinjerne

Retningslinjerne gælder for alle medarbejdere, der har hovedansættelse på KU.

3. Definition af bibeskæftigelse

Bibeskæftigelse er faglig beskæftigelse, der ikke er forankret på KU. Ved faglig beskæftigelse forstås beskæftigelse indenfor medarbejderens arbejdsområde i bred forstand. Som eksempler kan nævnes følgende:

- ansættelse ved anden offentlig eller privat virksomhed herunder egen virksomhed
- medlemskab af direktion og/eller bestyrelse i erhvervsvirksomheder eller fonde
- hverv i kommissioner, udvalg eller ekspertgrupper
- længerevarende undervisningsforpligtelser ved andre institutioner
- rådgivning/konsulentarbejde for private eller offentlige virksomheder.

4. Indberetning og godkendelse af bibeskæftigelse¹

Det er medarbejderens ansvar at indberette bibeskæftigelse, ligesom det er medarbejderens ansvar at søge rådgivning hos nærmeste leder, hvis der kan være tvivl om hvorvidt bibeskæftigelsen skal indberettes eller ej.

¹ Inden for statens område er der fastsat anmeldelsespligt for visse former for bibeskæftigelse. Anmeldelsespligten vedrører visse ledende embedsmænd i lønramme 38 og derover, der påtænker at påtage sig hverv som medlem af bestyrelsen for et erhvervsdrivende aktieselskab, anpartsselskab o. lign.

Bibeskæftigelse forhånds anmeldes på en særlig blanket til dekanen, eller efter delegation til en anden leder så tidligt som muligt, inden bibeskæftigelsen ønskes påbegyndt.

I vurderingen af, om forhånds anmeldelsen kan godkendes, indgår følgende elementer:

- om medarbejderen pga. den udførte bibeskæftigelse kan udfylde sin stilling på KU
- om bibeskæftigelsen konkurrerer med KU's virksomhed
- om bibeskæftigelsen er forenelig med den agtelse og tillid, der er nødvendig for at være ansat på KU.

Såfremt forhånds anmeldelsen ikke kan godkendes, meddeles dette til medarbejderen, der herefter ikke kan påtage sig pågældende bibeskæftigelse under ansættelse på KU. Hvis medarbejderen ikke er enig i det foretagne skøn, kan sagen bringes op over for lederens nærmeste foresatte. Medarbejderen kan ligeledes orientere tillidsrepræsentanten.

Nyansatte medarbejdere, der er engageret i bibeskæftigelse, skal orienteres om retningslinjerne i forbindelse med ansættelsen, og herefter skal der indgås en aftale, således at et eventuelt krav om afvikling af bibeskæftigelsen er kendt før tiltrædelsen.

Det er ikke tilladt at have bibeskæftigelse, der baserer sig på en fortrolig indsigt, der er erhvervet ved ansættelse på KU.

Indberetningsskemaet vil blive opbevaret på medarbejderens personalesag.

5. Tillidshverv, borgerligt ombud, fritidsjobs og økonomiske interesser

Medarbejdere, der varetager tillidshverv eller borgerligt ombud, orienterer om hvervet, således at den nærmeste leder kan disponere ud fra viden om omfang mv. og f.eks. ansætte vikar eller omlægge undervisningsplaner.

Hverv, der har karakter af fritidsinteresser, er ikke bibeskæftigelse, uanset om disse er lønnede eller ulønnede. Såfremt hvervet påvirker medarbejderens mulighed for at opfylde ansættelsesforholdet på KU, fx. på grund af dets omfang eller tidsmæssige placering, bør der ske indberetning af hvervet efter reglerne om indberetning af bibeskæftigelse. Der bør tilsvarende ske indberetning af en medarbejders væsentlige økonomiske interesser i andre virksomheder.

6. Gyldighed og opsigelse

Retningslinjerne træder i kraft ved vedtagelse i HSU.

Opsigelse følger samarbejdsudvalgscirkulærets regler, ifølge hvilke hver af parterne kan opsig fastlagte retningslinjer med 3 måneders varsel. Inden opsigelsen skal samarbejdsudvalget forsøge at ændre de hidtidige retningslinjer på en måde, som er tilfredsstillende for samarbejdsudvalgets parter.

Behandlet og vedtaget på Hovedsamarbejdsudvalgets møde 27. maj 2009

Ralf Hemmingsen
rektor, formand for HSU

Poul Erik Krogshave
næstformand for HSU

Anmeldelse af bibeskæftigelse, jf. KUs retningslinjer for bibeskæftigelse

Navn:	CPR-nr.:
Institut/Adm.:	Stilling:
<p>Følgende former for bibeskæftigelse skal forhånds anmeldes før påbegyndelse til henholdsvis den nærmeste leder</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ansættelse ved anden offentlig eller privat virksomhed herunder egen virksomhed. 2. Medlem af direktion og/eller bestyrelse i erhvervsdrivende selskaber eller fonde. 3. Hverv i kommissioner, udvalg eller ekspertgrupper. 4. Længerevarende undervisningsforpligtelser ved andre institutioner. 5. Rådgiver/konsulent for private eller offentlige virksomheder. 	
Jeg påtager mig nedenstående bijob(s):	Pr. dato:
Er bijobbet lønnet Nej Ja (Beløbets størrelse skal ikke angives)	
Medarbejderen erklærer følgende: <ol style="list-style-type: none"> 1. Jeg kan med den indberettede bibeskæftigelse udfylde min stilling på KU i fuldt omfang 2. Bibeskæftigelsen skaber ikke tvivl om habiliteten i min stilling på KU 3. Bibeskæftigelsen konkurrerer ikke med KUs virksomhed 4. Jeg er indforstået med, at denne indberetning opbevares på min personalessag i HR 	
Dato:	Underskrift:

Ovennævnte bibeskæftigelse(r) er anmeldt til:

 Rektor/Dekan
 der/Fakultetsdirektør

 Instituttle-

Dato _____

Dato

Aktuella bestämmelser om bisysslor

Regeringsformen

1 kap. 9 §

Domstolar samt förvaltningsmyndigheter och andra som fullgör uppgifter inom den offentliga förvaltningen ska i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iakttaga saklighet och opartiskhet

Förvaltningslagen

11 § Den som ska handlägga ett ärende är jävig

1. om saken angår honom själv eller hans make, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående eller om ärendets utgång kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för honom själv eller någon närstående,
2. om han eller någon närstående är ställföreträdare för den som saken angår eller för någon som kan vänta synnerlig nytta eller skada av ärendets utgång,
3. om ärendet har väckts hos myndigheten genom överklagande eller underställning av en annan myndighets beslut eller på grund av tillsyn över en annan myndighet och han tidigare hos den andra myndigheten har deltagit i den slutliga handläggningen av ett ärende som rör saken,
4. om han har fört talan som ombud eller mot ersättning biträtt någon i saken, eller
5. om det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hans opartiskhet i ärendet.

Från jäv bortses när frågan om opartiskhet uppenbarligen saknar betydelse

12 § Den som är jävig får inte handlägga ärendet. Han får dock vidta åtgärder som inte någon annan kan vidta utan olägligt uppskov.

Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom, ska självmantera det till kända.

Har det uppkommit en fråga om jäv mot någon och har någon annan inte trätt i hans ställe, ska myndigheten snarast besluta i jävsfrågan. Den som jävet gäller får delta i prövningen av jävsfrågan endast om myndigheten inte är beslutför utan honom och någon annan inte kan tillkallas utan olägligt uppskov.

Ett beslut i en jävsfråga får överklagas endast i samband med överklagande av det beslut varigenom myndigheten avgör ärendet

Lagen (1994:260) om offentlig anställning

7 § En arbetstagare får inte ha någon anställning eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet eller som kan skada myndighetens anseende.

7 a § Arbetsgivaren ska på lämpligt sätt informera arbetstagarna om vilka slags förhållanden som kan göra en bisyssla otillåten enligt 7 §.

7 b § En arbetstagare ska på arbetsgivarens begäran lämna de uppgifter som behövs för att arbetsgivaren ska kunna bedöma arbetstagarens bisysslor.

7 c § En arbetsgivare ska besluta att en arbetstagare som har eller avser att åta sig en bisyssla som inte är förenlig med 7 § ska upphöra med eller inte åta sig bisysslan. Beslutet ska vara skriftligt och innehålla en motivering.

7 d § Ordinarie domare, chefer för myndigheter som lyder omedelbart under regeringen och direktörer för allmänna försäkringskassor ska på eget initiativ till arbetsgivaren anmäla vilka typer av bisysslor de har.

Högskolelagen (1992:1434)

3 kap 7 §

En lärare vid en högskola får vid sidan av sin anställning som lärare ha anställning eller uppdrag eller utöva verksamhet som avser forskning eller utvecklingsarbete inom anställningens ämnesområde, om läraren därigenom inte skadar allmänhetens förtroende för högskolan. En sådan bisyssla ska hållas klart åtskild från lärarens arbete inom ramen för anställningen. I fråga om bisysslor i övrigt finns bestämmelser i lagen (1994:260) om offentlig anställning.

Högskoleförordningen (1993:100)

4 kap 31 §

Högskolorna ska på lämpligt sätt informera sina lärare om vilka bisysslor eller slag av bisysslor som inte är förenliga med 3 kap. 7 § högskolelagen (1992:1434). En högskola ska ge sina lärare råd vid bedömningen om en viss bisyssla är förenlig med den bestämmelsen. Om en lärare begär det, ska högskolan lämna skriftligt besked i en sådan fråga. Av 11 § anställningsförordningen (1994:373) följer att en högskola ska informera sina anställda om vilka bisysslor som inte är förenliga med 7 § lagen (1994:260) om offentlig anställning.

4 kap. 32 §

En lärare är skyldig att hålla högskolan underrättad om de bisysslor som han eller hon har och som har anknytning till anställningens ämnesområde. Högskolan ska dokumentera underrättelserna. Dokumentation ska hållas så ordnad att det går att fortlöpande följa vilka bisysslor varje lärare har.

ALFA (statligt kollektivavtal)

1 kap 15 §

En arbetstagare är skyldig att på begäran lämna uppgift till arbetsgivaren om och i vilken omfattning han har en bisyssla. Arbetsgivaren får dock begära en sådan uppgift endast om han anser att det finns anledning till detta med hänsyn till arbetstagarens sätt att utföra sina arbetsuppgifter. Arbetsgivaren får ålägga arbetstagaren att helt eller delvis upphöra med bisysslan om arbetsgivaren anser att den inverkar hindrande på arbetet (*arbetshindrande bisyssla*).

Bilaga 8

Specialbestämmelser för läkare (tillägg till 1 kap. 15 § ALFA)

En arbetstagare får inte inom sjukvårdsinrättningen eller myndigheten utöva enskild läkarverksamhet.

1 kap. 16 §

Arbetstagare vid myndigheter som bedriver affärs- eller uppdragsverksamhet får inte ha anställning eller uppdrag hos ett företag inom området för denna verksamhet.

Arbetstagaren får inte heller ha del i eller själv eller genom någon annan driva ett sådant företag och inte heller annars i förvärvssyfte utöva verksamhet som berör detta område (*konkurrensbisyssla*).

Det som sägs i första stycket gäller inte om arbetsgivaren medger något annat. Om ett sådant medgivande har lämnats, är arbetstagaren skyldig att på begäran lämna uppgift till arbetsgivaren om arten och omfattningen av konkurrensbisysslan.

Chefsavtalet (statligt kollektivavtal)

9 § 2.

Arbetstagaren är skyldig att lämna uppgift till arbetsgivaren huruvida och i vilken omfattning han innehar eller avser att åta sig bisysslor. Arbetsgivaren får besluta att arbetstagaren helt eller delvis ska upphöra med en bisyssla eller att han inte får åta sig en bisyssla som inverkar hindrande på tjänsteutövningen.

Anm. Med chef avses enligt lokalt avtal vid Lunds universitet, prorektorn, vicerektorerna, förvaltningschefen, universitetsbibliotekarien, datachefen, personalchefen och dekanerna för fakulteterna.

Lokalt professorsavtal (kollektivavtal vid Lunds universitet)

3 § 1.

Arbetstagaren är skyldig att lämna uppgift till arbetsgivaren om och i vilken omfattning han innehar eller avser att åta sig bisysslor. Arbetsgivaren får besluta att arbetstagaren helt eller delvis ska upphöra med en bisyssla eller att avstå från att åta sig en bisyssla som inverkar hindrande på arbetet.

Anpassa | Lättläst | Lunds universitet | Översikt | In English

Sök på lu.se

Sök

Min anställning För mitt arbete Forskning & undervisning Service, tjänster, IT

LUNDS UNIVERSITET

Anställd

Personalblanketter

Sjuk- och friskanmälan

Friskvård och hälsa

Företagshälsovården

Arbetsmiljö

Lediga anställningar

Lön och förmåner

Arbetstid och klämdagar

Ledigheter

Semester

Försäkringar

Likabehandling

Utlandsstationering

Bisysslor

Personalorganisationer

Administrativa system

Välj här:

Visa

Anställdas bisysslor

Många av universitetets lärare och övriga anställda har omfattande utåtriktade engagemang, såväl inom som utanför sin anställning. Många har också kunskaper och kompetens som efterfrågas av omvärlden.

Universitetet har nu fått ett tydligare ansvar för en samverkan med såväl näringslivet som samhället i övrigt. Med de nya möjligheter som öppnats för universitet och högskolor att bilda bolag för att stärka och förbättra forskningens kontakter med näringslivet kommer universitetets möjligheter att bedriva verksamhet att öka. En egen bisyssla inom samma eller näralliggande områden kan därför vara konkurrerande i större utsträckning än hittills.

En anställds bisyssla är tillåten så länge denna inte är konkurrerande, arbetshindrande eller förtroendeskadlig. För att universitetet skall kunna ha möjlighet att göra en bedömning av bisysslas lämplighet stadgas i högskoleförordningen en särskild anmälningsskyldighet rörande lärares bisysslor som har anknytning till anställningens ämnesområde.

Universitetet har vidare i högskoleförordningen ålagt en dokumentationsskyldighet av anmälningarna om bisyssla d v s anmälan skall göras skriftligt. Läraren skall på en särskild **blankett (se högerspalten)** ange bisysslor. Anmälan skall lämnas till prefekt/motsv som efter bedömning vidarebefordrar denna till områdeskansliet.

I rektors beslut och PM om bisysslor redovisas gällande föreskrifter och bestämmelser om bisysslor.

Tillbaka

Sidansvarig: [Per-Evert Persson](#)
 Webbansvarig: [Per-Evert Persson](#)
 Ansvarig sektion: [Personal](#)
 Uppdaterad: 2009-12-14

Relaterad information

Dokument

Rektors beslut 2008-05-15
 (pdf 77 kB - nytt fönster)

PM om bisysslor (pdf 106 kB
 - nytt fönster)

Blankett för anmälan om
 bisyssla (pdf 129 kB - nytt
 fönster)

In english

Regulations on secondary
 employment (pdf 40 kB - nytt
 fönster)

Secondary employment form
 (pdf 50 kB - nytt fönster)

Kontaktinformation

Arbetsrätt och anställningsfrågor

Tel:
 046-2227151

E-post:
Sigurborg.Ragnarsdottir@pers.lu.se

Se vem som gör vad inom
 Förvaltningen och hur den är
 organiserad

Utskriftsversion

Tipsa en vän

Lunds universitet Box 117, 221 00 Lund. Telefon: 046-222 00 00, Fax: 046-222 47 20

Personalenheten

Föreskrifter om anställdas bisysslor

Mot bakgrund av Riksrevisionens yttrande (Dnr PLAN 2007/45) samt Internrevisionens granskning av bisysslor, 2006-12-2, har personalenheten sett över universitets föreskrifter och dokument om bisysslor. Efter förhandlingar med de fackliga organisationerna har PM och blanketter reviderats.

Samtliga lärare samt chefer och professorer, som enligt lag och kollektivavtal har en vidare skyldighet att anmäla bisysslor än andra, ska lämna in anmälan om bisysslor årligen (föreligger ingen förändring av tidigare anmäld/a bisyssla/or behöver ingen förnyad anmälan göras – se dock efterföljande stycke). Övriga anställda ska på särskild begäran lämna in anmälan om bisysslor. I dessa fall ska det finnas anledning till detta antingen med hänsyn till arbetstagares sätt att utföra sina arbetsuppgifter eller att kravet på saklighet och opartiskhet vid utförandet av arbetsuppgifterna är särskilt centralt. Avsedd blankett Anmälan om bisysslor ska användas.

I samband med att en arbetstagare anställs vid Lunds universitet ska prefekt/motsvarande chef upplysa den anställde om innebörden av gällande regler om bisysslor. En årlig erinran ska ges samtliga anställda om deras skyldigheter att anmäla bisysslor, förslagsvis i samband med utvecklingssamtalet. En årlig förfrågan gällande tidigare anmälan om bisyssla kommer att skickas ut via e-post från personalenheten till anställda som anmält bisyssla fr.o.m. 080601 och inte inkommit med ny anmälan. För att tidigare anmäld/a bisyssla/or ska gälla i oförändrad omfattning krävs en aktiv bekräftelse på förfrågan.

Efter lämnad information ska prefekten fordra in anmälningar samt föredra dem för områdesordföranden/motsvarande och i samråd med denne bedöma om bisysslan är tillåten eller inte.

Prefekten lämnar egen anmälan direkt till områdesordföranden. Anställda som omfattas av det lokala chefsavtalet ska lämna sin anmälan till rektor. Den anställde ska efter bedömning få en kopia av anmälan med besked om bisysslan är tillåten eller inte.

Diarieföring och arkivering av anmälningar med beslut ska ske på respektive områdeskansli eller i förevarande fall på rektorsämbetets kansli.

Senast den 17 november 2008 och därefter årligen ska alla beslutsunderlag vara personalenheten tillhanda för uppföljning av hanteringen. (Expediering av anmälningarna med beslut får ske löpande under året).

Prefekter och områdesstyrelse förutsätts ha tagit del av universitets föreskrifter om bisysslor.

Huvudregeln är att bisysslor är tillåtna, men *förtroendeskadliga, arbetshindrande eller konkurrerande bisysslor är otillåtna*. Bisysslor som till sin natur är tillåtna, men som innebär affärstransaktioner med universitetet eller annan sammanblandning med universitetets verksamhet är normalt otillåtna.

För lärare gäller en större frihet att inneha vissa bisysslor än för övriga anställda (s.k. FoU-bisysslor).

LUNDS
UNIVERSITET

Rektor

BESLUT
2008-05-15

Dnr PE 2008/333

Föreskrifter om anställdas bisysslor

Mot bakgrund av Riksrevisionens yttrande (Dnr PLAN 2007/45) samt Internrevisionens granskning av bisysslor (2006-12-2), har universitetet beslutat revidera tidigare beslutade föreskrifter.

Förhandling enligt 11 § MBL har ägt rum den 26 mars 2008

Beslut

Universitetet beslutar att bifogade föreskrifter dnr PE 2008/333, ersätter tidigare föreskrifter beslutade 2000-01-05 dnr I E9 68/2000. Till föreskrifterna ska finnas ett PM om bisysslor samt avsedda blanketter för anmälan.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor i närvaro av tf förvaltningschef Maria Wennerström. I handläggningen har därutöver deltagit personalchefen Staffan Svensson samt arbetsrättsjuristen Kristine Widlund, föredragande.

Göran Bexell

Kristine Widlund

2008-05-19

PM om bisysslor

1. Allmänna utgångspunkter

I lagen om offentlig anställning finns föreskrivet att en arbetstagare som bisyssla inte får ha någon anställning eller uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet eller kan skada myndighetens anseende.

Det som skiljer offentlig förvaltning från annan verksamhet, administrativ- eller affärsverksamhet är det absoluta krav som stadgas i regeringsformen (1 kap. 9 § RF) om att domstolar, förvaltningsmyndigheter och andra som fullgör uppgifter inom den offentliga verksamheten ska beakta allas likhet inför lagen samt iakttaga saklighet och opartiskhet.

Likhetsprincipen innebär att lika fall skall behandlas lika. *Objektivitetsprincipen* innebär att den enskilda tjänstemannen inte får låta sig påverkas av ovidkommande hänsyn. Objektivitetsprincipen uttrycks i reglerna om jäv i förvaltningslagen (FL), se 11-12 §§. Syftet med jävsreglerna är att garantera att handläggningen hos förvaltningsmyndigheterna präglas av saklighet och objektivitet. Det åligger den enskilde tjänstemannen att uppmärksamma omständigheter som kan antas utöva jäv. (Se vidare 3.1 samt broschyr Om Mutor och jäv)
http://www3.lu.se/pers/Regler/mutor_jav.pdf)

Med bisyssla förstås i princip varje syssla eller verksamhet – tillfällig eller permanent – som en arbetstagare har vid sidan av den anställning som får anses vara arbetstagarens huvudtjänst (prop. 1970:75, jfr även s. 58) och som inte är hänförlig till privatlivet.

Enligt Arbetsdomstolen (AD) ska med bisyssla förstås i princip varje syssla – tillfälligt eller permanent – som utövas vid sidan av anställningen och som inte är hänförlig till privatlivet. Det uppställs inga krav på någon viss omfattning eller att det behöver vara fråga om näringsverksamhet. (se AD 1985 nr 69).

Riksrevisionsverkets definition av bisyssla är att det är när en anställd "arbetar extra (anställning, uppdrag eller egen verksamhet) vid sidan av sitt ordinarie arbete. Det är utan betydelse om detta arbete ger ekonomisk ersättning eller ej. Även extra arbete för huvudarbetsgivaren eller annan myndighet kan vara bisyssla" (se RRV-rapport 1995:45, s. 61).

De arbetsuppgifter som en anställd skulle kunna utföra inom ramen för sin anställning ska således normalt utföras i dennes anställning och inte utföras i form av en bisyssla som kan skada allmänhetens förtroende för myndigheten eller som konkurrerar med myndighetens uppdragsverksamhet.

2. Tillåtna bisysslor

Allmänna regler för alla anställda

Som huvudregel gäller att statligt anställda själv förfogar över sin fritid och att bisysslor är tillåtna. Det finns dock vissa regler i lag – bl.a. om bisysslor - som har sitt upphov i allmänhetens berättigade krav på förtroende för den offentligrättsliga verksamheten. Därutöver har det genom kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter träffats överenskommelser om att reglera statligt anställdas bisysslor utifrån kraven på en effektiv och i övrigt väl fungerande verksamhet.

Exempel på bisysslor som normalt är tillåtna:

- statliga och kommunala uppdrag
- politiska och andra ideella förtroendeuppdrag
- fackliga förtroendeuppdrag
- uppdrag inom vetenskapliga sammanslutningar
- förtroendeuppdrag inom ideella föreningar och sammanslutningar utan samband med anställningen (t.ex. idrotts- eller bostadsrättsförening)
- tillfällig medverkan i press, radio och TV
- arbeten av enklare slag (t.ex. korrekturläsning)

Särskilda regler för lärare

Den genom högskolelagen utvidgade rätten till bisyssla gäller enbart lärare. Med lärare avses professor, adjungerad professor, universitetslektor, adjungerad universitetslektor, biträdande lektor, universitetsadjunkt, adjungerad universitetsadjunkt, forskarassistent, timplärare och gästlärare.

I 3 kap. 7 § högskolelagen (1992:1434) stadgas att en lärare vid en högskola vid sidan av sin anställning som lärare får ha anställning eller uppdrag eller utöva verksamhet som avser forskning eller utvecklingsarbete inom anställningens ämnesområde, om läraren därigenom inte skadar allmänhetens förtroende för högskolan. En sådan bisyssla brukar betecknas som ämnesbunden eller FoU-bisyssla och ska hållas klart åtskild från lärarens arbete inom ramen för anställningen. Förutom att FoU-bisyslan inte får vara förtroendeskadliga, får den inte heller vara arbetshindrande eller konkurrerande.

Denna särregel innebär en utvidgad rätt för lärare att ha bisysslor. Regeln omfattar dock endast lärarens FoU-verksamhet och inte rena undervisningsuppdrag eller andra åtaganden i övrigt.

Exempel på ämnesbundna FoU-bisysslor:

- rådgivning i vetenskapliga frågor
- produktion i egen regi av lärarens egna uppfinningar eller produktionsmetoder
- ledamot i styrelse i bolag vars verksamhet anknyter till lärarens ämnesområde

3. Otillåtna bisysslor

Frågan om vad som är en tillåten respektive otillåten bisyssla måste alltid bedömas utifrån en helhetsbedömning. Man ska då ta hänsyn till bl.a. bisysslans omfattning, den ekonomiska ersättning som utgår, beröringen med universitetets verksamhetsområde, den anställdes ställning vid universitetet och i bisyssloverksamheten.

Otillåtna bisysslor brukar traditionellt sett delas in i tre kategorier: förtroendskadlig, arbetshindrande och konkurrerande bisyssla. Därutöver kan det finnas andra omständigheter som gör en bisyssla otillåten. Förtroendskadliga bisysslor är förbjudna enligt lag. Förbudet mot övriga typer av bisysslor är reglerat i kollektivavtal.

3.1 Förtroendskadlig bisyssla

*7 § LOA
En arbetstagare får inte ha någon anställning eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet eller som kan skada myndighetens anseende.*

Förbudet mot förtroendskadliga bisysslor inriktar sig på förhållandet mellan myndighet och allmänheten och regleras i 7 § lagen om offentlig anställning (LOA). Förbudet är bestämt av de särskilda krav på integritet, saklighet och opartiskhet som allmänheten har ett berättigat krav att ställa på offentlig verksamhet.

Utöver detta förbud finns regler som ska säkerställa att myndigheten i det enskilda fallet att dess opartiskhet inte ska kunna ifrågasättas, se 1 kap. 9 § RF och regler om jäv återfinns i 11-12 §§ förvaltningslagen (FL).

De jävsgrunder i förvaltningslagen som har störst betydelse vid utövandet av bisysslor är

- *intressejäv och släktskapsjäv* (11 kap. 1 p FL)
- *ställföreträdarjäv* (11 kap. 2 p FL)
- *tvåinstansjäv* (11 kap.3 p FL)
- *delikatessjäv* (11 kap. 5 p FL)

Exempel på när jäv kan anses föreligga är när ett ärendets utgång kan förväntas medföra egen eller närståendes ekonomiska vinning/nytta (*intresse/släktskapsjäv*), eller fördel för den som den anställda företräder (*ställföreträdarjäv*). Om en anställd har uppdrag i forskningsråd är det exempelvis viktigt att beakta jävsproblematiken. Även i andra fall där det finns anledning som kan rubba förtroendet för en anställdes opartiskhet i ett ärende kan jäv föreligga (*delikatessjäv*).

Beslutsfattare och handläggare har att se till att iaktta objektivitet i sin hantering av ärende de kan påverka. Medför den anställdes bisyssla risk för att jäv kan uppkomma ska jäv alltid anmälas och tillåtligheten av bisysslan kan komma att omprövas.

Exempel på förtroendskadlig bisyssla

Nedan följer några exempel på ställningstaganden och uttalanden om förtroendskadliga bisysslor.

Regeringen har tagit ställning till frågan om förtroendskada i samband med bisyssla för en professor och en förste forskningsingenjör vid en teknisk högskola. Professorn X var prefekt

för den berörda institutionen inom vilken även förste forskningsingenjören Y arbetade. X och Y ägde vardera en tredjedel av aktierna i bolaget B och var dessutom båda ledamöter i samma bolags styrelse. Bolaget B ägde hälften av aktierna i ett annat bolag A, i vars styrelse professorn X ingick som ledamot. A- och B-bolagen bedrev båda ekonomisk verksamhet inom institutionens verksamhetsområde. Institutionen hade i väsentlig omfattning bedrivit uppdragsverksamhet för A- och B- bolagens räkning. Enligt regeringens uppfattning var X:s och Y:s engagemang i bolagen inte förenliga med LOA. Otillåten bisyssla konstaterades vara för handen.

Vid ett universitet bedrevs inom en institution forskning om ventilation. Försöksledaren Z var en av de projektansvariga för denna forskning. Z ägde dessutom hälften av aktierna i ett bolag som tillverkade och sålde ventilationsdelar. Andra företag i ventilationsbranschen hade ifrågasatt institutionens objektivitet och integritet. Såväl universitetsstyrelsen som regeringen ansåg att Z:s verksamhet hos bolaget var förtroendeskadlig och därför otillåten.

Ett forskningsinstitut hade till uppgift att främja viss forskning och utveckling samt bedriva mät- och registreringsverksamhet. Vid institutet arbetade forskningsingenjören Q bl a som teknisk projektledare. Q hade också en enskild firma som dels arbetade med tillverkning och försäljning av datorer och tillhörande utrustning, dels konsultverksamhet inom området elektronik och datorteknik. Q utgjorde dessutom ensam styrelse i ett aktiebolag med hustrun som suppleant. Q hade också aktier i ett annat bolag som sedermera sattes i konkurs. Regeringen bedömde med hänsyn till den anknytning som fanns mellan Q:s arbetsuppgifter och den verksamhet han hade vid sidan av sin anställning att Q:s bisysslor var oförenliga med lagen om offentlig anställning och anförde att det för detta ställningstagande inte var nödvändigt att förtroendet faktiskt hade rubbats eller att något särskilt hade inträffat som var ägnat att sätta allmänhetens tilltro på spel.

Justitiekanslern (JK) har anfört kritik mot att en chef för en statlig brevskola tillåtit driva ett eget företag inom samma verksamhetsområde som skolans.

Dåvarande Universitets- och högskolämberet (UHÄ) uttalade i ett tillsynsärende angående bisysslor för en professor att bedömningen kan här inte ske enbart ur arbetsgivarens synpunkt, utan måste sättas in i ett vidare perspektiv som innefattar en bedömning av tänkta effekter på allmänhetens förtroende för den fria forskningen i stort. Mycket höga krav måste ställas på forskningens objektivitet och de ordinarie professorernas roll härvidlag. Ett inte endast tillfälligt engagemang som företrädare för parts- eller intressegrupp måste i en bredare allmänhets ögon vara ägnat att rubba förtroendet för att vederbörande i sin forskar/expertroll står helt oberoende. UHÄ ställer sig därför tveksam till en sådan bisysslas lämplighet.

3.2 Arbetshindrande bisyssla

1 kap. 15 § ALFA

En arbetstagare är skyldig att på begäran lämna uppgift till arbetsgivaren om och i vilken omfattning han har en bisyssla. Arbetsgivaren får dock begära en sådan uppgift endast om han anser att det finns anledning till detta med hänsyn till arbetstagarens sätt att utföra sina arbetsuppgifter. Arbetsgivaren får ålägga arbetstagaren att helt eller delvis upphöra med bisysslan om arbetsgivaren anser att den inverkar hindrande på arbetet.

För anställda som omfattas av kollektivavtalsbestämmelserna för läkare (bilaga 8 i ALFA) gäller, utöver ovannämnda regel, även att arbetstagaren inte får utöva enskild läkarverksamhet inom sjukvårdsinrättningen eller myndigheten.

Arbetshindrande bisyssla föreligger om sysslan genom sin art eller omfattning negativt påverkar den anställdes arbetsinsats utifrån vad arbetsgivaren rimligen kan kräva av den aktuella anställde.

Om en anställd hänvisar till bisyssla för att begränsa sin närvaro på arbetsplatsen eller avböjer vissa arbetsuppgifter med hänvisning till bisyssla, är utgångspunkten att bisysslan är arbetshindrande och därmed inte tillåten. Inte heller är bisyssla normalt grund för nedsättning av anställningsgrad.

Det är inte möjligt att ange någon generell tidsgräns för arbetshindrande bisysslor. I dessa frågor måste en individuell bedömning göras. Även en bisyssla som uppgår till ett fåtal timmar per år kan, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, anses vara arbetshindrande. Det är arbetsgivaren som avgör var gränsen för en arbetshindrande bisyssla går. Vid bedömningen om en bisyssla är arbetshindrande ska även beaktas att en anställd i vissa situationer har en skyldighet att utföra viss mängd övertid.

3.3 Konkurrerande bisyssla

1 kap. 16 § ALFA

Arbetstagare vid myndigheter som bedriver affärs- eller uppdragsverksamhet får inte ha anställning eller uppdrag hos ett företag inom området för denna verksamhet. Arbetstagaren får inte heller ha del i eller själv eller genom någon annan driva ett sådant företag och inte heller annars i förvärsyfte utöva verksamhet som berör detta område.

Det som sägs i första stycket gäller inte om arbetsgivaren medger något annat. Om ett sådant medgivande har lämnats, är arbetstagaren skyldig att på begäran lämna uppgift till arbetsgivaren om arten och omfattningen av konkurrensbisyslan.

Förbudet mot konkurrensbisysslor gäller i förhållande mellan arbetsgivare och arbetstagare och regleras i ALFA. Konkurrensbisyssla föreligger om sysslan konkurrerar med universitetets uppdragsverksamhet och förbudet ger skydd för den del av universitetets verksamhet som bedrivs i form av uppdragsforskning och uppdragsutbildning.

Det kan också ses som konkurrerande om en anställd t ex placerar ersättning för uppdragsforskning i egen forskningsstiftelse eller eget bolag.

Det är viktigt att notera att det kan räcka med att en konkurrensbisyssla relaterad till universitetets uppdragsverksamhet konstateras för att ett förbud mot att inneha denna kan uppstå enligt regeln i ALFA.

Att inneha en konkurrensbisyssla innebär även en stor risk för förtroendeskada.

3.4 Övriga förbud med anknytning till bisysslor

Utöver vad som kan inrymmas inom de tre kategorierna kan en bisyssla vara otillåten p.g.a. det sätt man utför denna eller p.g.a. andra omständigheter som gör att bisysslan bedöms som otillåten.

Affärstransaktioner mellan universitetet och anställd får normalt inte förekomma, eftersom sådana medför en risk för att transaktionerna kan bedömas att strida mot regler i kollektivavtal, utgöra förmögenhets- eller skattebrott, brott mot regler om upphandling m.m. Även affärer mellan universitetet och anställdes närståendes företag ska präglas av restriktivitet. Huvudregeln är att allt arbete som en anställd utför åt universitetet ska ske inom ramen för hans eller hennes anställning

och får inte utgå som konsultarvode eller ersättning till eget eller närståendes företag. En bisyssla som innebär sådana transaktioner är normalt inte tillåten. Om en sådan transaktion trots detta kan framstå som motiverad ska denna undantagslöst underställas berört fakultetskansli i enlighet med särskilda föreskrifter (dnr I A 9 6301/97).

Bisyslan och arbetet vid universitetet ska vara klart åtskilda och varje bisyssla ska utföras helt utanför anställningen vid universitetet. Som exempel på otillåten sammanblandning mellan bisyslan och universitetet kan nämnas när en anställd:

- använder sig av universitetets resurser vid utövning av bisyslan (telefon, datorer, förbrukningsmaterial etc.)
- delar upp en verksamhet på en "utrustningsdel", där uppdraget går till institutionen, och en "verksamhetsdel" där uppdraget går till den anställde privat eller dennes företag
- ägnar sig åt bisyslan på arbetsplatsen eller på arbetstid genom att t.ex. ta emot beställningar, lämna rådgivning, genomföra utredningar, konstruktioner eller reparationer
- utan särskilt tillstånd i reklam eller marknadsföring av produkt eller läromedel använder sig av universitetets logotyp eller andra kännetecken för universitetet som ger intryck att universitetet medverkar i verksamheten, auktoriserar verksamheten eller på annat sätt garanterar för innehållet i denna
- marknadsför produkt, läromedel eller annan verksamhet via hemsidor på universitetets datornät eller genom länk på universitetets datornät

4. Arbetsgivarens skyldighet att lämna information

Det är i första hand den enskilde anställdes ansvar att göra en bedömning om bisysslans tillåtlighet. För att den anställde ska kunna uppfylla denna skyldighet ställs det i lagstiftningen krav på att universitetet på lämpligt sätt ska informera sina anställda om vilka bisysslor som normalt är tillåtna respektive otillåtna, 7a § LOA samt 4 kap. 31 § HF. Denna promemoria är ett led i denna information. Dessutom genomförs årligen fortbildning av chefer och annan anställd personal där bl.a. regler om bisysslor behandlas och ämnet tas upp vid introduktion av nyanställda. Vid varje fakultetskansli ska finnas en person som har ett särskilt ansvar för att bistå främst prefekterna eller motsvarande med råd och stöd i frågor relaterade till bisysslor.

Det är inte alltid enkelt att ge ett generellt svar om bisysslor, utan varje situation måste bedömas för sig. Ansvaret för att lämna individuell och allmän information om bisysslor åligger i första hand prefekt/ motsvarande chef. Dessa uppgifter kan delegeras till annan lämplig person. En allmän information ska lämnas vid minst ett tillfälle om året och det är även lämpligt att chefen, vid behov, tar upp ämnet vid de årliga utvecklingssamtalen.

Universitetet är dessutom skyldigt att på begäran lämna ett skriftligt besked om en bisyssla är förtroendeskadlig eller (för lärare) otillåten FoU-bisyssla, 7 c § LOA samt 4 kap. 31 § HF.

Om omständigheterna förändrats efter lämnad anmälan ska en reviderad anmälan om bisysslor lämnas in. Det är den enskildes sak att anmäla förändringar om bisysslor, men detta undandrar inte chefen ett ansvar att snarast ta upp frågan om hon eller han får kunskap om omständigheter som bör föranleda en reviderad ny anmälan av en lärares bisysslor eller en utredning om en anställdes bisysslor är tillåtna.

5. Arbetstagarens skyldighet att lämna uppgifter

Enligt 4 kap. 32 § högskoleförordningen är en lärare skyldig att hålla högskolan underrättad om de bisysslor hon eller han har och som har anknytning till anställningens ämnesområde. En lärares anmälan om ämnesanknutna bisysslor ska göras utan särskild uppmaning och det finns särskilda blanketter och handläggningsrutiner för detta ändamål. Blanketten kan laddas ned från personalenhetens hemsida (länk). Beroende på de uppgifter som den anställde lämnar på blanketten kan anmälan behöva kompletteras med ytterligare information.

Enligt det centrala chefsavtalet, lokala chefsavtalet samt det lokala professorsavtalet har prorektorn, vicerektorerna, förvaltningschefen, universitetsbibliotekarien, datachefen, personalchefen och dekaner och professorer en utökad anmälningskyldighet angående bisysslor. Dessa personer ska anmäla sina bisysslor, oavsett bisysslans omfattning eller karaktär.

Enligt 4 kap 32 § högskoleförordningen ska högskolan dokumentera de underrättelser/ anmälningar om bisysslor som lärare lämnar med stöd av nämnda bestämmelse. Underrättelserna ska hållas så ordnad att det går att förlöpande följa vilka bisysslor en lärare har.

För Lunds universitet gäller att en anställd lärare ska anmäla sina bisysslor på avsedd blankett. Läraren ska därefter lämna blanketten till sin prefekt/motsvarande chef som i samråd med dekan/områdeschef beslutar om bisysslans tillåtlighet. Blanketten diarieförs och sparas i personnummerordning vid respektive områdeskansli. Kopia av blanketten ska återsändas till läraren och personalenheten.

I LOA (7 b §) och kollektivavtal (ALFA 1 kap 15 §) finns en bestämmelse som ger en statlig arbetsgivare rätt att ålägga anställd att lämna de uppgifter som behövs för en bedömning av arbetstagarens bisysslor.

Ett beslut om att kräva in uppgifter av anställd måste naturligtvis vara sakligt grundat och ta hänsyn till den enskildes integritet och inte omfatta mer uppgifter än vad som behövs för att kunna göra en bedömning. Ett sådant beslut får endast fattas av områdesordföranden och får inte delegeras från områdesnivå.

Rätten för en statlig arbetsgivare att kräva in ytterligare uppgifter är en förutsättning för att arbetsgivaren när man överväger att fatta beslut om förbud mot otillåten bisyssla med stöd av LOA (7 c §) eller ALFA (1 kap 15 §) ska ha ett ordentligt beslutsunderlag för att på ett adekvat och icke godtyckligt sätt kunna fullgöra sin skyldighet. Det bör därför normalt ligga såväl i arbetsgivarens som i den anställdes intresse att beslutsunderlaget blir så fullständigt som möjligt.

6. Ansvar och påföljd vid otillåten bisyssla

Det är den anställde själv som ansvarar för att den bisyssla som han har vid sidan av sin anställning inte är förbjuden. Okunskap om bestämmelser om bisysslor fräntar inte henne eller honom från detta ansvar. Vid grövre förseelser mot reglerna för bisysslor kan konsekvenserna bli allvarliga.

Om det uppmärksammas att en anställd utövar en otillåten bisyssla bör saken i första hand lösas genom rådgivning och samtal med den anställde. Enligt LOA (7 c §) och kollektivavtal (ALFA, chefsavtalet, lokala kollektivavtal) har universitetet möjlighet att fatta ett särskilt beslut om att en anställd ska upphöra med en bisyssla eller förbjuda den anställde att åta sig bisysslan. Ett beslut från arbetsgivaren att den anställde ska upphöra med en bisyssla kan överprövas av domstol enligt lagen om rättegång i arbetstvister.

Vid allvarigare förseelser eller om anställd trots uppmaning eller efter det att ett beslut fattats om att bisysslan ska upphöra fortsätter bedriva bisysslan kan hon eller han åläggas disciplinansvar för tjänsteförseelse eller sägas upp. Dessa beslut tas av Lunds universitets personalansvarsnämnd eller Statens ansvarsnämnd.

Valet av påföljd påverkas vid en otillåten bisyssla av om arbetsgivaren har eller inte har varit tydlig med att informera om vilka regler som gäller för bisysslor. Det kan också t.ex. vara så att närmaste chef haft kunskap om bisysslans existens och omfattning, men underlåtit att vidta åtgärder. I sådana fall kan den förbjudna bisysslan även få konsekvenser för chefen.

LUNDS
UNIVERSITET

ANMÄLAN OM BISYSSLOR

Härmed lämnar jag föreskriven redovisning över aktuella bisysslor vid sidan av min anställning vid Lunds universitet. Jag har tagit del av Lunds universitets föreskrifter om bisysslor och PM, PE 2008/333 (2008-05-15) särskilt avsnittet om Ansvar och påföljd vid otillåten bisyssla.

.....
Namn
.....
Personnummer
Anställning som:..... Anställningens omfattning: %

Forsknings- och utvecklingsbisysslor för lärare (FoU-bisysslor)

Jag har mottagit information om min skyldighet att anmäla bisysslor.

Jag har för närvarande följande FoU-bisysslor med anknytning till anställningens ämnesområde. Uppge arbetsgivare/uppdragsgivare samt organisationsnummer eller, om verksamheten bedrivs i egen regi. Uppge varaktighet och ungefärlig omfattning i timmar och (frivillig uppgift)ersättning per år .

Nedlagd tid:.....tim/år

Ersättning: kr/år

Övriga bisysslor

Jag har mottagit information om min skyldighet att anmäla bisysslor.

Jag har för närvarande följande bisysslor som inte utgör FoU-bisysslor enligt ovan. Uppge bisysslans art och ungefärlig omfattning i timmar. Ange dessutom ungefärlig ersättning per år (frivillig uppgift).

Observera att du inte behöver redovisa statliga och kommunala uppdrag, politiska, fackliga eller andra ideella förtroendeuppdrag utan samband med anställning (t.ex. idrotts- och bostadsrättsförening), tillfällig medverkan i press, radio och TV samt arbeten av enklare slag.

Nedlagd tid:.....tim/år

Ersättning: kr/år

Ifylls i av alla som anmält bisyssla

Finns affärsmässiga transaktioner mellan bedriven bisyssla och universitetet?

ja nej

Jag är medveten om att jag inte får utnyttja universitetets resurser i min bisyssloverksamhet om inte särskilt avtal träffats med prefekten/motsvarande om ersättning för alla kostnader som uppkommer i anslutning till denna.

Övriga upplysningar:

Härmed intygar jag att ovanstående ifyllda uppgifter är fullständiga och korrekta.

.....
Datum

.....
Namnteckning

Anmälan om bisyssla föredragen av prefekt**BESLUT**

Anmäld bisyssla bedöms inte strida mot gällande regler.

Anmäld bisyssla bedöms strida mot gällande regler.

Motivering (lämnas alltid vid anmäld bisyssla):

.....
Datum

.....
Underskrift av prefekt/motsvarande

.....
Datum

.....
Underskrift av dekan/områdeschef

Expedierat till anställd 20 - -

Expedierat till personalenheten 20 - -

Expedierat till områdeskansliet 20 - -
(för diarieföring och arkivering)

Opplegg for Gunn-Elins møte med fakultetene/museene i forbindelse med IHR

Det gjennomføres ett møte per fakultet/museum. Varighet 2 timer. Fakultetsdirektøren/museumsdirektøren er vertskap for møtene. Møtene gjennomføres over ti uker med oppstart i begynnelsen av mars. Møteopplegget er som følger:

Formål med møtene:

- Spre informasjon og engasjement knyttet til IHR
- Få tilbakemeldinger på hvordan SA oppfattes ute og kreative innspill på hva som kan gjøres bedre lokalt og sentralt
- Lytte til de ansatte på enhetene

Innhold:

- Innledning ved Gunn-Elin (20 min). Hva er IHR og hvorfor gjør vi dette. Si hva SA skal jobbe med dette.
- Spørsmål fra salen 10 min
- Gruppearbeid 45 min. I gruppearbeidet skal deltakerne komme frem til minst tre tiltak som kan bidra til å nå IHR-prosjektets mål på kort sikt. Forslagene bør både omfatte tiltak man ser andre kan forbedre og tiltak man kan endre/forbedre lokalt selv
- Gruppene presenterer sitt arbeid 30 min
- Oppsummering/avslutning ved dekan eller fakultetsdirektør/museumsdirektør 10 min
- Veien videre v/ Gunn- Elin 5 min

Deltakere:

Fra SA: Gunn-Elin Bjørneboe, Ragnhild Hennem, Arne Laukholm og Bente Hennie Strandh

Fra fakultetene/museene: dekan, fakultetsdirektør/museumsdirektør og inntil 25 ansatte. Fakultetene bestemmer selv hvem de vil sende, men bør plukke ut medarbeidere med ulik erfaring. Helst like mange vitenskapelige som administrative. De vitenskapelige anbefales å være representert ved både fast ansatte og post docs. Ellers bør man ha med personer som er engasjerte, taleføre og som gjenner hvor skoen trykker.

NOTAT

Dato: 31.1.11/revidert 3.2.2/ revidert 9.2.11 etter seksjonsledermøtet 7.2.11

Saksbehandler: Benedicte Rustad

Proessen "Internt handlingsrom " **Kartlegging og dimensjonering av administrative ressurser på fakultetet**

Bakgrunn for prosjektet "Internt handlingsrom"

I 2010 avga [Handlingsromutvalget](#) sin innstilling til statsråd Tora Aasland. Utvalget pekte på viktige sider ved finansieringen av UHR-sektoren, og hvordan sektoren har behov for økt handlingsrom gjennom utvidede budsjettammer.

Utvalget fremholdt imidlertid viktigheten av at den enkelte institusjon selv arbeider for å øke sitt interne handlingsrom, gjennom en mer effektiv forvaltning av sine ressurser.

Arbeidet som ble satt i gang ved UiO følger opp denne delen av Handlingsromutvalgets innstilling.

Gjennomgangen av administrative rutiner ved UiO må også ses i sammenheng med gjennomgangen av [faglige prioriteringer](#). Dette har vært et viktig og omfattende arbeid, og det er naturlig å gjennomføre en tilsvarende gjennomgang av de administrative områder.

Mål 4 i [Strategi 2020](#) er definert slik "Universitetet i Oslo skal forvalte sine samlede ressurser offensivt, slik at de bidrar til å understøtte kjerneaktiviteten".

Universitetsstyret har gitt universitetsdirektøren i oppdrag å utarbeide en plan som beskriver utvikling og dimensjonering av administrasjonen ved hele UiO i løpet av 2011. Styret har i møte 23.11.10 vedtatt prosessen "Internt handlingsrom – administrativ utvikling ved UiO". Det skal utføres en detaljert prosjektutforming, faktainnhenting og implementering. Planen for dette arbeidet sammen med en detaljert milepælsplan for det videre arbeidet skal legges frem for universitetsstyret 21.6.11.

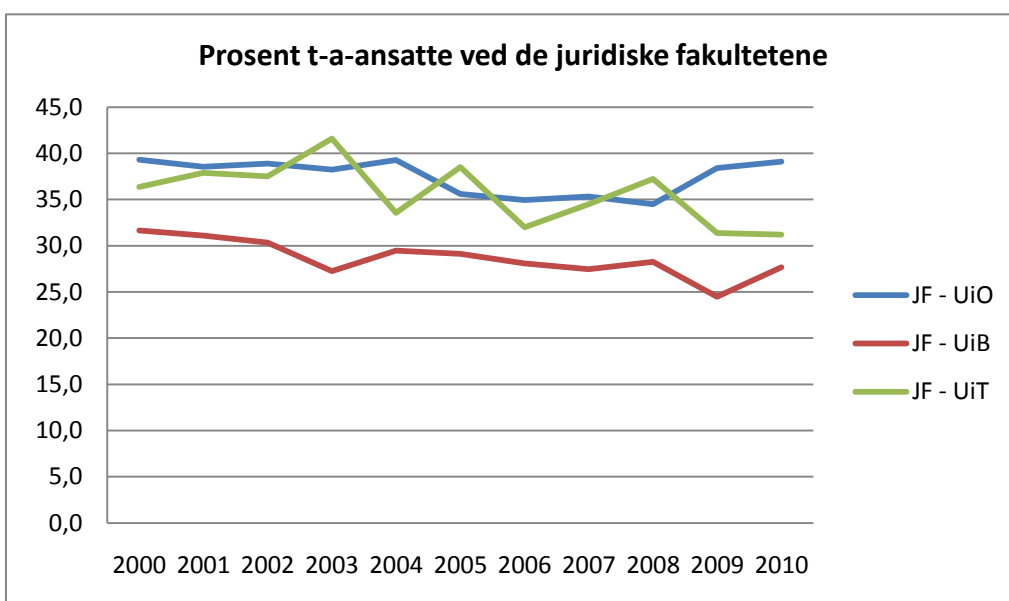
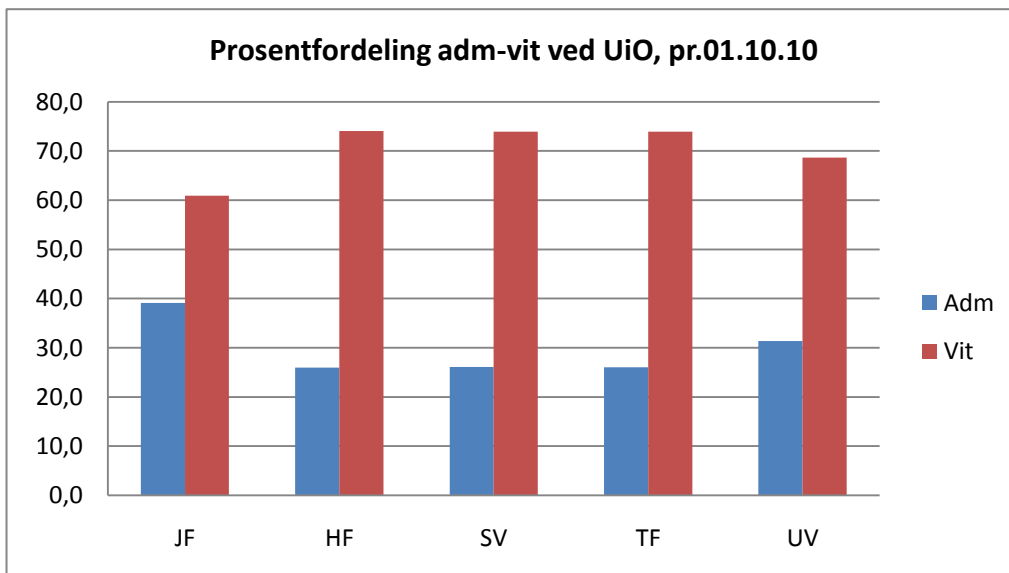
Styret ba spesielt om at arbeidsdelingen vurderes nærmere mellom organisasjonsnivåene og økt standardisering og spesialisering av administrative rutiner og roller.

Fra universitetsstyrets møte i desember ble det gitt 4 føringer:

- Standardisering, spesialisering, tydelig ansvar mellom nivåene
- Unngå dobbelt arbeid
- Ta ut effekt av allerede etablerte IT-systemer
- Bygge på allerede etablerte prosesser

Kartlegging og dimensjonering av administrative ressurser på fakultetet

Statistikker viser at UiO har flere administrative ansatte enn UiB, NTNU og UiT. Det juridiske fakultet har forholdsvis flere administrative ansatte enn andre fakulteter ved UiO og flere administrative ansatte sammenlignet med søsterfakultene i Bergen og Tromsø. Dette kan bla forklares ved at SMR har mange administrative ansatte som er tilknyttet den eksterne virksomheten og ikke er en del av felles administrasjonen ved senteret. Fakultetet har forholdsvis mange enheter og er spredt på mange bygg, forholdstallet mellom lærere og studenter er lavere enn ved de fleste andre fakulteter v/UiO, noe som fører til mer administrasjon ift timelærere og sensorer. En kraftig økning av privatister de senere årene har ført til mer administrasjon. De administrative funksjonene er organisert annerledes ved UiB enn ved UiO (spesielt IT og økonomi), så det er vanskelig å sammenligne tallene direkte. Statistikkene ble presentert på Instituttledersamling 3. november, og tilbakemelding fra dette møtet var at faglige ledere ga uttrykk for at den administrative dimensjoneringen ved fakultetet var akseptabel gitt forholdene beskrevet over.

Som et ledd i prosessen "Internt handlingsrom" har fakultetet satt i gang kartlegging for å vurdere dimensjonering og sammensetning av administrative ressurser på fakultetet. Målet med prosessen var å se på muligheten for å:

- Bedre utnyttelse av administrative ressurser, frigjøre ressurser for å gi bedre støtte til kjernevirksomheten
- Skape mer robuste fagmiljøer
- Heve kvaliteten av administrative støttefunksjoner
- Redusere sårbarhet
- Unngå dobbeltarbeid

De administrative lederne ved fakultetet hadde to seminarer i september / oktober 2010. På ledersamlingene var det størst oppslutning om at mer effektiv saksbehandling gjennom å redusere antall saksbehandlingsnivåer ville være det viktigste virkemiddelet for å nå målsettingene over. Begrepet "**ett organisasjonsnivå**" ble lansert. Ett organisasjonsnivå kan bety flere ting: Et bygg, en samlet administrasjon, en stedkode, etablere fagenheten med hensiktsmessig størrelse, matriseorganisering (ansvar for administrative oppgaver legges til det stedet med best kompetanse/forutsetninger, ansatte kan ha en annen organisatorisk tilhørighet), oppgaver flyttes fra institutt til fakultetsnivå eller fra fakultetsnivå til UiO sentralt, organisering som i dag men at enkeltoppgaver flyttes.

Dilemmaer og problemstillinger fra disse seminarne ble lagt frem på instituttledersemi naret 3. november. Den administrative ledergruppen fikk i oppdrag å fortsette arbeidet og legge frem et forslag til diskusjon på instituttledermøte 9. februar 2011 med mål om at fakultetet innen 1.4.11 skal ta stilling til mål, mandat og fremdriftsplan for en eventuell videre prosess. Den administrative ledergruppen har etter dette hatt et seminar på Sem i desember, der gruppen delte seg i to mindre grupper, hhv kontorsjefgruppen og seksjonsledergruppen. Elisabeth og Benedicte deltok i kontorsjefgruppen. Seksjonsledergruppa hadde en gjennomgang av administrative funksjoner. Dette arbeidet vil fortsette, og det er planlagt et ledersminar 7.2.11. I tillegg vil studie- og eksamensseksjonen se nærmere på om det er grunnlag for endring av administrative funksjoner og/eller organisering bla som følge av endringer av studieordningen.

Kontorsjefgruppen ønsket å gå gjennom administrative områder for å kartlegge om det er delområder det er knyttet spesielle utfordringer til. Det var 5 områder som ble identifisert og som det er ønskelig å gå videre med:

- Personal, spesielt knyttet til midlertidig ansatte
- Forskningsadministrasjon
- WEB
- IT
- Økonomi
- Arkiv

Kontorsjefgruppen konsentrerte seg om to av områdene på Sem-seminaret (personal og forskningsadministrasjon) og arbeidet videre med de andre områdene 11.1.11. Konklusjonen etter

disse arbeidsmøtene er at kontorsjefgruppen anbefaler at fakultetet avventer avklaring av eventuell flytteprosess før større administrative endringer vurderes, men at det allikevel er grunn til å arbeide videre med enkelte områder. For disse områdene ble utfordringer, mål og tiltak drøftet og sammensetning av arbeidsgrupper foreslått.

Personal

Personal – spesielt knyttet til midlertidig ansatte (stipendiater / postdok):

Mål: Avdekke dobbeltarbeid, få bedre flyt i saksbehandlingsprosesser og bedre oversikt og informasjon i tilsetningsforholdet av midlertidig ansatte, redusere sårbarhet ift saksbehandling.

Arbeidsgruppe: Mari, Eirik, Gøril, Gro, Eva, Øyvind, en fra studieseksjonen. Eirik innkaller.

Frist: 1.7.10

Mål: Utarbeide en "intern kokebok" vedr rutiner knyttet til tilsettingsperioden a – å. Hensikten er også å se på bruk av elektroniske systemer, innhenting og bruk av data, om det er dobbeltarbeid og om muligheter for å effektivisere / organisere administrative oppgaver på en mer hensiktsmessig måte.

Arbeidsgruppe: Eirik, Frode (IT-seksjonen), Steinar, Eli, Anne. Eirik innkaller

Frist: 1.7.11.

Mål: Utarbeide og samle informasjon til en "stipendiathåndbok", slik at stipendiater kan finne reglementer, retningslinjer og informasjon på ett sted. Den primære målgruppen er stipendiater som allerede er tilsatt/ nytilsatte.

Arbeidsgruppe:

Gøril, Gro, Steinar og Benedicte. Benedicte innkaller.

Frist: 1.7.10

Personal - felles personalfunksjon for fakultetsadministrasjonen og SMR

Mål: Vurdere om en felles personalfunksjon vil redusere sårbarhet, og sikre bedre kvalitet i saksbehandlingen.

Arbeidsgruppe: Eirik / Elisabeth, Daniel, Mari, Jasna. Daniel innkaller.

Frist 1.7.10

Forskningsadministrasjon

Mål: Det er behov for å styrke forskningsadministrasjonen ved fakultetet for å kunne håndtere store og komplekse forskningssøknader og prosjekter (f.eks ERC og SFF).

Eirik lager notat med forslag til en organisering som tar høyde for behovet til instituttleder samlingen 9. februar.

Arbeidsgruppe: Elisabeth, Eirik, Trond. Elisabeth innkaller.

Frist 2.2.11

IT

Mål: Redusere sårbarhet ift ferie, sykdom og annet fravær (gjelder spesielt SMR)

Ansvar: Daniel

Frist: Er gjennomført

Mål: Standardisere tilbudet til ansatte på instituttene innenfor IT- og AV-utstyr.

Ansvar: Tor Inge, IT konsulent IOR

Fremdrift: 1.7.11

Økonomi

Fakultetet er direkte involvert i 2 IHR-definerte prosesser; henholdvis innkjøp og organisering av økonomifunksjonen. Arbeidet er godt i gang, og fakultetet er pilot ift innkjøpprosjektet med oppstart 1.2.11. Fakultetet har delvis sentralisert økonomifunksjonen, fra 1.1.11 inngår SMR i ordningen, og avklaring om arbeidsdeling med fakultetet/ IOR er startet. Fakultetet og underliggende enheter er i ferd med å få på plass avtaler som beskriver forventninger og krav mellom nivåene.

WEB

Mål: På WEB-området var konklusjonen fra kontorsjefgruppa at det ikke var grunn til å se på vesentlige endringer på det nåværende tidspunktet. Det er ønskelig å se på retningslinjer og drift av studiesidene, eventuelt en mer desentralisert løsning for å sikre bedre oppdatert studentinformasjon.

Arbeidsgruppe: Steinar, Frode, Egil. Steinar innkaller.

Frist: 1.7.11.

Arkiv

Kontorsjefgruppen støtter det foreslåtte tiltaket med å vurdere en sentralisering av arkivfunksjonen v/ UiO. Dette er et av tiltakene som er foreslått i den sentrale IHR-prosessen.

Videre oppfølging

1. Konklusjoner og forslag fra kontorsjefgruppens arbeidsmøter vil bli presentert for seksjonslederne, bla for å avklare om seksjonslederne deler kontorsjefenes oppfatning ift de utfordringene som er identifisert og også for å avklare og forankre eventuell videre oppfølging av disse 7.2.11.
2. Instituttledersamling 9.2.11 der også kontorsjefene er invitert drøfter forslag til tiltak og videre fremdrift. Eget notat om forskningsadministrasjon vil bli lagt frem på møtet.
3. Fakultetstyret orienteres om status 17.2.11.

Oppsummering

Det er signalisert at prosessen "Internt handlingsrom" vil kreve mye tid og oppmerksomhet på alle nivåer i organisasjonen. Hvert fakultet /museum er koblet til en fagavdeling i SA. Fakultetene, museene og SA skal kartlegge sine samlede ressurser innen administrasjon og støttefunksjoner. Fakultetet er foreløpig med i 4 delprosjekter: TA: arbeidsdeling og kommunikasjon, OPA: arkiv / postmottak, ØPA:innkjøp, gjennomgang av økonomifunksjonen. Før sommeren 2011 skal det lages en handlingsplan for det videre arbeidet med Internt handlingsrom.

Fakultetet står overfor flere store utfordringer i 2011 både på studie- og forskningssiden. Det er derfor viktig at vi prioriterer hvilke administrative endringer vi skal gjennomføre og at disse forankres, forberedes og gjennomføres på en god måte.

Kontorsjefgruppen ønsker å legge frem følgende forslag overfor Dekanat og instituttledere:

1. Dersom Kr. Augusts alternativet blir realisert i løpet av en 5 års periode, vil en fremtidig administrativ organisering på fakultetet måtte vurderes i forhold til de omfattende fysiske, strukturelle og organisatoriske endringer som vil skje. Slike prosesser krever mye av organisasjonen, og det anbefales at større administrative endringer stilles i bero inntil avklaring av en eventuell flytteprosess. Det forutsettes at Kr. August alternativet blir avklart så snart som mulig, fortrinnsvis før sommeren 2011.
2. I påvente av en større flytteprosess kan det allikevel oppstå behov for å vurdere endringer ift organisering av administrative oppgaver, for eksempel i forbindelse med nye bemanningsplaner for instituttene, ny studieordning, spesiell sårbarhet som følge av avgang, langvarig sykdom eller andre forhold som vi i dag ikke har oversikt over. Slike endringer vil eventuelt skje i nært samarbeid med faglig leder for enheten / dekanen (e), tillitsvalgte og vernelinjen.
3. Administrative ledere ønsker å gå videre med enkelte saksfelt som det er knyttet spesielle utfordringer til. Mål, tiltak og fremdrift avklares nærmere.

Administrasjon av store forskningsprosjekter ved Det juridiske fakultet

Universitetet og fakultetet har som mål om å søke om flere EU-midler, midler til SFF og lignende avanserte prosjektsøknader. Instituttene har gitt uttrykk for at disse søknadsprosessene er for ressurs- og tidkrevende til at de selv kan håndtere dem. Dekanaten og kontorsjefene har derfor diskutert hvordan fakultetet kan møte en forventet økning i EU- og SFF-søknader, slik at vi jevnlig sender slike søknader. Dekanaten og kontorsjefene er enstemmig på følgende to punkter:

1. Fakultetet må styrke kompetansen og kapasiteten på administrasjon av store og avanserte forskningsprosjekter, og ha en eller flere ressurspersoner som bistår aktuelle fagmiljøer.
2. Kompetansen bør bygges opp sentralt ved fakultetet.

Med denne bakgrunnen har dekanaten gitt klarsignal til å opprette 1-1,5 ny stilling i administrasjonen for å bedre kapasitet og kompetanse i forhold til administrering av store prosjekter. Flere EU- og SFF-søknader vil medføre at fakultetet får inn mer eksterne midler, og stillingen kan dermed bli selvfinansierende og ikke belaste basisbudsjettet.

Dette forslaget innebærer at fakultetet sentralt overtar det administrative ansvaret for både søknader og rapporteringer i forbindelse med EU- og SFF-prosjekter. Dermed vil fakultetsnivået bli belastet med nye oppgaver på forskningsadministrasjon og økonomiforvaltning. Det forutsettes at grunnenhetene fortsatt står for praktisk bistand i forbindelse med arrangementer og lignende.

Nye forskningsadministrative oppgaver på fakultetsnivå

Fakultetet har i dag en forskningsrådgiver som utfører en hel rekke faste oppgaver og koordinerer og utreder enkelte større prosesser, se vedlegg. Som en ny oppgave har forskningsrådgiveren det siste året brukt stadig mer tid på administrativ støtte til forskere i forbindelse med ERC-søknad(er). I søknadsfasen ser vi at forskningsrådgiveren spiller en sentral rolle med blant annet oppgaver som:

- Påse at søknaden blir utformet i henhold til EUs krav og retningslinjer
- Koordinere kommunikasjonen mellom involverte forskere, EU-kontoret på Blindern og konsulentfirmaet Yellow Research
- Utarbeide alternative budsjettforslag
- Legge inn informasjon i EUs elektroniske søkerportal

Etter at søknaden fikk tilsagn, har forskningsrådgiveren bidratt i kontraktsforhandlinger, revideringer av budsjettet og oppdatering av informasjon i EUs søkerportal. Når prosjektet går over i driftsfasen vil forskningsrådgiveren også involveres i rapporteringene hver 18. måned og sluttrapportering etter fem år.

Samtidig ser vi at innvilgelsen av ERC-søknader også medfører en økt belastning på fakultetets personalfunksjon, særlig gjelder dette utforming av kunngjøringstekster og i den forbindelse dialog med fagmiljøene og forskerne. Dels for ikke å overbelaste personalfunksjonen og dels for å gjøre oppfølgingen av de store prosjektene mer enhetlig fra fakultetets side, foreslår administrasjonen at rekruttering til disse prosjektene legges til stilling(e) i forskningsadministrasjonen.

For å kunne løse de nye forskningsadministrative oppgavene foreslår administrasjonen at det opprettes en ny stilling som forskningsrådgiver. Med en ekstra stilling vil forskningsadministrasjonen kunne følge opp store prosjekter på en bedre måte – mht. både søknader, rapportering og

rekruttering – og samtidig løse ordinære oppgaver. Forskningsrådgiverne vil få ansvaret for å koordinere både søknader og rapporteringer med grunnenhetene, forskerne, UiO sentralt og Økonomiseksjonen (se avsnitt om økonomioppgaver under). Med de nye oppgavene følger også et behov for nye rutiner for både koordinering og oppfølging av prosjektene. Forskningsrådgiverne bør være ansvarlige for utvikling, implementering og oppdatering av disse rutinene.

En slik løsning der fakultetet overtar det overordnede administrative ansvaret innebærer imidlertid ikke at grunnenhetens oppgaver kun reduseres til praktisk bistand ved arrangementer. Rådgiverne vil være avhengig av å ha en tett dialog og nært samarbeid med grunnenhetene og de aktuelle forskerne gjennom søknadsprosessen og etter hvert i en eventuell prosjektperiode.

Erfaringene fra det siste året viser derimot at administrasjonen ikke har kapasitet til å håndtere ordinære oppgaver og samtidig bygge opp kompetanse på store prosjekter og være en ressurs for fagmiljøene.

Nye økonomioppgaver på fakultetsnivå

Økonomiseksjonen vil måtte involveres i både søknader og rapporteringer i de store prosjektene. Erfaringer ERC-søknadene tilsier at økonomi står for ca 10 % av det administrative arbeidet med søknaden, mens forskningsrådgiveren utfører de resterende 90 % på fakultetsnivå. Foreløpig har vi ikke erfaring med rapporteringer i slike prosjekter, men vi antar at økonomi står for en vesentlig høyere del av rapporteringen enn i søknaden.

Hvis det administrative hovedansvaret de store prosjektene legges til forskningsrådgiveren, herunder koordinering av søknader og rapporteringer, vil ikke Økonomiseksjonen ha selvstendig ansvar, men sørge for leveranser etter bestilling. Likevel må nok kontakten og samarbeidet mellom forsknings- og økonomirådgiver styrkes i dette arbeidet.

Økonomiseksjonen anslår at de i dag bruker ca 30-40 % stilling til oppfølging av eksternt finansierte prosjekter, inkludert ERC-søknadene hittil, men at dette nok er i minste laget ut fra behovet for økonomistøtte. Administrasjonen foreslår derfor at det vurderes å styrke Økonomiseksjonen med en 50 % stillingen for å øke kapasiteten og kompetansen på økonomifeltet innenfor de store prosjektene.

Organisering av forskningsadministrasjonen på fakultetsnivå

Med hensyn til organiseringen som følge av økt bemanning må særlig to spørsmål avklares:

1. Hvordan skal arbeidsfordelingen mellom forskningsrådgiverne være?
2. I hvilken seksjon skal forskningsadministrasjonen ligge?

Vi kan tenke oss to mulige løsninger for fordelingen av oppgavene mellom forskningsrådgiverne: 1) Den nye stillingen brukes kun til administrasjon av de store prosjektene, mens den eksisterende stillingen håndterer de gamle, ordinære oppgavene. 2) De to stillingene opererer som et team og deler på alle oppgavene.

Fordelen med alternativ 1 er at fakultetet kan få en virkelig spesialkompetanse på ett område, mens ulempen er stor sårbarhet hvis denne personen blir borte. Med alternativ 2 vil administrasjonen bli både mer robust og fleksibel og mindre personavhengig ettersom de to rådgiverne kan dekke opp for

hverandre ved fravær og i denne sammenheng løse alle typer oppgaver. Ulempen med alternativ 2 er at vi kan miste noe av spisskompetansen ved å ha generalister.

Administrasjonen mener at alternativ 2 er den beste løsningen for fakultetet. Hensynet til stabilitet og muligheten til å løse hele spekteret av forskningsadministrative oppgaver til tross for eventuelt fravær i en av stillingene veier dermed tyngre enn ønsket om en utpreget spesialist på ett område. Den konkrete arbeidsdelingen må gås gjennom når den nye rådgiveren er på plass.

Som kompetansekrav for den nye rådgiveren bør fakultetet vektlegge erfaring med prosjektstyring og administrasjon av store og avanserte prosjekter, ettersom styrkingen av kompetanse og kapasitet på dette feltet er hovedbegrunnelsen for stillingen. Selv om Økonomiseksjonen leverer bidrag til søknader og rapporter, vil god økonomiforståelse være nødvendig også for forskningsrådgivere, noe som ble fremhevet i møtet med kontorsjefene. Fakultetet bør derfor også stille krav om god økonomiforståelse. Samtidig må disse kravene balanseres mot generalistoppgavene som også bør ligge i stillingen slik at fakultetet ikke ansetter noen på feil premisser.

Med utgangspunkt i ønsket om god økonomiforståelse mente flere av kontorsjefene at den nye stillingen kanskje heller burde plasseres i Økonomiseksjonen fremfor Administrasjonsseksjonen hvor dagens forskningsrådgiver er ansatt. Tettere kontakt og samarbeid mellom forsknings- og økonomiadministrasjon kan være et ytterligere argument for plassering i Økonomiseksjonen.

Administrasjonen mener derimot at det er tungveiende grunner til at også den nye stillingen bør plasseres i Administrasjonsseksjonen. De to rådgiverne på forskningsadministrasjon skal jobbe tett sammen som et team, og dette tilsier at den nye stillingen bør plasseres i den samme seksjonen som den eksisterende. Alternativet er å flytte dagens forskningsrådgiverstilling til Økonomiseksjonen, noe som selvfølgelig ikke er umulig, men som vil medføre andre komplikasjoner. Først og fremst vil en slik løsning innebære at Økonomiseksjonens fagområder – budsjett, regnskap og innkjøp – utvides med *alle* forskningsadministrative oppgaver på fakultetsnivå. En slik løsning vil også stride mot UiOs struktur for økonomiforvaltning. Samtidig har forskningsadministrasjonen kontaktflater med både personalforvaltning og doktorgradsprogrammet, som begge er i Administrasjonsseksjonen. Til slutt er det også et personalpolitisk spørsmål om hvor heldig det ville ha vært å flytte en ansatt fra sitt etablerte miljø til et annet.

Oppsummering og prosess fremover

Administrasjonen foreslår at det opprettes en ny stilling som forskningsrådgiver i Administrasjonsseksjonen. Denne stillingen vil danne et team med dagens forskningsrådgiver, og arbeidet organiseres slik at vi sikrer dobbeltdekking på viktige oppgaver, stabilitet og personuavhengighet. Forskningsrådgiverne må samarbeide tett med Økonomiseksjonen i søknads- og rapporteringsfaser i de store prosjektene.

Administrasjonen foreslår videre at det vurderes å styrke Økonomiseksjonen med en 50 % stillingen for å øke kapasiteten og kompetansen på økonomifeltet innenfor de store prosjektene.

Fakultetsadministrasjonen får det administrative ansvaret for søknader til og rapporteringer i de store, avanserte prosjektene, og forskningsrådgiverne er ansvarlig for koordinering og oppfølging fra fakultetsnivå. Grunnenhetene har fortsatt ansvar for praktiske oppgaver ved arrangementer og lignende. Videre foreslår administrasjonen at enkelte oppgaver i forbindelse med rekruttering til

disse prosjektene legges til forskningsrådgiverne. Dette kan til en viss grad forhindre overbelastning på personalfeltet som allerede er sterkt presset.

Realistisk sett kan ikke fakultetet regne med å ha en person på plass i den nye stillingen før etter sommerferien. Tidligst mulig kunngjøring er 1. mars, og med 14 dagers søknadsfrist og påfølgende 2-3 ukers behandlingstid, vil vi ikke få tilsetningsvedtak før i Tilsetningsrådet 12. april. Erfaringsmessig med slike stillinger vil tiltredelsesdato være tre måneder etter at arbeidsavtalen er signert.

I påvente av dette er administrasjonen avhengig av å få ekstrabemanning for å kunne håndtere vårens oppgaver med bl.a. to SFF-søknader med søknadsfrist 8. juni. Administrasjonen foreslår derfor at Administrasjonsseksjonen ansetter en person umiddelbart slik at rådgiveren kan konsentrere seg om bl.a. evaluering av forskergruppene, publiseringsutvalg og Cristin, SFF-søknadene og oppfølging av ERC-prosjektet, samt begynne å legge opp rutiner for den nye funksjonen.

Elisabeth Pedersen Lange,
assisterende fakultetsdirektør

Eirik Haakstad,
seksjonssleder

Vedlegg – forskningsrådgiverens ordinære arbeidsoppgaver

Hovedmålet i den eksisterende forskningsrådgiverstillingen er å ivareta forskningsadministrasjonen på fakultetsnivå. Dette innebærer å koordinere større prosesser knyttet til forskningsadministrasjon som involverer alle instituttene, være et bindeledd mellom fakultetet, instituttene og UiO sentralt, samt å jobbe med utrednings- og strategioppgaver på vegne av ledelsen ved fakultetet. Involveringen i ERC- og SFF-prosesser kommer i tillegg til de ordinære oppgavene.

Blant de ordinære arbeidsoppgavene til forskningsrådgiveren kan vi skille mellom faste og mer varierende oppgaver. Større prosesser som innebærer koordinering av instituttene eller omfattende utredningsarbeid varierer i omfang, men forskningsrådgiveren har til en hver tid vært involvert i minst en slik stor prosess. Eksempler på denne typen prosesser er:

- Krafttak for juridisk forskning
- Institusjonsbasert strategisk program for juridisk i forskning (JUSISP) i Forskningsrådet
- Opprettelsen av forskergrupper
- UiOs prosess Faglige prioriteringer
- Forskningsrådets evaluering av rettsvitenskapen
- Evaluering av forskergruppene

Forskningsrådgiveren utfører i tillegg en hel del faste oppgaver som eksempelvis:

- Sekretær for Forskningsutvalget og Forskningsadministrativt nettverk (FANE) ved fakultetet, samt deltar i FANE ved UiO.
- Superbruker i Cristin (Frida) med koordinering instituttene kvalitets sikring av registreringene og gjennomføring opplæringstiltak på fakultetet.
- Utredningsoppgaver for forskningsdekanen, eksempelvis utarbeide oversikt over fakultetets og instituttene ulike støtteordninger/driftsmidler til forskning.
- Forskningsterminer: Forskningsrådgiveren og personalkonsulenten setter sammen opp en langtidsplan for forskningsterminer, som tar hensyn til undervisningskapasitet på fagområder og tilstedeværelse instituttene. Rådgiveren administrerer terminene ut fra planen, og behandler bl.a. søknader om endringer, utsettelse og ekstraordinære terminer.
- Årshjul for eksterne utlysninger: Lage oversikt over og oppdatere relevante utlysninger fra Forskningsrådet og andre eksterne finansiører.
- Temaredaktør for fakultetets forskningssider: Oppgaven er normert til ca en 10 % av fakultetets webredaktør.
- Rutiner for prosjektutvikling og eksternfinansiering: Utarbeides av deltagerne i FANE og forskningsrådgiveren med mål om felles og mer effektive rutiner i forkant av søknadsfrister.
- Koordinering av oppnevninger av medlemmer til diverse råd, utvalg, komiteer og styrever (for eksempel REK, SAR-komiteen, UiOs Forskningsetiske utvalg, forskningslederprogrammet, styret i SUM, styret i Lovdata og utvalget for nord-sør-samarbeid).
- UNIFOR-legater og stimuleringsmidler: Forskningsrådgiveren tar imot søknader og lager innstilling til Forskningsutvalget.
- Innstilling til Kongens gullmedalje og nominering av kandidater til UiOs tre priser.

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Universitetet i Bergen
Postboks 7800
5020 BERGEN

08/14770-27

Deres ref

Vår ref
201006077-/JMB

Dato
13.12.2010

Statsbudsjettet 2010 – Kap. 200 post 21 – Prosjekt 81145
Tildelingsbrev til sekretariatet for utredning av fremtidig behov for juridisk kompetanse

Kunnskapsdepartementet viser til diskusjon på Nasjonalt fakultetsmøte for juridiske fag 22.oktober, samt e-post fra Universitetet i Bergen ved det juridiske fakultet av 30.november d.å hvor det foreslås å opprette en arbeidsgruppe som skal utrede fremtidig behov for juridisk kompetanse i det norske arbeidsmarkedet.

Departementet tildeler med dette **kr 250 000** til å dekke kostnader til sekretariatet for den nevnte arbeidsgruppen. Sekretariatsfunksjonen omfatter alle naturlige faglige og administrative sekretær-, økonomi- og IT-funksjoner som arbeidsgruppen og sekretariatet vil ha behov for i prosjektperioden slik det vil fremgå av utvalgets mandat. Vedtatt mandat er vedlagt dette brevet.

Departementet utbetaler midlene til universitetets arbeidskonto **7694 05 00857**. Vi ber om at det rapporteres på bruk av midlene i Rapport og planer (2011-2012) innen 1. mars 2012.

Med hilsen

Joar Nybo (e.f.)
avdelingsdirektør

Sunniva Erlandsen
førstekonsulent

Kopi:
Riksrevisjonen
Universitetet i Oslo
Universitetet i Tromsø
Universitetet i Bergen v/regnskapsavdelingen

Vedlegg: 1

UTREDNING AV BEHOV FOR JURIDISK KOMPETANSE OG -UTDANNING

Mandat

På bakgrunn av viktige endringer i både arbeidsmarkedets behov og i høyere utdanning (se vedlegg) nedsetter Kunnskapsdepartementet en arbeidsgruppe med representanter fra de juridiske fakulteter, andre læresteder, studenter, Justis- og politidepartementet, Fornyings- administrasjons- og kirke departementet, kommunesektoren, NHO, og Juristforbundet. Kunnskapsdepartementet finansierer et eget sekretariat tilknyttet arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppen skal:

1. foreta en vurdering og framskrivning av behovet for jurister frem mot 2025. Vurderingen skal også inkludere behovet for juridisk kompetanse i andre stillinger og funksjoner enn de som tradisjonelt har vært avtakere av juridisk kompetanse, både i privat og offentlig sektor.
2. Foreta en vurdering av om dagens utdanningstilbud møter de behov samfunnet har for juridisk kompetanse og som jurister står overfor etter endt utdanning, herunder:
 - a. om det bør innføres alternative utdanningsløp til dagens tradisjonelle juristutdanninger.
 - b. om juristutdanningen bør undergå en spesialisering.
 - c. om det bør være større innslag av andre fag enn de rent juridiske i utdanningene.
 - d. på bakgrunn av de konklusjoner som utvalget kommer til under punkt a)-c), vurdere om det er behov for å opprette flere juridiske studietilbud og om innretningen på eventuelle nye utdanninger, herunder om slike utdanninger bør inneholde større eller mindre innslag av andre fag enn de juridiske.
 - e. økonomiske og administrative konsekvenser ved eventuelle endringer i dagens utdanning og eventuelt nye utdanningstilbud.

Bakgrunn for vurderingene skal være en deskriptiv oversikt og kartlegging av:

- 1) Utdanningsprogram i rettsvitenskap i den norske universitets- og høyskolesektoren som tilbyr egen eksamen i rettsvitenskapelige emner og hvilke fag og emner som tilbys.
- 2) Andre utdanningstilbud som inneholder vesentlige komponenter av juridiske fag. Med dette forstås som hovedregel 60 studiepoeng eller mer, eller minst 20% av det aktuelle programmet. Det skal gis en oversikt som inneholder institusjonens navn, programmets navn, historikk (opprettelse tidspunkt etc.),

studenttall, antall ferdige kandidater per år samt en prognose om eventuelle endringer i kandidattallet i overskuelig framtid.

- 3) Tilsvarende oversikt som nevnt i punkt 2 og 3 hva gjelder de øvrige nordiske land.
- 4) Antall jurister i Norge og hvilke yrker, bransjer etc. de arbeider innenfor i dag.

Arbeidsgruppen vurderer selv behovet for å innhente analyser og utredninger utover eksisterende kilder.

Sentrale grunnlagsdokumenter vil være:

- Lov om universiteter og høyskoler
- NOKUTs reakkrediteringsrapporter (2008)
- *Fremtidig tilgang på høyt utdannet arbeidskraft i offentlig sektor* (Nifu Step, 2005)
- *Tilbud og etterspørsel etter arbeidskraft etter utdanning, 1986-2025* (Statistisk sentralbyrå, 2008)

Arbeidsgruppen vurderer selv bruk av andre grunnlagsdokumenter.

Arbeidsgruppen vil ha følgende sammensetning:

- Ett medlem fra Universitetet i Oslo
- Ett medlem fra Universitetet i Bergen
- Ett medlem fra Universitetet i Tromsø
- Ett medlem fra Høgskolen i Lillehammer
- Ett medlem fra Handelshøyskolen BI
- Ett medlem fra Justis- og politidepartementet
- Ett medlem fra Norges Juristforbund
- Ett medlem fra Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet
- Ett medlem fra NHO
- Ett medlem fra KS

- Ett medlem fra NSO

Kunnskapsdepartementet vil møte som observatør i utvalget.

Arbeidsgruppen vurderer selv om det er behov for å nedsette en referansegruppe.

Arbeidsgruppens rapport skal foreligge og oversendes Kunnskapsdepartementet senest ett år fra oppnevningstidspunkt.

Vedlegg 1: Grunnlagsbeskrivelse

Retten i samfunnet har vært underlagt radikale endringer siden 1990 i form av europeisering, globalisering og en rivende teknologisk utvikling. Blant annet har Norge etablert et tett samarbeid med den Europeiske Union gjennom EØS-avtalen, og menneskerettighetene har kommet i et særlig fokus gjennom menneskerettsloven og avgjørelser fra Den europeiske menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg. Teknologisk og biovitenskapelig forskning har dessuten reist nye utfordringer for personvern, og etiske problemstillinger knyttet til forvaltning av miljøet både nasjonalt og globalt har blitt stadig mer påtrengende. Blant annet dette har medført at jurister i dag på en helt annen måte enn før må beherske endring og pluralitet i normsystemer, verdier og rettsanvendelsestradisjoner. Vi ser også en økende rettsliggjøring, ved at nye områder reguleres og ved at rettighetspreget blir tydeligere enn før på mange områder.

Jussutdanningene i Norge har de senere årene vært gjenstand for to brede gjennomganger: NOKUTs reakkreditering av de tre master- og ph.d.-utdanningene fra 2007, samt Norges Forskningsråds evaluering av den rettsvitenskapelige forskningen i Norge fra 2009. NOKUTs rapporter, en for hvert av de tre masterprogrammene og tilsvarende for ph.d.-utdanningene ble godkjent av NOKUTs styre i januar 2008. Et gjennomgående trekk for masterprogrammene er at internasjonaliseringen ikke har kommet langt nok, selv om det er forskjeller mellom institusjonene her. Lignende forhold trekkes fram når det gjelder ph.d.-nivået. Også NFRs rapport "Rettsvitenskapelig forskning i Norge" (2009) peker på at den norske forskningen er sterkt rettet mot norsk og på en del områder nordisk rett, men har begrenset gjennomslagskraft internasjonalt. Selv om disse dokumentene har et evaluerende formål, inneholder de også interessante opplysninger om jusstudienes innretning per i dag og verdifull informasjon om hvordan så vel studier som forskning kan legges opp med sikte på ytterligere kvalitetshevende tiltak.

Mange av de kandidater som i dag utdannes ved de juridiske fakulteter går inn i viktige posisjoner i samfunnet som gjerne er tillagt vide fullmakter. For å sikre rettsstaten er det avgjørende at man har en faglig solid juriststand som også kan ivareta etiske grunnprinsipper og verdier i samfunnet. Det må kunne forventes at juristene er i stand til å stille grunnleggende spørsmål i krysningpunktet rett, moral og politikk, og gi bidrag til hvordan slike spørsmål skal løses. Med mindre den juridiske utdanning gir rom for dypere refleksjon og erkjennelse, er det fare for at juristene ikke vil være i stand til å gi det bidrag som rettsstaten har rett til å forvente av profesjonen.

Juristene har tradisjonelt gått inn i stillinger som krever en relativt bred og dyp orientering i jussen. For mange yrker, for eksempel advokater, stillinger i påtalemyndigheten og dommere, er det formelle krav i lovverket om at den som skal bekle stillingen har gjennomført fullt studium i rettsvitenskap ved ett av de tre fakultetene. Samtidig er det en kjensgjerning at juristutdanningen har kvalifisert for ansettelse i en rekke yrker som ikke nødvendigvis medfører at man får utnyttet alle kunnskaper om retten man har tilegnet seg gjennom studiet. I forhold til slike stillinger er det gjerne den grunnleggende metodiske skoleringen som er tilegnet gjennom

jusstudiet som er blitt ansett som et særlig fortrinn. Selv om det også i framtiden må antas å være stor etterspørsel etter denne arbeidskraft, kan det reises spørsmål om kombinasjon av juridiske kunnskaper med for eksempel økonomi, kan gi en mer dekkende kompetanse i forhold til de arbeidsoppgaver som samfunnet har behov for å løse.

Mens jusstudiet tidligere var beregnet til 6-6 ½ år, ble det ved Kvalitetsreformen i 2003 skåret ned til et femårstudium. Selv om man ikke heller tidligere kunne basere seg på å tilegne seg kunnskap om alle rettsområder en jurist kan stå overfor etter endt utdanning, gjelder dette i enda større grad i dag når det er kortere studier og mer spesialisering. Derfor er det nå viktigere å fokusere på metodiske og etiske ferdigheter hos studentene gjennom de fag som man har valgt å innta i studieplanene. Gode metodiske ferdigheter og opparbeidet etisk bevissthet gjør det lettere å forholde seg til nye rettsområder og nye rettskilder som man møter i yrkeslivet.

I tråd med internasjonaliseringen og globaliseringen av retten, har også juristrollen endret seg. Enten man tar sikte på å arbeide i tradisjonelle norske juristyrker eller velger en internasjonal juristkarriere, står man ofte overfor problemstillinger som inneholder internasjonale dimensjoner med rettskilder hentet fra andre normsystemer enn det norske. Juristen er ikke lenger en person som utelukkende anvender nasjonal rett i nasjonale omgivelser på et nasjonalt språk. Verdipluraliteten i samfunnet og tydeligere krav til myndighetenes og næringslivets samfunnsansvar stiller høyere krav til juristenes etiske bevissthet.

Økende rettsliggjøring er et påfallende trekk i samfunnsutviklingen. Juristene vil møte utfordringer på nye områder som tradisjonelt ikke har blitt styrt med rettslig regulering. Det må også forventes at flere konflikter på ulike livsområder vil bli rettsliggjort. Rettsliggjøring stiller ikke bare høyere krav til de tradisjonelle juristrollene. Behovet for innsikt i juss og rettslige problemstillinger har økt også i andre funksjoner enn de rent juridiske. Dette er ikke minst tilfellet i næringslivet og i kommunal sektor. Det er således behov for juridisk kompetanse i et langt videre omfang enn bare i de tradisjonelle juristrollene og juristyrkene.

Kvalitetsreformen har som nevnt ført til omlegging av juristutdanningen ved de tre lærestedene som utdanner jurister. Disse omleggingene skulle møte de utfordringene som er nevnt ovenfor og har særlig tatt sikte på å gi studentene en tettere oppfølging og å styrke innslaget av metode og valgfrihet i utdanningen. Spørsmålet er imidlertid om den utdanning som tilbys i dag i tiltrekkelig grad ivaretar de utfordringer som juristenes som profesjon står overfor.

Årshjul 2011 – fakultetsstyret

Møte	Vedtaksaker	Diskusjonssaker	Orienteringssaker
1/2011 17. februar	- Protokoll fra møtet 9. desember - Årsregnskap 2010		- Internt handlingsrom - Endringer i budsjett 2011 - Presentasjon av ERC – Katja? - Studieplasser
2/2011 14. april Temamøte – forskning?	- Protokoll fra møtet 17. februar	Fakultetets forskning: - Forskningsatsninger – større satsninger framover (SFF, ERC osv) - Organisering av forskningsadm	- Jusstudiet i endring - Mulige SFF-søknader - Orientering om ERC? - Forskeropplæring og rekruttering
3/2011 8. juni	- Protokoll fra møtet 14. april - Revidert administrasjonsreglement - Organisering av forskningen ved fakultetet - Bygg og areal (vedtak?)		- Regnskap 1. tertial - Internt handlingsrom - Jusstudiet i endring
4/2011 27. oktober	- Protokoll fra møtet 8. juni		- Regnskap 2. tertial
5/2011 8. desember	- Protokoll fra møtet 27. oktober - Budsjett 2012 med langtidsbudsjett		

Et krafttak for juridisk forskning

Prosjektkatalog – resultater pr. september 2010

Om Norges forskningsråd

Norges forskningsråd er et nasjonalt forskningsstrategisk og forskningsfinansierende organ. Forskningsrådet er den viktigste forskningspolitiske rådgiveren for Regjeringen, departementene og andre sentrale institusjoner og miljøer med tilknytning til forskning og utvikling (FoU). Videre arbeider Forskningsrådet for et økonomisk og kvalitetsmessig løft i norsk FoU og for å fremme innovasjon, i samspill med forsk-

ningsmiljøene, næringslivet og den offentlige forvaltningen. Forskningsrådet skal identifisere behov for forskning og foreslå prioriteringer. Gjennom målrettede finansieringsordninger skal Rådet bidra til å sette i verk nasjonale forskningspolitiske vedtak. Andre viktige oppgaver er å være møteplass for forskerne, finansieringskildene og brukerne av norsk forskning og å medvirke til internasjonalisering av forskningen.

Innhold

- 3 Forord
- 4 EØS-avtalen stenger ikke for konstruktive løsninger
«Mellom demokratisk styring, effektiv konkurranse og avtalefrihet i markedsstaten»
- 8 Vil føre-var-prinsippet bli tillagt vekt i forvaltningen av livet i havet? Forskerne tviler.
«Bærekraftig utvikling av havområdene i nord – muligheter og trusler»
- 12 Fragmenterte rettsforhold i utmarksforvaltningen
«Utmarksrettigheter og samfunnsendring – rettigheter, organisering og regulering i norsk utmark i møte med næringsendringer og miljøproblem»
- 16 Mindre fragmentering blant internasjonale domstoler enn forskerne trodde
«International tribunals: legalization and constitutionalization – implications for national constitutional structures»
- 20 Terrorismen øker kompleksiteten i nasjonal rett
«Rettsstatlege utfordringar ved internasjonalisering av strafferettspleia, med særleg fokus på europeisk integrasjon»

Forord

Denne prosjektkatalogen formidler resultater fra satsingen «Institusjonsforankrede strategiske prosjekter i juridiske fag» (JUSISP). Satsingen ble igangsatt i 2006. Formålet var å støtte de tre juridiske fakultetene ved å gi midler til forskningsprosjekter som oppfyller viktige fag- og forskningsstrategiske målsetninger ved fakultetene. Satsingen hadde et totalbudsjett på 18 millioner kroner for perioden 2006–2009 og ble finansiert gjennom bidrag fra Justisdepartementet og Norges forskningsråd.

Forskningsrådet utlyste midler til strategiske prosjekter i juridiske fag våren 2006, og fem prosjekter startet i 2006–2007. Ut fra planen skulle alle prosjektene vært slutført ved årsskiftet 2009–10. Det har imidlertid oppstått forsinkelser, slik at prosjektene ikke er avsluttet. Samtlige prosjekter har interessante forskningsresultater og foreløpige funn som fortjener å bli formidlet til aktuelle målgrupper. Det er formålet med denne katalogen.

Har prosjektene hatt strategisk betydning? Forskningsrådet har ikke gjennomført noen systematisk evaluering av dette, og det er vel også litt tidlig. Men forskerne i prosjektene mener at satsingen har hatt stor og positiv betydning for kompetanseheving, tverrgående samarbeid, nettverksbygging og annen faglig utvikling av forskningen innenfor rettsvitenskap. Forskningen har også avdekket videre behov for forskningsbasert kunnskap innenfor prosjektenes tematikk.

I 2003 satte Justisdepartementet, de tre juridiske fakultetene i Norge og Norges forskningsråd i samarbeid fokus på situasjonen for juridisk forskning i Norge. Bakgrunnen var en bekymring for at rettsvitenskapen var for svakt utbygd til å møte både utfordringene i fagets utvikling internasjonalt og samfunnets behov for høyt kvalifisert juridisk ekspertise. I 2004 utarbeidet Justisdepartementet en uttalelse med tittelen «Krafttak for juridisk forskning», og i februar 2005 forelå en innstilling med forslag til gjennomføring av dette krafttaket. JUSISP-satsingen var ett av forslagene i innstillingen.

Hege Torp
avdelingsdirektør
Avdeling for samfunnsvitenskap
Divisjon for vitenskap

JUSISP-prosjektene: Stor tematisk bredde

EØS-avtalen stenger ikke for konstruktive løsninger

– men det er avgjørende at man tidlig tilpasser seg de kravene EØS-retten stiller, viser foreløpige funn i prosjektet «Mellom demokratisk styring, effektiv konkurranse og avtalefrihet i markedsstaten».

Prosjektet har satt søkelyset på en rekke EØS-rettslige aspekter i skjæringsfeltet mellom offentlig regulering, offentlig tjenesteproduksjon og markedet.

Problemstillinger

Mer konkret har prosjektet blant annet kartlagt EØS-rettslige rammer for drift av sykehusapotek, kompensasjon til private for offentlige tjenesteytelser og offentlig-privat samarbeid, noe som er spesielt relevant i transportsektoren. Et gjennomgående funn er at EØS-avtalen i liten grad stenger for konstruktive løsninger, men at det er avgjørende at prosjekter tidlig tilpasses de kravene EØS-retten stiller.

Forskerne undersøker skjæringsfeltet mellom stat og marked. I markedet er staten dels tilbyder/innkjøper, dels regulator. Statens ulike roller berøres på forskjellige måter av regelverket i EØS-avtalen, for eksempel regelverket om offentlige anskaffelser, konkurranse-reglene og reglene om offentlig støtte. Rettslig sett skaper dette utfordringer, ikke minst fordi det offentliges styrings-verktøy varierer, og fordi ulike verktøy eller former for intervensjon skaper ulike problemstillinger i forholdet til

EØS-retten. Det er for eksempel stor forskjell på inngåelse av en kontrakt og lov- eller forskriftsregulering av et marked.

Forskerne har tatt utgangspunkt i velferdsforvaltningen for å belyse spenningen mellom forvaltningsretten, konkurranseretten og kontraktsretten. Velferdsforvaltningen er valgt fordi det offentlige her både utøver myndighet og tildeler rettighetsbaserte ytelser og tjenester. Dessuten inngår offentlige myndigheter samarbeid med private aktører om ordninger basert både på solidaritet og på økonomisk lønnsomhet. I tillegg er organiseringen av velferdsforvaltningen under utvikling.

Prosjektet har tre hovedarbeidsfelt:

- > grensen mellom myndighetsutøvelse og økonomisk aktivitet
- > bruk av avtalemekanismen som styringsmiddel og verktøy for leveranser av tjenester
- > rettslige krav til samhandling mellom det offentlige og uavhengige foretak.

De tre aspektene er belyst i de foreløpige resultatene og vil bli ytterligere utdypet i de arbeidene som gjenstår.

Strategisk betydning

Forskerne har bidratt med ny kunnskap om hvordan EØS-avtalen både setter begrensninger og åpner muligheter for offentlig produksjon og regulering.

Prosjektet har stimulert fagmiljøet ved å knytte sammen EØS-rett, kontraktsrett, erstatningsrett og forvaltningsrett. Det har også vært et fruktbart samarbeid med Senter for europarett og det rettsøkonomiske miljøet ved fakultetet. Særlig viktig er det at prosjektet har bidratt til å øke forståelsen av hvordan EØS-retten spiller sammen med de tradisjonelt nasjonale juridiske fagene.

Forskerne har også til en viss grad bidratt til å «avmystifisere» EØS-rettens innflytelse. På lengre sikt er dette viktig for det juridiske forskningsmiljøet, ettersom EØS-retten etter hvert påvirker de fleste områder av norsk rett. Videre har prosjektet frembrakt ny kunnskap om det offentliges handlingsrom i forhold til EØS-retten. Kunnskap her er viktig for beslutningstakere, ikke minst for å motvirke at offentlige initiativ utformes på en måte som kan skape problemer i forhold til EØS-regelverket.

Foto: Ruter AS

Prosjektinformasjon

Foto: Privat

Prosjekttittel: «Mellom demokratisk styring, effektiv konkurranse og avtalefrihet i markedsstaten»

Prosjektleder: professor Erling Hjelmeng

Prosjektnummer: 176408/V10

Prosjektansvarlig institusjon: Juridisk fakultet, Universitetet i Oslo

Prosjektperiode: 01.01.2007–31.08.2012

Finansieringsperiode: 01.01.2007–31.08.2011

Bevilget beløp: 4,5 millioner kroner

Stipendiater:

Postdoktorstipendiat:

Tarjei Bekkedal, finansiert av prosjektet, arbeider med følgende temaer:

- › Grensen mellom myndighetsutøvelse og økonomisk aktivitet – betydningen av foretaksbegrepet
- › Selvstendige (private) rettssubjekter og forholdet til reglene om de fire friheter
- › Det offentliges samhandling med selvstendige rettssubjekter – fellesskapsrettens krav til transparens og rettssikkerhet.

Bekkedal er innvilget ett års permisjon uten lønn (1.9.2009–30.9.2010) for å arbeide som sekretær for Medieansvarsutvalget.

Doktorgradsstipendiater:

Janicke Wiggen (finansiert av Universitetet i Oslo). Avhandlingstema: Intern

etterspørselsdekning i offentlig sektor – en studie av anskaffelsesregelverkets unntak for virksomhet utført i egenregi. Prosjektet tar utgangspunkt i anskaffelsesregelverkets konsept om «tildeling av kontrakt», og undersøker hvordan ulike måter å organisere offentlig tilbud og etterspørsel etter varer og tjenester forholder seg til dette konseptet. Studien kartlegger med andre ord under hvilke omstendigheter regelverket om offentlige anskaffelser kommer til anvendelse på situasjoner der det offentlige selv tilbyr varer eller tjenester.

Gøril Bjerkan (finansiert av Universitetet i Oslo). Avhandlingstema: Skillet mellom offentlig kjernevirksomhet og privatøkonomisk aktivitet belyst ved

- › det offentliges erstatningsansvar
- › statlig eierskap og forholdet til EU/EØS-regelverket om ulovlig statsstøtte og fri bevegelighet av kapital.

Seminarer, konferanser o.l.:

«Government and Services of General Interest in a Global World» 15.–16. juni 2009, Institute of Advanced Legal Studies, University of London
«Et indre marked for helsetjenester?» Workshop 31. mars 2009, Grand Hotel, Oslo
«EØS-stridig. Hva så?» Workshop 27. november 2008, Grand Hotel, Oslo
«Helsevesenet som EØS-marked» workshop 1. november 2007, Institutt for privatrett.

Publikasjoner:

Graver, Hans Petter: «The Harmonisation of National Administrative Law», i Festschrift für Carl Baudenbacher, Nomos Verlagsgesellschaft 2007 ISBN 978-3-8329-2875-9 s. 377–391
Graver, Hans Petter: «Rettslige sider ved forvaltningens mediehandtering», i *Tidsskrift for rettsvitenskap* 2007; Volum 120.(3) s. 321–360

«Statens ulike roller berøres på forskjellige måter av regelverket i EØS-avtalen. Rettslig sett skaper det utfordringer.»

Foto: Shutterstock

Graver, Hans Petter: «Bruk av helsepersonell som sakkyndig innen forvaltningen», i «Klagenemnder – rettssikkerhet og effektivitet», Fagbokforlaget 2008 ISBN 978-82-450-0512-7. s. 49–71

Graver, Hans Petter: «Forholdsmessighet og myndighetsmisbruk i forvaltningsretten», i *Jussens venner* 2008; Volum 43(6) s. 384–385

Hjelmeng, Erling: «Offentlig regulering og konkurranseretten», 157 s., Fagbokforlaget august 2009

Hjelmeng, Erling: «Revisoransvar og ansvarsbegrensning», i Festskrift til Mads H. Andenæs, Oslo 2010, s. 86–99

Kolstad, Olav: «Hjemfall – to skritt frem og ett tilbake?», i *Lov og Rett* 2007 s. 513

Kolstad, Olav: «Rettsøkonomi i juridisk argumentasjon», i *Tidsskrift for rettsvitenskap* 2008 s. 393

Bjerkan, Gøril: «Myndighetenes håndtering av finanskriser – hvorfor og hvordan?», i *Samfunnsøkonomen* nr. 4 2009

Wiggen, Janicke: «Barnevern og EØS», i *Perspektiv* 2008 (2), Stortinget

Wiggen, Janicke: «Interkommunalt samarbeid og egenregi – en avklaring fra EF-domstolen», i *Lov og Rett*, vol. 48, 6, s. 342–360. ISSN 0024-6980 paper, ISSN 1504-3061 online, 2009. Fagfelle-vurdert artikkel

Jordal, Christian: «Sykehusapoteket i markedsstaten – EØS-rettslige rammer for organisering av offentlig eide sykehusapotek», 153 s., Skriftserie 173, Institutt for privatrett, 2008, masteroppgave

Lindseth, Anne Kristin: «Offentlig privat samarbeid – i lys av OPS-avtalene for Høybråten skole», 184 s., Skriftserie 174, Institutt for privatrett, 2009, masteroppgave

Eriksen, Therese: «Konkurransereglens saklige anvendelsesområde og foretaksbegrepets utstrekning – en analyse av foretakskriteriet i EF-traktaten, EØS-

avtalen og konkurranseloven», publisert i duo.uio.no, 2009, masteroppgave

Nytrøen, Ane Torkildsen: «Markedstesten – en analyse av støttevilkåret i forbudet mot offentlig støtte», publisert i duo.uio.no, 2009, masteroppgave

Pettersen, Kari Amalie: «EU-konkurranserettens beskyttelse av parallellhandel med legemidler», publisert i duo.uio.no, 2010, masteroppgave

Schei, Magnus: «Statsstøtterettslige skranker ved kjøp av tjenester av allmenn økonomisk betydning. En analyse av EU-domstolens avgjørelse i Altmark og forholdet til TFEU artikkel 106 (2)», publisert i duo.uio.no, 2010, masteroppgave

Dahl, Arne Johan: «Settlements in EU competition enforcement. An economic analysis.», publisert i duo.uio.no, 2010, masteroppgave

Vil føre-var-prinsippet bli tillagt vekt i
forvaltningen av livet i havet? Forskerne tviler

Økosystembasert tilnærming og føre-var-prinsippet er noen av prinsippene som er introdusert i nyere norsk miljø- og ressurslovgivning. Men andre, mer kortsiktige hensyn – som for eksempel bosetting og sysselsetting – kan bli tillagt større vekt.

Når miljøprinsippene skal veies mot mer kortsiktige prinsipper, kan disse bli ansett som viktigere enn forvaltningen av levende marine ressurser, viser de første funnene fra prosjektet «Bærekraftig utvikling av havområdene i nord – muligheter og trusler». Dette skyldes at fiskerimyndighetene fortsatt har stor handlefrihet med hensyn til hvilke forvaltningstiltak som skal iverksettes og når det skal skje.

Problemstillinger

Miljø-lovgivningen (naturmangfoldloven) er nyskapende: Den er sektorovergripende og har som mål å sikre en mer helhetlig forvaltning av ressursene. Likevel er det de enkelte sektormyndighetene som skal sikre at målet blir nådd, siden det ikke er etablert noen nye organer. Samordningen mellom sektorene er mer politisk enn rettslig. I prosjektet reises det spørsmål om en slik løsning er egnet, og om fiskerimyndighetene har tilstrekkelig evne og vilje til å ta hensyn til sårbare habitater og virkningene av annen menneskelig aktivitet når fiskeriene skal reguleres.

Prosjektet analyserer de nasjonale og internasjonale rettslige rammene for

å gjennomføre en helhetlig forvaltning av Barentshavet og tilgrensende havområder. Prosjektet er todelt. Den første delen dreier seg om klarlegging av jurisdiksjonen til kyststatene i havområdene. Det er viktig at grensene er klarlagt for at kyststatene skal kunne utøve myndighet, utnytte rettigheter og etterleve forpliktelser. Fokus ligger på å trekke opp yttergrensen for kontinental-sokkelen, som kan inneholde petroleum-sinteresser og biologiske ressurser.

Rettigheter til biologiske ressurser og bruken av dem – for eksempel bioprospektering – drøftes i et doktorgrads-prosjekt som vurderer om folkeretten i tilstrekkelig grad bidrar til å avklare den geografiske utstrekningen av kontinental-sokkelen.

Den andre delen av prosjektet omhandler integrert forvaltning av marine naturressurser. Ny og økt utnyttelse av havområdene utsetter de sårbare marine økosystemene for økt press. Det kan dreie seg om skipsfart, fiske, petroleumsvirksomhet, vindmøller og langtransportert forurensning. Dette krever ny tilnærming til forvaltning

Foto: Colourbox.com

«Økt press på de sårbare marine økosystemene krever ny tilnærming til havområder.»

av ressurser og havområder. Forvaltningsplanene som er vedtatt for Barentshavet, Lofoten og Norskehavet, er basert på såkalt «økosystembasert forvaltning», som er utviklet gjennom internasjonal politikk og rettsvesen. Det innebærer mer sektorovergrepene tilnærming, hvor ulik bruk av havområdene ses i sammenheng og søkes samordnet. Forskerne drøfter status og innhold i begrepet «økosystembasert». De vurderer også om det er egnet til å nå mål om bærekraftig bruk av ressursene og vern av biologisk mangfold, blant annet når det gjelder institusjonelle strukturer nasjonalt og regionalt.

Etter folkeretten plikter vi å bevare det biologiske mangfoldet. Økosystembasert natur- og ressursforvaltning er etablert som et virkemiddel for å bidra til slik bevaring. Men når det gjelder Arktis, finner forskerne det lite sannsynlig at det vil bli utarbeidet en helhetlig og omfattende miljøkonvensjon. Folkeretten krever ikke dette. Forskerne mener at målet må nås ved hjelp av ulike instrumenter og av ulike stater, og at Arktisk råd bør få en rolle som initiativtaker og samordner.

Strategisk betydning

Prosjektet vil ha betydelig virkning fordi det har foregått begrenset rettsvitenskapelig forskning på havforvaltning i Norge. Prosjektet omfatter folkerett og nasjonal rett, miljørett og forvaltningsrett. Dette er et av de rettsområdene som i sterkeste grad påvirker og påvirkes av internasjonal og regional rettsutvikling. Prosjektmedarbeiderne vil opparbeide kompetanse som kan brukes videre i forskning og offentlig forvaltning.

Foto: Shutterstock

Prosjektinformasjon

Foto: Stefan Amlie/UIT

Prosjekttittel: «Bærekraftig utvikling av havområdene i nord – muligheter og trusler»

Prosjektleder: professor Tore Henriksen

Prosjektnummer: 176409/V10

Prosjektansvarlig institusjon: Det juridiske fakultet, Universitetet i Tromsø

Prosjektperiode: 1.1.2007–31.12.2013

Finansieringsperiode: 1.1.2007-31.12.2011

Bevilget beløp: 4 millioner kroner

Stipendiater:

Doktorgradsstipendiater:

Signe Busch, 1.9.2009–31.8.2013: «Disputes deriving from the establishment of the limits of the outer continental shelf»

Vito de Lucia, 1.10.2010–31.9.2014: «The ecosystem approach to environmental law and governance: sustainable utilitarianism or ecocentric (legal) philosophy»

Mastergradsstipendiater:

Eirik Larsen, august 2008 – mai 2009: «Miljøbombers rett til nødhavn» (masteroppgave). Larsen drøfter i oppgaven det ansvaret som oppstår i kjølvannet av retten til nødhavn, som blir mer brukt i takt med økt transport langs kysten.

Stig Eidissen, august 2009 – mai 2010: «EØS-avtalen og regulering av uttak av marine genetiske og biokjemiske ressurser» (masteroppgave). Eidissen dokumenterer at reglene om likebehandling av EØS-aktører kan få anvendelse på biologisk ressursutnyttelse hvis den ikke kan anses som tradisjonell høsting.

Pirashanty Sivabalachandran, august 2009 – mai 2010: «Marin arealplanlegging som miljørettslig virkemiddel» (masteroppgave). Sivabalachandran drøfter kyststatenes plikt til å introdusere arealplanlegging i marin forvaltning og kommer til at det ikke foreligger noen plikt, men at folkeretten legger føringer på hvordan marine arealer skal forvaltes.

Forskerprosjekt:

Tore Henriksen: «Introduksjon av miljøprinsipper i fiskeriforvaltningen» (2009–2011)

Seminarer, konferanser o.l.:

«Sustainable use of natural resources and conservation of biodiversity in the Arctic», startseminar i Longyearbyen, Svalbard 26.-30.3.2007

Andre aktiviteter:

Formidling/innlegg på konferanser (Tore Henriksen): «Ecosystem approach: from sector to holistic management of marine resources?», på «Sami Rights in Coastal Landscapes and Seascapes», Universitetet i Tromsø, april 2009

«The greening of fisheries legislation and application of cross-sectoral environmental legislation», på «Coherence and consistency in environmental governance», Det juridiske fakultet, Universitetet i Oslo, april 2009

Gjesteforsker høsten 2010: David Leary, seniorforsker, Faculty of Law, University of New South Wales, Australia

Publikasjoner:

Henriksen, Tore: «Greening of Norwegian Fisheries Legislation. Introduction of Environmental Principles to Fisheries Management», i *Arctic Review on Law and Politics*, Vol. 1, Nr. 1, 2010, s. 131–156

Henriksen, Tore: «Conservation and Sustainable Use of Arctic Marine Biodiversity: Challenges and Opportunities», i *Arctic Review on Law and Politics*, Vol. 1, Nr. 2, 2010 (under publisering)

Larsen, Eirik: «Miljøbombers rett til nødhavn», i *Munin Open Research Archive*, Universitetet i Tromsø, 2009, 126 s. med vedlegg

Fragmenterte rettsforhold i utmarksforvaltningen

Rettsbildet innenfor arealretten, særlig utmarksforvaltningen, er fragmentert og sektorbasert. Det er mange forvaltningsorganer, og de har myndighet etter forskjellige lover.

Vurderingene styres av skjønn innenfor rammen av de enkelte sektorlovenes avgrensete formål, viser foreløpige funn fra prosjektet «Utmarksrettigheter og samfunnsendring – rettigheter, organisering og regulering i norsk utmark i møte med næringsendringer og miljøproblem». Dagens lovverk og forvaltning er i stor grad utformet for å håndtere enkeltsaker, og det er en stor utfordring å se den samlede virkningen av flere inngrep. For eksempel i kraftutbyggingssaker er det en kompleks sammensetning av hensyn og interesser som skal ivaretas, og ofte er det stor uenighet om hvilke verdier det er viktigst å ivareta. Da er det også en utfordring å sikre at et sektororgan tar tilstrekkelig hensyn til samfunnsinteresser med andre arealbehov.

Problemstillinger

Bakgrunnen for prosjektet er utviklingstrekk i samfunnet som utfordrer den tradisjonelle tingsretten (fast eiendoms rettsforhold). Distriktene i Norge opplever nedbygging av det tradisjonelle landbruket og utvikling av nye næringer basert på ressursene

i utmarka. Noen av de viktigste utviklingstrekkene er turisme, hyttebygging, kommersialisering av friluftslivet med større anlegg og intensivert ferdsel, og bruk av utmarksområder til vindmølleanlegg og småkraftverk. Markedsverdien av utmarksressursene øker. Mange eiere og rettighetshavere vil ønske å realisere verdiene ved utbygging og salg eller annen tilrettelegging. Eierforhold, næringsstruktur og det naturmiljøet som er grunnlaget for de tradisjonelle bygdenæringene, kan bli sterkt påvirket av dette.

Denne utviklingen møtes av sammensatte og til dels uklare rettighetsforhold i utmarksområdene. Disse rettighetsforholdene stammer fra en annen tid med helt andre næringsmessige behov. Hvordan tradisjonelle rettighetsforhold kan tilpasses nye næringsmessige behov, er ett hovedtema i prosjektet.

Et annet og nært tilknyttet hovedtema er forholdet mellom private rettigheter og offentlig regulering. Hvordan ivaretas de forskjellige rettighetene og interessene i utmarka gjennom planlegging

Foto: Shutterstock

Foto: Shutterstock

og annen statlig og kommunal styring? Hvordan sikres en helhetlig forvaltning av utmarksressursene? Dette har stor innvirkning på forholdet mellom de private rettighetshaverne gjennom den fordelingen av goder og byrder som skjer ved offentlig regulering.

I sum viser dette behovet for en ny analyse av mange tingsrettslige begreper og karakteristikk. Det reiser også grunnleggende spørsmål om innholdet i forskjellige typer rettigheter til naturressurser. Prosjektet gir en vekselvirkning mellom teoretisk diskusjon og anvendte studier med løsningsforslag for aktuelle problemer, og det utvider det tradisjonelle tingsrettslige perspektivet ved å gå på tvers av skillet mellom privatrett og offentlig rett.

Strategisk betydning

Tingsrett er et både klassisk og sentralt juridisk fagfelt med et stadig behov for utvikling i takt med endrete samfunnsforhold og behov. Prosjektet har bidratt til en oppfriskning og styrking av tingsrettsforskningen. Den utvikles nå innenfor et bredere fagmiljø med

deltakere fra flere disipliner og er blitt knyttet nært til forskning om offentlig rettslig regulering av naturressurser og rettsøkonomisk forskning. Forskerne har også styrket samarbeidet med sentrale utenlandske forskere og dermed knyttet prosjektet til ny internasjonal forskning om rettigheter i fast eiendom.

Prosjektet har holdt flere større seminarer både med internasjonalt anerkjente forskere og norske brukergrupper. Det har gjort det mulig å bygge opp et verdifullt internasjonalt nettverk. Foreløpig har det resultert i flere artikler og en ny innføringsbok: «Fast eiendoms rettsforhold. Kort og godt.» Boken har fått god mottakelse på tvers av ulike fag, og den er nå på pensumlisten på flere universiteter og høyskoler i Norge. Offentlig regulering av de mange ulike interessene i utmarksområdene er et sentralt og svært aktuelt tema, blant annet på grunn av konflikter knyttet til kraftproduksjon (jfr. Hardangersaken). Dette behandles i doktorgradsprosjektet med arbeidstitel «Kampen om utmarka» som avsluttes høsten 2011.

Prosjektet er et viktig prosjekt for Forskergruppe i naturressursrett ved Det juridiske fakultet i Oslo. Det har hatt stor betydning både for utviklingen av forskergruppen og for innsats innenfor forskning om rettigheter i fast eiendom og forvaltning av naturressurser mer generelt. Prosjektet har gitt betydelig stimulans til tingsrettslig forskning om rettigheter til naturressurser, spesielt om rettsforhold knyttet til forvaltningen av utmark. Det gjelder både teoretisk forskning om innholdet i eiendomsretten og forskjellige typer bruksrett, og praktiske rettsspørsmål knyttet til utmarksforvaltningen. Prosjektet selv har én doktorgradsstipendiat, Nikolai K. Winge. Men det har både fått tilleggsmidler og har hatt en «kjernefunksjon» som indirekte har bidratt til stor aktivitet, mer ekstern finansiering og en ikke ubetydelig styrking av rekrutteringen til forskning i naturressursrett i bredere forstand. I alt har naturressursgruppa nå seks doktorgradsstipendiater i eksternt finansierte prosjekter, og den er blitt et samlingssted for unge forskere innenfor naturressursrett.

Prosjektinformasjon

Foto: Universitetet i Oslo

Prosjekttittel: «Utmarksrettigheter og samfunnsendring. Rettigheter, organisering og regulering i norsk utmark i møte med næringsendringer og miljøproblemer»

Prosjektleder: professor Hans Chr. Bugge

Prosjektansvarlig institusjon: Institutt for offentlig rett, Universitetet i Oslo

Bevilget beløp: 2,65 millioner kroner

Tilleggsfinansiering: Fra AREAL-programmet: 3,9 millioner kroner

Stipendiater:

Doktorgradstipendiat:

Nikolai K. Winge

Mastergradstipendiater:

Øivind K. Dannevig

Kathrine Ørstavik

Malin Helena Fosse

Seminarer, konferanser o.l.:

«Retts spørsmål i utmarksforvaltningen», heldagsseminar 20. juni 2007, eksterne innledere, 25 deltakere.

«Utmarksrettigheter og samfunnsendring», heldagsseminar 28. januar 2008, med egne og eksterne innledere, 30 deltakere.

Internasjonalt seminar i tingsrett med fokus på teori rundt utmarksrettigheter og samfunnsendring – 18.–20. september 2008. Deltakelse av eksterne og våre internasjonale partnere fra USA, Canada, Skottland, Island og Finland, 30 deltakere.

«Om det tingsrettslige uttrykket og begrepet «tida og tilhøva», med hovedvekt på allmenningsrettslige emner», i samarbeid med Skjåkprosjektet og Skjåk allmenning, Grotli Høyfjellshotell, 4.–5. juni 2009, 50 deltakere.

«Aktuelle rettsspørsmål i kystsoneforvaltningen», seminar i Finnmark 17.–18. juni 2010 med eksterne deltakere, 20 deltakere.

Andre aktiviteter:

Nikolai K. Winge har hittil i alt holdt om lag 30 faglige foredrag og videreutdanningskurs om prosjektets tema.

Publikasjoner:

Bull, Kirsti Strøm og Nikolai K. Winge:

«Fast eiendoms rettsforhold. Kort og godt», Universitetsforlaget, Oslo, 2009
Winge, Nikolai K.: «Fremveksten av helhetstenkning i norsk utmarksforvaltning», kapittel i Kirsti Strøm Bull (red.) «Natur, rett, historie», Universitetsforlaget, Oslo 2010

«Dagens lovverk og forvaltning er i stor grad utformet for å håndtere enkeltsaker, og det er en stor utfordring å se den samlede virkningen av flere inngrep.»

Mindre fragmentering blant **internasjonale domstoler** enn forskerne trodde

GRAND JURY ROOM

Hvilken rolle spiller internasjonale domstoler for rettsutviklingen internasjonalt? Og har det økende antallet internasjonale domstoler bidratt til å fragmentere folkeretten?

Dette er spørsmål som forskerne i prosjektet «International tribunals: legalization and constitutionalization - implications for national constitutional structures» arbeider med. De hadde en hypotese om at fragmenteringen mellom de internasjonale domstolene hadde økt, men foreløpige funn tyder på at antakelsene om fragmentering var overdrevet.

Bakgrunnen for prosjektet er at man har antatt at de forpliktelsene stater påtar seg i traktater, i økende grad tolkes og utvikles ved internasjonale domstoler.

Problemstillinger

I første del av prosjektet har forskerne kartlagt praksisen i en rekke internasjonale domstoler og håndhevingsorganer for å få et grunnlag for å si noe om likhet i utviklingen. Den andre delen av prosjektet har omhandlet forholdet mellom nasjonale og internasjonale domstoler. Det er økende bruk av internasjonal rett ved nasjonale domstoler. Dels som en følge av dette er det også økende kommunikasjon mellom internasjonale og nasjonale domstoler.

Prosjektet har to hovedmål. Det første er å identifisere hvilken rolle

ulike internasjonale domstoler spiller for rettsutviklingen internasjonalt. Forskerne fokuserer på fire hovedgrupper domstoler eller domstolsliknende ordninger: menneskerettighetsdomstoler og -organer, internasjonale straffedomstoler, domstoler innenfor internasjonal handelsrett og domstoler innenfor internasjonal investeringsrett. En underliggende hypotese har vært at utviklingen av stadig flere internasjonale domstoler og håndhevingsorganer har bidratt til å fragmentere folkeretten. Det har vært et mål å undersøke hvordan ulike organer svarer på de utfordringer en slik eventuell fragmentering innebærer.

Det andre hovedmålet er å studere hvilke utfordringer økningen i internasjonale domstoler innebærer for nasjonale konstitusjonelle strukturer, med et særlig fokus på Norge. Søkelystet rettes blant annet mot nasjonale beslutningsprosesser i parlamenter og regjeringer, involvering av interesserte parter i internasjonale forhandlinger og beslutningsprosesser, fordeling av myndighet blant myndighetsorganer, og betydning for nasjonale domstoler. Forskerne analyserer hvordan inter-

nasjonale domstoler bidrar til å påvirke samhandling og avhengighetsforhold mellom nasjonale og internasjonale institusjoner.

Strategisk betydning

Prosjektet har bidratt til å samle forskere i internasjonal rett om felles problemstillinger som går på tvers av fagområder. Det har bidratt til å øke enkeltforskernes kunnskap på fagområder de hadde begrenset kjennskap til fra før, og derved bidratt til å se fagområdene fra nye synsvinkler og i en bredere kontekst. Prosjektet har også resultert i samarbeidsprosjekter på tvers av fagområdene. Prosjektet har hatt delfinansiering fra Forskningsrådet. Det har vært ansatt en stipendiat på prosjektet, Nils Christian Langtvedt, og han har kommet langt i arbeidet sitt. Dessuten har Juridisk fakultet ved Universitetet i Oslo satt av en postdoktorstilling til prosjektet. Det har resultert i fast ansettelse av en førsteamanuensis, noe som innebærer en betydelig langsiktig kompetanseutvikling for fagmiljøet. Prosjektet har også hatt vitenskapelige assistenter, men det har ikke vært midler til videre engasjement av disse ut over ett år pr. assistent.

COURTHOUSE

Foto: Shutterstock

Prosjektinformasjon

Foto: F. Saggio

Prosjekttittel: «International tribunals: legalization and constitutionalization – implications for national constitutional structures»

Prosjektleder: professor Ole Kristian Fauchald

Prosjektnummer: 176413/V10

Prosjektansvarlig institusjon: Institutt for offentlig rett, Universitetet i Oslo

Prosjektperiode: 01.09.2006–01.11.2011

Bevilget beløp: 2,65 millioner kroner

Stipendiater:

Postdoktorstipendiat:

Jo Stigen, ansatt over fakultetets midler med ca 50% av stillingen forbeholdt prosjektet.

Stipendiater ansatt ved fakultetet som har arbeidet med temaer av interesse for prosjektet:

Ragnar Nordeide – Den europeiske menneskerettighetsdomstolen, Anine Kierulf – Forholdet mellom nasjonal rett og folkeretten, Christoffer Eriksen – internasjonalisering av administrativ rett, Ivar Alvik – statsimmunitet.

Seminarer, konferanser o.l.:

En større konferanse i mai 2009 fokus på metode i internasjonale domstoler, kommunikasjon mellom internasjonale domstoler og kommunikasjon mellom internasjonale domstoler og nasjonale domstoler. Konferansen var basert på innsendte utkast til papers, og det ble

besluttet å produsere en bok på basis av konferansen. Redaktører blir André Nollkaemper og Ole Kristian Fauchald. Boken forventes ferdigstilt i løpet av 2010. Det har vært organisert lunsjseminarer med fokus på internasjonale domstoler i høstsemesteret 2008, vår- og høstsemesteret 2009, og vårsemesteret 2010. Program for seminarserien finnes her: www.jus.uio.no/english/research/areas/intrel/events/seminars/. Det planlegges en konferanse om norsk rett og folkerett i et domstolsperspektiv våren 2011.

Andre aktiviteter:

Prosjektet «Should States Ratify Human Rights Conventions» ved Senter for høyere studier har omhandlet problemstillinger som har stått sentralt i prosjektet, men begrenset til studier av menneskerettighetsinstitusjoner.

Publikasjonsliste:

Bailliet, Cecilia Marcela: «Towards a Holistic Overview of International Law Approaches

to Kidnapping», i *Denver Journal of International Law* June 2010.

Alvik, Ivar, Christoffer Eriksen og Marius Emberland: «Polycentric decision making structures and fragmented spheres of law: A new generation of international legal discourse?», i *Eriksen & Emberland (utg): «The New International Law – an Anthology»* (Martinus Nijhoff Publishers 2010 – under utgivelse)

Fauchald, Ole Kristian: «The legal reasoning of ICSID tribunals – An empirical analysis», i *European journal of international law* 2008; Volum 19. s. 301–364.

Fauchald, Ole Kristian og Jo Stigen: «Corporate Responsibility before International Institutions i *The George Washington International Law Review*», 4/2009 s. 1025–1100

Føllesdal, Andreas: «International Judicial Human Rights Review- Effective, Legitimate or Both?», i «*Universalism in International Law and Political Philosophy*», Helsinki Collegium for Advanced Studies 2008 ISBN 978-952-10-5251-4. s. 196–215

«Bruken av internasjonal rett ved nasjonale domstoler øker. Derfor blir det viktigere å få kartlagt den økende kommunikasjonen mellom internasjonale og nasjonale domstoler.»

Foto: Shutterstock

Føllesdal, Andreas: «The legitimacy of international human rights review: The case of the European Court of Human Rights», i *Journal of social philosophy* 2009; Volum 40.(4) s. 595–607

Føllesdal, Andreas: «Why the European Court of Human Rights might be democratically legitimate, a modest defense», i *Nordisk tidsskrift for menneskerettigheter* 2009; Volum 27.(2) s. 289–303

Føllesdal, Andreas og Marlene Wind: «Judicial Review in the Nordic Countries» – spesialutgave av *Nordic Journal of Human Rights* 2009, Volum 27 (2)

Moss, Giuditta Cordero: «Commercial Arbitration and Investment Arbitration: Fertile Soil for False Friends?», i «International investment law for the 21st century», Oxford University Press 2009 ISBN 978-0-19-957134-5

Sand, Inger Johanne: «Judicial Review in Norway under Recent Conditions of European Law and International Human Rights Law – A Comment», i *Nordisk tidsskrift for menneske-*

rettigheter 2009; Volum 27.(2) s. 160–169

Ulfstein, Geir, Jan Klabbers og Anne Peters: «The Constitutionalization of International Law», Oxford University Press 2009 ISBN 978-0-19-954342-7 416 s.

Ulfstein, Geir: «Do We Need a World Court of Human Rights?», i «Law at war - the law as it was and the law as it should be: Liber Amicorum Ove Bring», Martinus Nijhoff Publishers 2008 ISBN 9789004170162. s. 261–272

Stigen, Jo Martin: «The Relationship Between the International Criminal Court and National Jurisdictions: the Principle of Complementarity», Martinus Nijhoff Publishers 2008 ISBN 9004169091 533 s. The Raoul Wallenberg Institute Human Rights Library (34).

Stigen, Jo Martin: «Universaljurisdiksjon – en kritisk analyse», i *Tidsskrift for rettsvitenskap* 2009; Volum 22.(1) s. 1–46

Voigt, Christina: «The role of general principles in international law and their relationship to treaty law» i *Retfærd.*

Nordisk Juridisk Tidsskrift 2008; Volum 31.(2 = 121) s. 3–25

Kierulf, Anine: «International Challenges to National Law: Media Free Speech in Norway», i «Freedom of Speech Abridged? Cultural, Legal and Philosophical Challenges», Nordicom 2009 ISBN 978-91-89471-76-4. s. 53–66

Kierulf, Anine: «Rettsstatens overnasjonale vending: den andre prøvingsrett», i *Nytt Norsk Tidsskrift* 2009 (3-4) s. 256–277 Nordeide, Ragnar: «Demir & Baykara v. Turkey. App. No. 34503/97». *American Journal of International Law* 2009; Volum 103.(3) s. 567–574

Alvik, Ivar: «The Hybrid Nature of Investment Treaty Arbitration – Straddling the National/International Divide» i Eriksen & Emberland (utg): «The New International Law – an Anthology» (Martinus Nijhoff Publishers 2010 – under utgivelse) **Eriksen, Christoffer Conrad:** «Europeisk rett og norsk politikk – et konstitusjonelt perspektiv» i *Nytt Norsk Tidsskrift* 02/2009

Terrorismen øker
kompleksiteten i nasjonal rett

FN, EU og andre internasjonale organisasjoner pålegger til dels statene ulike plikter innenfor samme område – for eksempel terrorisme. Dette øker kompleksiteten i den nasjonale retten og motvirker den internasjonale harmoniseringen man ønsker.

Det har forskerne i prosjektet «Rettsstatlege utfordringer ved internasjonalisering av strafferettspleia, med særleg fokus på europeisk integrasjon» påvist. De har også funnet at EU-samarbeidet i straffesaker er i rask utvikling, mens Norges relasjon til dette samarbeidet henger etter.

Forskerne har undersøkt hvordan internasjonale normer og institusjoner i stigende grad legger føringer for hvilke straffebud en stat skal ha, hvilke sanksjoner som forventes, hvilke etterforskningsmetoder som kan benyttes og hvordan det enkelte land bør samarbeide med andre land.

Problemstillinger

Strafferettspleien har tradisjonelt vært sterkt nasjonalt orientert, men den blir gradvis mer påvirket og styrt av internasjonale normer og institusjoner. Målet for prosjektet er å finne ut hvordan dette foregår. Globalt er etableringen av den internasjonale straffedomstolen sentral, men også utviklingen av stadig nye traktater om bestemte typer krimi-

nalitet. Blant annet utvikles innholdet i begrepet «internasjonale kjerneforbrytelser». Regionalt har utarbeidingen av traktater i regi av Europarådet lenge spilt en hovedrolle. Men de senere år har utviklingen og bruken av EUs kompetanse på området blitt stadig viktigere, også for norsk rett. Samlet sett skjer det altså en omfattende europeisk samordning både når det gjelder kriminalisering, etterforskning og føring av straffesaker for retten. Samordningen ventes å skyte fart fordi EU utvikler sin kompetanse på strafferettsområdet etter Lisboa-traktaten.

Prosjektet har også som målsetting å utforske hvordan garantiene for individets rettsikkerhet i norsk strafferettspleie blir satt under press som følge av strafferettens internasjonalisering. Tradisjonelt har rettsikkerhetsgarantiene vært sterkt knyttet til nasjonale normer og mekanismer for håndheving. Nå utfordres de av et internasjonalt påtrykk for mest mulig effektiv bekjempelse av terrorisme og andre former for organisert kriminalitet.

I denne situasjonen blir det særlig viktig å drøfte hvilke krav de internasjonale menneskerettighetene stiller til utforming av straffennormer, håndhevingsmetoder og samarbeidsformer.

Strategisk betydning

Prosjektet har for alvor satt strafferettens internasjonale dimensjon på dagsordenen i norsk rettsvitenskap. Etablert innsikt i nasjonal og komparativ strafferett er blitt supplert med folkerettslige og EU-rettslige perspektiver. Dette har blant annet bidratt til å belyse Norges noe uavklarte forhold til EU-samarbeidet på strafferettens område.

Prosjektet har involvert en rekke forskere på ulike nivå og har bidratt til en betydelig kompetanseheving i det norske fagmiljøet. Det har resultert i internasjonale publikasjoner og nettverksbygging og har gjort forskergruppen i strafferett ved Universitetet i Bergen i stand til å delta også i den internasjonale debatten om den videre utviklingen av strafferetten.

Prosjektinformasjon

Foto: Juridisk avd/UIB

Prosjekttittel: «Rettsstatlege utfordringar ved internasjonalisering av strafferettspleia, med særleg fokus på europeisk integrasjon»

Prosjektleder: professor Erling Johannes Husabø

Prosjektnummer: 176412/V10

Prosjektansvarlig institusjon: Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen

Prosjektperiode: 01.01.2007–31.12.2010

Innvilget beløp: 4 millioner kroner

Foto: Shutterstock

Stipendiater:

Postdoktorstipendiat Terje Einarsen:
«The Status of Universal Crimes in International Law»

Doktorgradsstipendiater:

Annika Suominen, finansiert av Universitetet i Bergen
Bjarne Kvam, finansiert av Universitetet i Bergen

Mastergradsstipendiater:

Ole Johan Sættem
Heidi Juritzen

Seminarer, konferanser o.l.:

Nordisk forskerseminar, Bergen 2009:
«En strafferett ut over staten?»

Andre aktiviteter:

Husabø: en rekke foredrag og artikler

om strafferettens internasjonalisering.
Suominen: flere tidsskriftartikler om EU-strafferett.

Kvam: kronikker og foredrag.

Mathisen: internasjonale artikler om nordisk strafferettslig samarbeid og om EUs strafferettslige samarbeid og Norges forhold til dette.

Suominen er engasjert for å skrive en oversiktsartikkel om EUs strafferettslige samarbeid og Norges forhold til dette.
Christian Franklin har vært engasjert for å skrive om EØS-konform fortolkning på strafferettens område.

Publikasjoner:

Husabø, Erling Johannes og *Ingvild Bruce*: «Fighting Terrorism through Multilevel Criminal Legislation», Martinus Nijhoff Publishers 2009, 500 s.
Annika Suominen: «The Principle of

Mutual Recognition in Criminal Matters – a study of the principle in the framework decisions and the implementation of these in the Nordic Member States», doktoravhandling, levert til bedømmelse sept. 2010

Kvam, Bjarne: «Norge og Schengen, et svekket samarbeid mot kriminalitet», Cappelen 2008, 190 s.

Kvam, Bjarne og *Annika Suominen*: «Skjær i sjøen for Norges strafferettslige samarbeid med EU» i *Lov og Rett* 2009
Mathisen, Gjermund: «Utlevering for straffbare forhold», doktoravhandling, Gyldendal Akademisk 2009, 526 s.

Sættem, Ole Johan: «Suspensjon av plikter etter EMK på nødrettslig grunnlag», masteroppgave 2007

Juritzen, Heidi: «Den europeiske bevisordre – hva vil forskjellen bli for Norge?», masteroppgave 2009

«Internasjonalt påtrykk for effektiv bekjempelse av organisert kriminalitet utfordrer de nasjonale sikkerhetsgarantiene.»

Publikasjonen kan bestilles på
www.forskningsradet.no/publikasjoner

Norges forskningsråd
Stensberggata 26
Postboks 2700 St. Hanshaugen
N0-0131 Oslo

Telefon: +47 22 03 70 00
Telefaks: +47 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

Oktober 2010
ISBN 978-82-12-02837-1 (trykk)
ISBN 978-82-12-02838-8 (pdf)

Opplag: 500
Trykk: 07 Gruppen
Design: Fete typer
Foto forside: Shutterstock